

2017

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ METINĖ ATASKAITA

SANTRUMPOS:

LG, „Lietuvos geležinkeliai“ arba Bendrovė – AB „Lietuvos geležinkeliai“

Grupė, įmonių grupė – AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos dukterinės bendrovės

ES – Europos Sąjunga

GAC – UAB Geležinkelių aplinkosaugos centras

Gelsauga – UAB „Gelsauga“

GTC – UAB Geležinkelio tiesimo centras

TFAS – Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai

VLRD – UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas

Metinis pranešimas bei konsoliduotosios ir atskirosios finansinės ataskaitos už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus, parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada.

Metinis pranešimas ir finansinės ataskaitos yra skelbiamos viešai interneto svetainėje <http://www.litrail.lt>.

Turinys

GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS	4
APIE GRUPĘ IR BENDROVĘ	6
BENDROVĖS VALDYMO IR ORGANIZACINĖS STRUKTŪROS SCHEMA	8
STRATEGIJA	14
SVARBIAUSI 2017 METŲ ĮVYKIAI	18
BENDROVĖS IR GRUPĖS VEIKLOS APŽVALGA	21
FINANSINIŲ IR VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ	27
Grupės veiklos rezultatai	28
Grupės įmonių veiklos rezultatai	31
Investicijos	35
Darbuotojai	37
SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ	39
RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS	49
PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE BENDROVĘ IR GRUPĘ	51
KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	52

„Nuosekliai dirbdami
ir nebijodami iššūkių
pasieksime, kad „Lietuvos
geležinkeliai“ taptų Centrinės
ir Rytų Europos mobilumo ir
logistikos lydere“

MANTAS BARTUŠKA
GENERALINIS DIREKTORIUS
AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

Gerbiami klientai, darbuotojai, partneriai,

Strateginę reikšmę valstybei turinti kompanija „Lietuvos geležinkeliai“ žengė pirmą, bet, tikime, tvarų žingsnį į naują etapą – skaidrios, pelningai veikiančios, naudą darbuotojams, klientams, akcininkui ir visuomenei teikiančios įmonių grupės kūrimą.

Atsisakėme senų ydų, pasenusių ir neefektyvių veiklos modelių. Praėjusiais metais pradėti pokyčiai pareikalavo ir sudėtingų, kartais nepopuliarių sprendimų. Nors ir nelengvas, šis transformacijos etapas buvo sėkmingas.

2017-aisiais pradėta pokyčių programa „LG efektas“ padėjo suvaldyti įmonės sąnaudas, „Lietuvos geležinkeliai“ ėmė veikti efektyviau, augo pajamos, keleivių ir krovinių srautai. „Lietuvos geležinkeliai“ pirmą kartą tapo lyderiais Baltijos šalyse pagal vežtų krovinių kieki.

Per praėjusius metus Grupė uždirbo 448 mln. eurų, o Bendrovė 445 mln. eurų pajamų – tai 11 proc. daugiau nei 2016 m. Pervežta 52,6 mln. tonų krovinių – dešimtadaliu daugiau nei 2016 m., traukiniais važiavo 4,7 mln. keleivių. Pasirašytos

naujos sutartys su strateginiais partneriais, gerinamos paslaugos keleiviams. Įsiklausymas į klientų poreikius suteikia stabilų pagrindą įmonių grupei toliau stabiliai augti bei didinti vertę.

Nors konkurencinė aplinka išlieka arši ir sudėtinga, sieksime, kad 2018-ieji „Lietuvos geležinkelių“ grupei būtų nemažiau sėkmingi. Patvirtintoje ilgalaikėje strategijoje keliame ambicingi tikslai: iki 2030 metų verslo vertę išauginti dvigubai, pajamas padidinti 60 procentų, krovinių kiekį – 30 procentų, keleivių skaičių – dvigubai.

Šiomet toliau žengsime link šių tikslų. „Lietuvos geležinkelių“ grupė turi penkis prioritetus. Pirmasis – žmonės. Siekiame suburti geriausią komandą. To sieksime gerbdami savo darbuotojus, užtikrindami konkurencingą darbo užmokestį bei saugią darbo aplinką. Darbuotojus skatinsime pagal asmeninius pasiekimus ir Grupės rezultatus.

Kitas prioritetas – efektyvumas. Diegiame pasaulinius korporatyvinio valdymo standartus, pasitelkiame naujausias

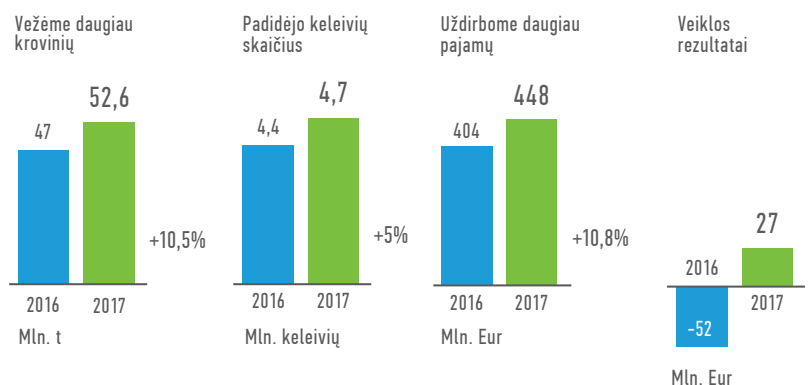

technologijas. Sukauptas kompetencijas panaudosime augti vietas ir tarptautinėse rinkose. Dar du prioritetai susiję su mūsų klientais: krovinių užsakovais („LG verslui“) ir keleiviais. Siekiame tapti geriausiai klientų poreikius tenkinančiu logistikos paslaugų teikėju. Keleiviams pasiūlysim didesnį kelionių greitį ir komfortą, naujus maršrutus, paslaugas „nuo durų iki durų“. Stotyse kursime traukos centrus žmonėms ir verslui.

Paskutinis, bet ne mažiau svarbus prioritetas – infrastruktūra. Nepriklausomas valdytojas užtikrins patikimą ir saugią infrastruktūrą bei poreikius atitinkančius pajėgumus.

Tikiu, kad nuosekliai dirbdami, nebijodami iššūkių ir keldami ambicingus tikslus, pasieksime, kad „Lietuvos geležinkeliai“ taptų Centrinės ir Rytų Europos mobilumo ir logistikos lydere.

Lūžio taškas 2017 m.
Tapome pelninga bendrove

Apie Grupę ir Bendrovę

„Lietuvos geležinkelių“ įmonių Grupė – strateginę reikšmę turinti, valstybės valdoma didžiausia Lietuvos ir viena didžiausių Europos geležinkelių transporto kompanijų.

Igyvendindama pagrindinį uždavinį – tapti Centrinės ir Rytų Europos mobilumo ir logistikos lydere, Grupė nuolat siekia didinti konkurencingumą, veiklos skaidrumą ir efektyvumą, investuoti į riedmenų parką, išskirtinį dėmesį skirti klientams, vystyti inovacijas ir technologijas, gerinti paslaugų kokybę. Ypatingas dėmesys skiriamas „Rail Baltica“ bei Rytų – Vakarų transporto koridoriaus infrastruktūros plėtros projektų įgyvendinimui.

LG VEIKLOS KRYPTYS:

Darbuotojai
Efektyvumas
LG verslui
LG keleiviams
Infrastruktūra

„LIETUVOS GELEŽINKELIŲ“ VEIKLA

KROVINIŲ VEŽIMAS BEI KITŲ SU VEŽIMO VEIKLA SUSIJUSIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS.

Rezultatai. 2017 m. pervežta 52,6 mln. tonų krovinių, arba dešimtadaliu daugiau nei praėjusiais metais. Daugiausia vežta naftos ir jos produktų, mineralinių produktų, cheminių ir mineralinių trąšų, augalinės kilmės produktų. Nuo 2017 metų „Lietuvos geležinkeliai“ pirmauja Baltijos šalių regione ir užima 7 vietą Europoje pagal pervežamų krovinių apimtį.

Tikslai. Iki 2030 m. keliamas tikslas padidinti pervežamų krovinių apimtį 30 proc.: nuo 52,6 mln. tonų (2017 m.) iki 70 mln. tonų (2030 m.). Taip pat tapti geriausiai klientų poreikius tenkinančiu logistikos paslaugų teikėju regione, pilnu pajėgumu išnaudoti 1435 mm erdvę Vakarų kryptimi, diegti inovatyvius ir aplinką tausojančius sprendimus krovinių pervežimo veikloje.

Funkcijos. Grupė teikia krovinių vežimo, logistikos ir ekspedijavimo paslaugas, vykdo krovą ir iškrovą, teikia vagonų nuomos paslaugas Lietuvoje ir užsienyje, koordinuoja lokomotyvų ir brigadų darbą Lietuvoje ir užsienyje bei vykdo jų nuomą.

KELEIVIŲ VEŽIMAS BEI KITŲ SU VEŽIMO VEIKLA SUSIJUSIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS.

Rezultatai. 2017 m. traukiniais važiavo 4,7 mln. keleivių, arba 5 proc. daugiau nei 2016 m.

Tikslai. Keleivių vežimo veiklai iki 2030 m. keliamas uždavinys 100 proc. padidinti pervežamų keleivių kiekį: nuo 4,7 mln. (2017 m.) iki 8 mln. (2030 m.). Taip pat siekiama plėsti maršrutų apimtį Lietuvoje ir už jos ribų, modernizuoti riedmenų parką, keleiviams teikti naujas paslaugas, gerinančias kelionių patirtis, geležinkelio stotis paversti keleivių ir miestiečių traukos centrais.

Funkcijos. Grupė teikia keleivių vežimo paslaugas vietiniais ir tarptautiniais maršrutais, pašto ir bagažo vežimą Lietuvos teritorijoje, kitas papildomas paslaugas.

VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYMAS, PRIEŽIŪRA IR PLĖTRA.

Rezultatai. Efektyvus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas ir jos plėtra, nediskriminacinės prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros užtikrinimas visiems teisėtai Lietuvoje veikiantiems geležinkelio vežėjams.

Tikslai. Užtikrinti saugų traukinių eismą ir pakankamus pajėgumus, sėkmingą ir savalaikį „Rail Baltica“ projekto įgyvendinimą, atversiantį naujas galimybes keleiviams (keliauti 250 km/val. greičiu) bei krovinių vežėjams, efektyviai įgyvendinti 6 mlrd. Eur siekiančią investicinę programą, gerinti aplinkos apsaugą, plečiant elektrifikuotų kelių tinklą. Taip pat keliama tikslai didinti pajėgumus klientams, kuriant konkurencingą aplinką užtikrinančią infrastruktūrą, diegti modernius diagnostinius sprendimus, pritaikyti autonomines traukinių technologijas.

Funkcijos. Grupė vykdo viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą ir remontą, užtikrina saugų traukinių eismą, teikia intermodalinių terminalų paslaugas, nuomoja geležinkelio kelio mašinas ir įrengimus.

Bendrovės valdymo ir organizacinės struktūros schema

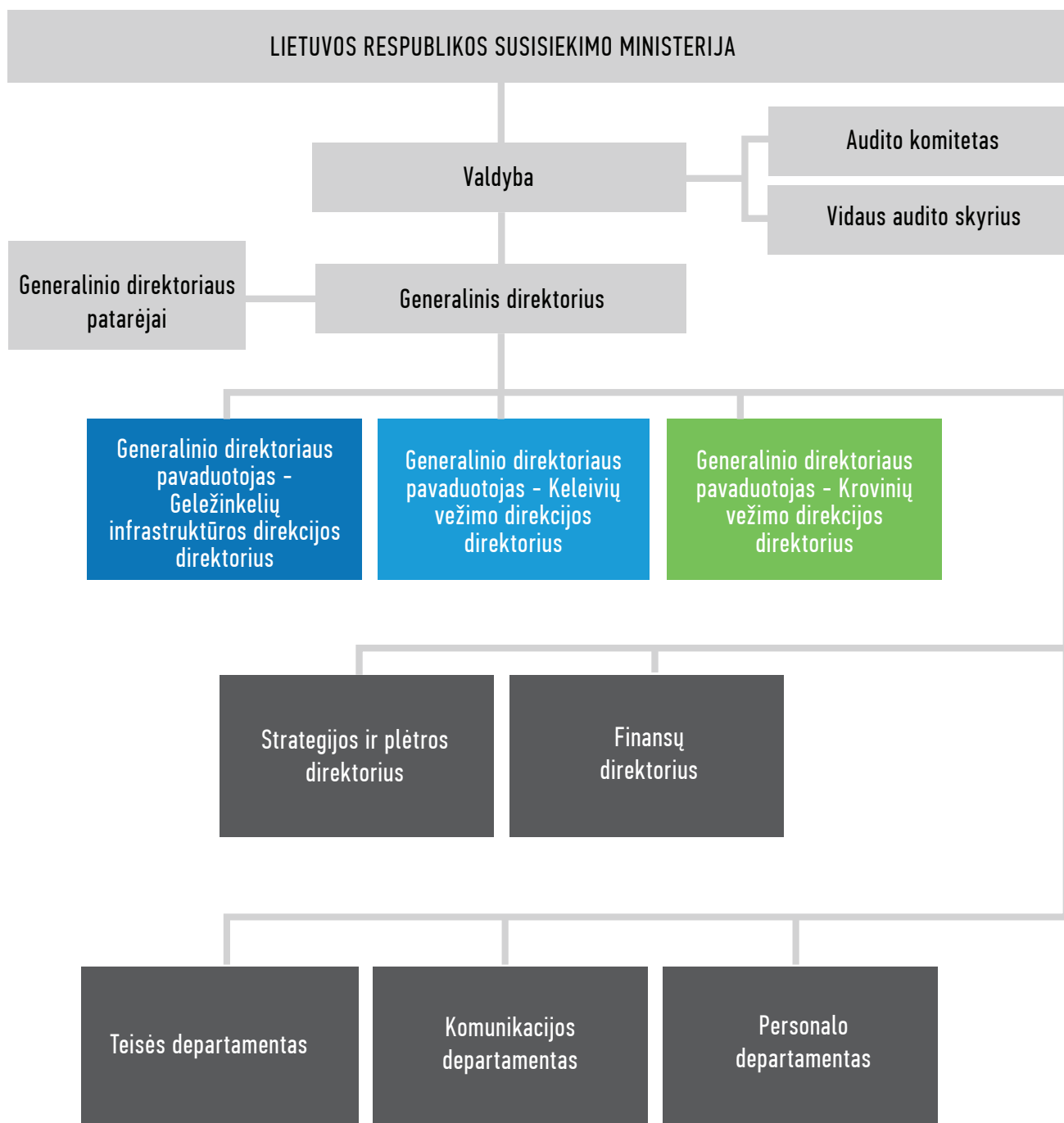
2017 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir įmonės:

- UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas,
- UAB Geležinkelio tiesimo centras,
- UAB „Gelsauga“,
- UAB Rail Baltica statyba,
- asocijuota įmonė UAB „voestalpine VAE Legetecha“.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, bendrovės valdyba, bendrovės vadovas.

100 proc. Bendrovės akcijų priklauso valstybei, kurias patikėjimo teise valdo LR susisiekimo ministerija. Bendrovės valdyba tvirtina bendrovės organizacinę struktūrą, renka ir atšaukia vadovą.

Igyvendinant būtinas permainas Bendrovėje ir siekiant maksimalaus veiklos efektyvumo ir skaidrumo buvo modernizuota jos valdymo organizacinė struktūra (žr. schemą).

BENDROVĖS VALDYBA

Bendrovės valdyba – kolegialus valdymo organas, kurį sudaro 7 nariai (5 nepriklausomi), kuriuos 4 metams renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdybos narių bei pirmininko pareigos ir kompetencija yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

ROMAS ŠVEDAS

VALDYBOS PIRMININKAS,
NEPRIKLAUSOMAS VALDYBOS NARYS

IŠSILAVINIMAS

- Vilniaus universiteto Teisės fakultetas,
- „Politinė demokratija“, Umea Universitetas (Švedija),
- „Užsienio prekybos politika“, Pasaulio prekybos organizacija (Ženeva, Šveicarija),
- „Derybos dėl tarptautinių prekybos sutarčių“, Tarptautinės teisės institutas (Vašingtonas D.C., JAV),
- „Valdybos nario mokymai“, Baltijos Korporatyvinio Valdymo Institutas (Vilnius, Ryga, Talinas),
- „Valdybos pirmininko mokymai“, Baltijos Korporatyvinio Valdymo Institutas (Stokholmas).

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- Šilumos tarybos prie Energetikos ministerijos narys,
- JT Ekonominės komisijos Europai Espoo Konvencijos Įgyvendinimo komiteto narys, pirmininkas,
- ES Energetikos reguliatorių bendradarbiavimo agentūros Administracinės tarybos pakaitinis narys,
- VU TSPMI lektorius,
- Nepriklausomas ekspertas.

MONIKA RIMKŪNAITĖ - BLOŽĖ

NEPRIKLAUSOMA VALDYBOS NARĖ

IŠSILAVINIMAS

- Tarptautinio verslo magistras, Vilniaus Universitetas, Tarptautinio Verslo Mokykla,
- European Business Management School, University of Wales, Swansea,
- Finansų bakalauras, Vilniaus Universiteto Ekonomikos fakultetas.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- UAB „Mobilieji mokėjimai“, Generalinė direktorė.

CHRISTIAN KUHN

NEPRIKLAUSOMAS VALDYBOS NARYS

IŠSILAVINIMAS

- Veolia Cursus Dirigeants,
- Hanoverio Universitetas, mokslų daktaro laipsnis,
- Darmštato technikos universitetas, Inžinerijos magistro laipsnis.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- Valdybos narys ir strategijos ir inovacijų komiteto pirmininkas Kazachstano geležinkelių bendrovėje „Kazakhstan Temir Zholy“ (KTZ),
- nepriklausomas geležinkelių ir logistikos bendrovių konsultantas.

ALDITAS SAULIUS

NEPRIKLAUSOMAS VALDYBOS NARYS

IŠSILAVINIMAS

- Joint Vienna Institute, Comprehensive Course in Applied Market Economics,
- Vilniaus Universitetas, Tarptautinio verslo mokykla kartu su New York St. John's University,
- Vilniaus Universitetas, Fizikos fakultetas.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narys,
- VĮ Valstybinių miškų urėdija valdybos narys,
- Kredito unijos Memelio taupomoji kasa Stebėtojų tarybos narys,
- Konsultantas įmonių ir finansų/rizikų valdymo srityse.

ROLANDAS ZUKAS

NEPRIKLAUSOMAS VALDYBOS NARYS

IŠSILAVINIMAS

- BICG valdybos nario mokymai,
- ISM, vadybos magistrantūros studijos vadovams,
- VGTU, Transporto inžinerinė ekonomika ir vadyba.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- UAB „EPSO G“ generalinis direktorius.

MANTAS BARTUŠKA
VALDYBOS NARYS

IŠSILAVINIMAS

- Cambridge Judge and Business school, Cambridge, UK: Executive Advanced Leadership Program (Lyderystės studijos),
- Baltic Institute of Corporate Governance (BICG): Board member studies (Valdybos nario studijos),
- Southern Denmark University, Denmark: Vadybos ir verslo administravimo bakalauro laipsnis,
- Vilniaus universitetas: Vadybos ir verslo administravimo bakalauro laipsnis.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- AB „Lietuvos geležinkeliai“ Generalinis direktorius,
- AB „Klaipėdos nafta“ Valdybos narys.

VLADISLAV KONDRATOVIČ
VALDYBOS NARYS

IŠSILAVINIMAS

- Vilniaus Gedimino Technikos universitetas, Verslo vadybos fakultetas.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamento direktorius.

Ataskaitiniu laikotarpiu veikusios „Lietuvos geležinkelių“ valdybos sudėtis, nuo 2016-12-14: Romas Švedas, valdybos pirmininkas, nepriklausomas valdybos narys, Monika Rimkūnaitė – Bložė, nepriklausoma valdybos narė, Rolandas Zukas, nepriklausomas valdybos narys, Paulius Martinkus, LR susisiekimo viceministras. Akcininko sprendimas dėl P. Martinkaus atšaukimo iš valdybos priimtas 2017-12-21. Patvirtinus naujus nepriklausomus valdybos narius Ch. Kuhn ir A. Saulius, P. Martinkų pakeitė V. Kondratovič.

Strategija

MISIJA

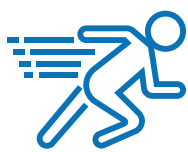
**JUGIAME ŽMONES IR
VERSLUS GERESNEI ATEIČIAI**

VIZIJA

**CENTRINĖS IR RYTŲ
EUROPOS MOBILUMO IR
LOGISTIKOS LYDERIS**

VERTYBĖS

**ESAME
VERŽLŪS**

**DIRBAME
KLIENTAMS**

**GERBIAME
VIENI KITUS**

**ELGIAMĖS
DORAI**

**ESAME
ATSAKINGI**

LG GRUPĖS AUGIMO STRATEGIJA 2030

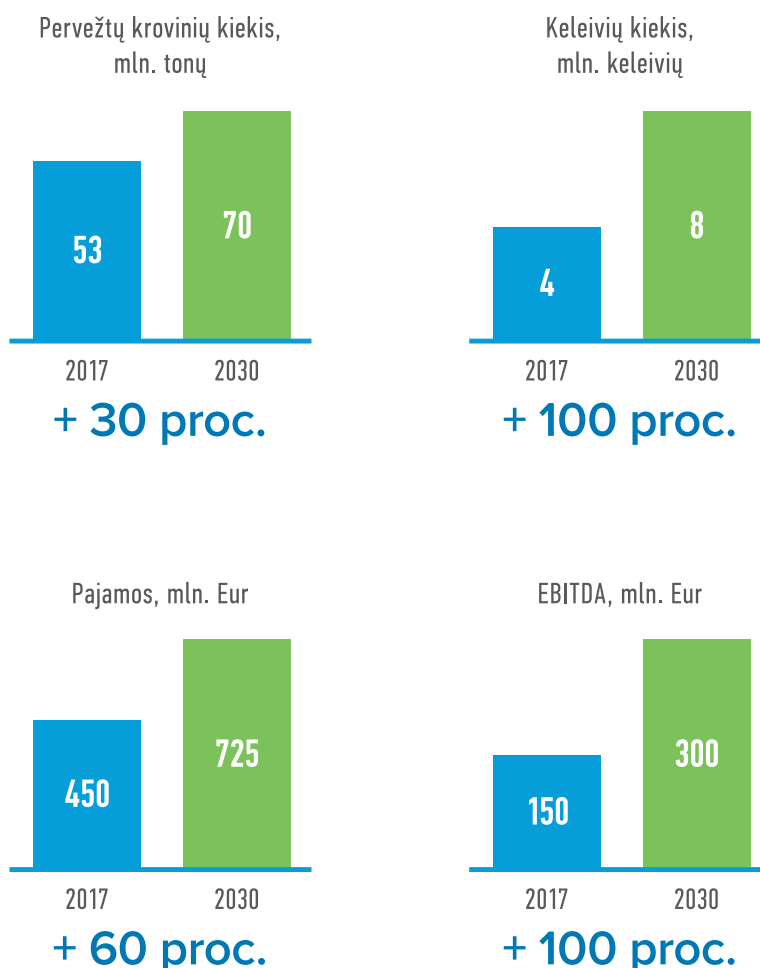
Nuo 2017 m. „Lietuvos geležinkeliai“ iš esmės keičia valdymo principus. Priimtas sprendimas iki šių metų įmonėje rengtus trumpalaikius veiklos planus keisti kompleksine, aukščiausio lygio tarptautinę praktiką atitinkančia, nuolat atnaujinama ilgalaikė strategija. AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdyba 2017 m. pradžioje šios strategijos parengimą numatė prioritetine užduotimi. Ilgalaikė strategija pradėta ruošti atsižvelgiant ir į Valdymo koordinavimo centro skelbiamas rekomendacijas valstybės valdomoms įmonėms, susijusias su strateginiu veiklos planavimu.

2017 m. lapkričio 21 dieną dėl ilgalaikės veiklos strategijos parengimo sudaryta sutartis su tarptautinį konkursą laimėjusia tarptautine konsultacijų bendrove „McKinsey & Company“.

Ilgalaikė bendrovės strategija apima visas „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupės veiklas – krovinių bei keleivių vežimą ir su tuo susijusias logistikos paslaugas vietinėje ir tarptautinėje rinkose, infrastruktūros valdymą, prioritetinių investicinių projektų įgyvendinimą, kitas perspektyviausias veiklas. Strategijoje apibrėžti bendrovės ilgalaikių strateginių tikslų nustatymo principai ir jų įgyvendinimo priemonės, parengtos veiklos rodiklių ir finansinės prognozės, įvardintos pagrindinės strateginės rizikos ir jų valdymo kryptys.

AB „Lietuvos geležinkelių“ ilgalaikės strategijos pagrindu rengiami trumpesnio laikotarpio planavimo dokumentai, priimami sprendimai dėl strateginių pertvarkų įmonėje, strateginių investicinių projektų ar programų įgyvendinimo.

LG grupės augimo
strategijos 2030 tikslai

Grupės prioritetai

DARBUOTOJAI

- Vertybėmis grindžiama įmonės kultūra,
- Geriausia komanda. Ateities kompetencijos,
- Lyderystės ugdymas,
- Efektyvus veiklos valdymas,
- Darbuotojų sveikata ir sauga.

EFEKTYVUMAS

- Korporatyvinių standartų etalonas regione,
- Sukauptos kompetencijos panaudojamos augti vidaus ir tarptautinėse rinkose,
- Veiklai vykdyti pasitelkiamos naujausios technologijos,
- Aplinką tausojanti veikla,
- IV geležinkelių teisės aktų paketo įgyvendinimas,
- Dvigubai didesnė Grupės vertė.

LG VERSLUI

- Geriausiai klientų poreikius tenkinantis logistikos paslaugų teikėjas regione,
- Lanksti ir į klientą orientuota veikla bei kainodara,
- Plėtra Lietuvoje ir už jos ribų,
- Aktyvi veikla 1435 mm erdvėje,
- 30 proc. didesnis krovinių kiekis.

LG KELEIVIAMŠ

- Stotyse – traukos centrai žmonėms ir verslui,
- Paslaugos „nuo durų iki durų“,
- Mažmeninė prekyba stotyse ir traukiniuose,
- Iki 250 km/val. siekiantis kelionių greitis „Rail Baltica“ vėže,
- Ženkliai trumpesnė kelionių trukmė kitais maršrutais,
- Dvigubai didesnis keleivių skaičius.

INFRASTRUKTŪRA

- Patikima ir saugi,
- Ambicija – nulis žuvusiųjų geležinkelyje,
- Nepriklausomas infrastruktūros valdytojas,
- Efektyviai valdomas investicijų portfelis,
- Elektrifikuoti pagrindiniai keliai,
- Poreikius atitinkantys pajėgumai,
- „Rail Baltica“ projektas.

VEIKLOS PLANAI 2018 METAMS

Bendrovės valdyba 2018 m. sausio 23 d. patvirtino AB „Lietuvos geležinkeliai“ 2018 metų biudžetą, kuris metų eigoje bus koreguojamas, patvirtinus bendrovės ilgalaikę strategiją ir įvertinus perėjimo prie finansinės atskaitomybės tvarkymo pagal TFAS įtaką planuojamiems rodikliams. Įgyvendinant būtinas permainas ir siekiant maksimalaus veiklos efektyvumo, 2017 m. keitėsi Bendrovės valdymo organizacinė struktūra, atsisakyta dalies su tiesiogine Bendrovės veikla nesusijusių paslaugų, jas perkeltiant į kitas Grupės įmones ar nusprendus įsigyti rinkoje. Minėti pokyčiai taip pat turėjo reikšmingos įtakos plane nustatytiems rodikliams.

RODIKLIAI	2017 M.	2018 M. PLANAS	Δ, +/-
Pervežta krovinių, mln. tonų	52,638	53,500	+0,862
Pervežta keleivių, mln.	4,658	4,702	+0,044
Pardavimų apyvarta, mln. EUR	445,3	439,5	-5,8
EBITDA, mln. EUR	154,3	152,6	-1,7
Grynasis pelnas / nuostolis, mln. EUR	25,6	14,7	-10,9
EBITDA pelningumas, %	34,7%	34,7%	
Grynasis pelningumas, %	5,7%	3,3%	
Investicijos, mln. EUR	84,9	185,6	+100,7

Pagrindiniai LG planuojami rodikliai

Svarbiausi 2017 metų įvykiai

SAUSIO MĖN.

- Priimtas sprendimas finansinę atskaitomybę už 2016 metus parengti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Tai nuspręsta atsižvelgiant į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo.
- Krovinių vežimo direktijos vadovu ir generalinio direktoriaus pavaduotoju tapo Egidijus Lazauskas.
- Įtvirtinant viešumo ir skaidrumo kriterijus paskelbta informacija apie „Lietuvos geležinkelių“ skirstytą paramą 2014-2016 m.

VASARIO MĖN.

- „Lietuvos geležinkelių“ valdyba nustatė paramos teikimo tvarką.
- Siekiant stiprinti viešumo ir skaidrumo principus įmonių grupės veikloje, pavišinta informacija apie „Lietuvos geležinkelių“ vidaus sandorius su antrinėmis įmonėmis.

KOVO MĖN.

- Keleivių vežimo direktijos vadovu ir generalinio direktoriaus pavaduotoju tapo Linas Baužys.
- Sustabdyti keturi „Rail Baltica“ projekto statybos darbų konkursai nustačius, kad tiekėjų pasiūlyta kaina iki 2,5 karto viršijo pirkimo dokumentuose nustatytas maksimalias kainas.
- „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su kitais SGD klasterio nariais pasirašė susitarimą dėl SGD varomo lokomotyvo sukūrimo.

BALANDŽIO MĖN.

- Pirmą kartą paskelbus didžiausią pridėtinę vertę Lietuvos verslo sektoriuje sukuriančių kompanijų sąrašą, Statistikos departamento duomenimis, paaiškėjo, kad „Lietuvos geležinkeliai“ pagal šį kriterijų pirmąja Lietuvoje.
- Pristatyti nauji jungtiniai vasaros sezono maršrutai į Palangą ir Nidą „Pajūrio ekspresas“.
- „Lietuvos geležinkeliai“ pasirašė sutartį su bendrove OLTK, organizuojančia krovinių vežimą tarp Kinijos ir Vakarų Europos.

GEGUŽĖS MĖN.

- „Lietuvos geležinkeliai“ paskelbė techninės specifikacijos projektą geležinkelio ruožo „Kaunas-Palemonas“, sujungiančio Palemono intermodalinį terminalą su „Rail Baltica“ geležinkeliu, rekonstrukcijai ir modernizacijai.
- Pirmą kartą visuomenei atvertas aukščiausias ir ilgiausias Lietuvoje Lyduvėnų tiltas.
- Atsisiųsus jungtinio traukinio, kursuojančio maršrutu Kaliningradas - Vilnius - Maskva, keleivių vežimo veiklos nuostoliai bus sumažinti daugiau nei po 2 mln. Eur kasmet.

BIRŽELIO MĖN.

- Bendrovės generalinis direktorius Mantas Bartuška ir Lenkijos naftos koncerno „ORLEN“ valdomos AB „ORLEN Lietuva“ vadovas Ireneusz Fąfara pasirašė partnerystės susitarimą dėl abi puses tenkinančių bendradarbiavimo sąlygų bei konkurencingų tarifų, kuris galios iki 2024 metų. Abi bendrovės taip pat sutarė nutraukti ginčus teismuose.
- „Lietuvos geležinkeliai“ paskelbė projekto „Rail Baltica“ rangos darbų pirkimo konkursą nutiesti europinės vėžės geležinkelį nuo Kauno iki Palemono.
- Pradėta įgyvendinti strateginė bendrovės veiklos pertvarka „LG Efektas“, turėsianti reikšmingos įtakos Bendrovės organizacinei struktūrai, efektyvumui, skaidrumui ir verslo plėtrai.

LIEPOS MĖN.

- „Lietuvos geležinkeliai“ įgyvendino kampaniją „Valstybės dalis“, kurios metu visus traukinius ir lokomotyvus papuošė valstybės simboliu Vyčiu.
- Oficialiai atidaryta AB „Lietuvos geležinkelių“ atstovybė Klaipėdoje, besirūpinanti bendradarbiavimu su Klaipėdos uostu ir krovos kompanijomis, krovinių srautų koordinavimu, betarpiška komunikacija su klientais, verslo plėtros galimybių paieška.
- Paskelbta, kad „Lietuvos geležinkeliai“ tapo lyderiais Baltijos šalių regione pagal pervežamų krovinių apimtį.

RUGPJŪČIO MĖN.

- AB „Lietuvos geležinkeliai“ klientams pasiūlė mobilias krovos darbų paslaugas: krovinių krovą/pakrovą, pakavimą, didelių gabaritinių krovinių planavimą ir paruošimą vežimui, krovinių tvirtinimą.
- Infrastruktūros direkcijos vadovo ir generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigas pradėjo eiti Karolis Sankovski.
- „Lietuvos geležinkeliai“ įgyvendinimo atvirumo kampaniją, kurios metu atvėrė iki šiol uždarus geležinkelio objektus visuomenei.

RUGSĖJO MĖN.

- AB „Lietuvos geležinkeliai“ pasirašė ilgametę paslaugų teikimo sutartį su vienu didžiausių Lietuvoje dolomito ir granito skaldos gamintoju AB „Klovainių skalda“.
- Pradėta AB „Lietuvos geležinkeliai“ antrinių įmonių pertvarka, sumažinant antrinių įmonių skaičių nuo šešių iki keturių. Nutarta atsakyti su tiesiogine Bendrovės veikla nesusijusių paslaugų ir jas už priimtinesnę kainą įsigyti rinkoje arba perkelti į kitas įmones. Pokyčiai leis efektyviau naudoti resursus įmonių Grupėje ir susitelkti į plėtrą tarptautinėje rinkoje. UAB „Geležinkelių projektavimas“ vykdyta projektavimo veikla perkelta į UAB Geležinkelio tiesimo centras, o pati įmonė išregistruota. Aplinkosauga, atliekų tvarkymu, valymo įrenginių, želdinių, apsauginių miškų priežiūra ir kt. paslaugas teikusi UAB Geležinkelių aplinkosaugos centras likviduojama, o didžioji dalis reikalingų paslaugų bus perkama rinkoje. Optimizuojama ir UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas bei UAB „Gelsauga“ veikla, atsisakant Grupėje besidubliuojančių funkcijų ir didinant jų konkurencingumą.
- „Lietuvos geležinkelių“ iniciatyva pirmą kartą organizuotos hibridinės saugumo pratybos, kuriose dalyvavo per 10 valstybės institucijų ir 1000 „Lietuvos geležinkelių“ darbuotojų. Jų metu testuotos skirtingos saugos priemonės ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas.

SPALIO MĖN.

- Seimas ratifikavo sausio mėn. Baltijos šalių premjerų pasirašytą susitarimą dėl „Rail Baltica“ projekto įgyvendinimo, kuriuo užtvirtinamas siekis projektą įgyvendinti 2025 metais, o naująją vėžę pradėti eksploatuoti 2026-aisiais.
- „Lietuvos geležinkelių“ finansų direktoriumi pradėjo dirbti Andrej Kosiakov.
- Stiprinant „Lietuvos geležinkelių“ valdymo kompetencijas paskelbta dviejų papildomų nepriklausomų valdybos narių atranka.

LAPKRIČIO MĖN.

- AB „Lietuvos geležinkeliai“ sudarė ilgalaikę sutartį su Baltarusijos naftos kompanija (BNK) dėl naftos ir jos produkcijos vežimo. Sutartis užtikrins ilgalaikę partnerystę su didžiausia naftos produktų eksportuotoja Baltarusijoje ir sustiprins bendrovės konkurencinį pranašumą rinkoje.
- Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginė taryba pritarė dviem „Lietuvos geležinkelių“ inovatyviems projektams – naujos lokomotyvo saugos sistemos ir SGD varomo lokomotyvo prototipų sukūrimui. Tarybos patvirtinimas būtinas siekiant gauti ES finansavimą inovatyviems projektams.
- Priimtas sprendimas mažinti tarifą už traukinių formavimą, dėl kurio verslo klientai kasmet sutaupys apie 2 mln. Eur.

GRUODŽIO MĖN.

- Maršrutu Vilnius-Minkas pradėjo kursuoti nauji elektriniai „Lietuvos geležinkelių“ traukiniai, suteikiantys galimybę Baltarusijos sostinę keleiviams pasiekti erdvesnėmis, verslo kelionėms pritaikytomis transporto priemonėmis.
- Bendrovė sudarė ilgalaikę sutartį su viena didžiausių Europoje mineralinių trąšų eksportuotoja AB „Lifosa“. AB „Lietuvos geležinkeliai“ kiekvienais metais veža daugiau kaip 2,5 mln. tonų šios bendrovės produkcijos. Taip pat gruodžio mėn. pasirašytas ir trišalis ketinimų protokolai su skaldos gamintojų asociacija „Milsa ir ko“ ir Baltarusijos įmone „Granit“, siekiant granito skaldą vežti efektyviau bei didinti geležinkeliu pervežamą kiekį.
- Pasirašyta naujos redakcijos kolektyvinė sutartis tarp „Lietuvos geležinkelių“ ir daugiau kaip 5 tūkst. įmonės darbuotojų vienijančių profesinių sąjungų.

Bendrovės ir Grupės veiklos apžvalga

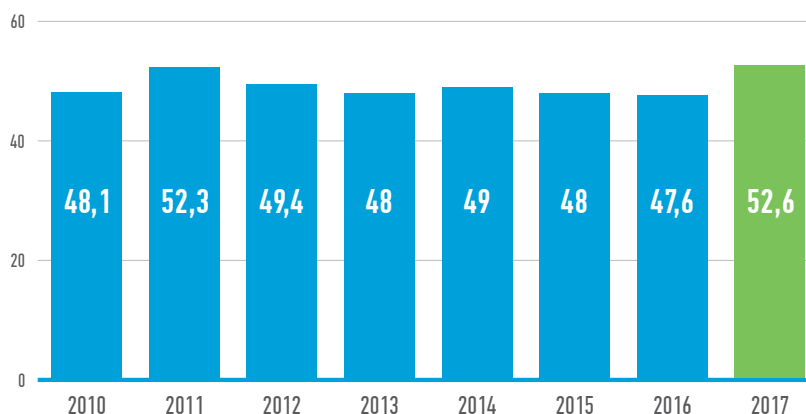
PERVEŽIMO APIMČIŲ RODIKLIAI		2017	2016	Δ, +/-	Δ, %
Krovinių vežimas viso	mln. tonų	52,64	47,65	+4,99	10,5%
KROVINIŲ VEŽIMO SEGMENTAI					
Vietiniai pervežimai	mln. tonų	15,54	15,05	+0,49	3,3%
Tarptautiniai pervežimai	mln. tonų	37,10	32,60	+4,50	13,8%
tranzitas	mln. tonų	11,65	9,05	+2,60	28,8%
išvežimas iš Lietuvos	mln. tonų	4,67	3,84	+0,83	21,5%
įvežimas į Lietuvą	mln. tonų	20,78	19,71	+1,07	5,4%
Krovinių apyvarta	mlrd. tonų kilometrų	15,414	13,790	+1,624	11,8%
Vidutinis vienos tonos vežimo nuotolis	km	293	289	+4	1,4%
Krovinių rūšys					
Cheminės ir mineralinės trąšos	mln. tonų	15,63	14,33	+1,30	9,1%
Nafta ir jos produktai	mln. tonų	14,56	14,46	+0,10	0,7%
Maisto produktai (t.t. grūdai)	mln. tonų	5,93	5,57	+0,36	6,5%
Statybinės medžiagos	mln. tonų	5,73	4,60	+1,13	24,5%
Akmens anglis	mln. tonų	4,35	2,69	+1,66	61,7%
Juodieji metalai	mln. tonų	3,10	3,03	+0,07	2,3%
Kiti kroviniai	mln. tonų	3,34	2,97	+0,37	12,5%
Keleivių vežimas viso	mln. kel.	4,658	4,428	+0,230	5,2%
Vietinis susisiekimas	mln. kel.	3,855	3,580	+0,275	7,7%
Tarptautinis susisiekimas	mln. kel.	0,803	0,848	-0,045	-5,3%
Keleivių apyvarta	mln. keleivių km	424,2	395,9	+28,3	7,1%
Vidutinis vieno keleivio vežimo nuotolis	km	91	89	+2	2,2%

KROVINIŲ VEŽIMAS

Vežant krovinius, AB „Lietuvos geležinkeliai“ konkuruoja su:

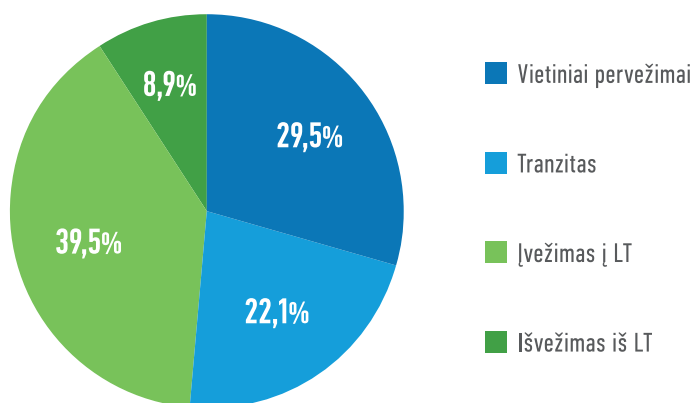
- kitų transporto modų (kelių, oro transporto) vežėjais;
- kaimyninių šalių geležinkelių tinklais (kartu su uostais bei krovinių terminalais);
- naujais geležinkelio vežėjais Lietuvos geležinkelių tinkle.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ krovinių vežimo apimtys 2010–2017 m. (mln. tonų)

Bendrovės krovinių pervežimo apimtys 2017 m., palyginti su 2016 m., išaugo 10,5 proc. ir siekė 52,6 mln. tonų krovinių. Kaimyninių šalių geležinkelių įmonių, veikiančių vienoje tarptautinių vežimų rinkoje, krovinių pervežimai 2017 m. mažėjo – Latvijos geležinkelių – 8,4 proc., Estijos geležinkelių – 0,8 proc.

Krovinių vežimo segmentai 2017 m., %

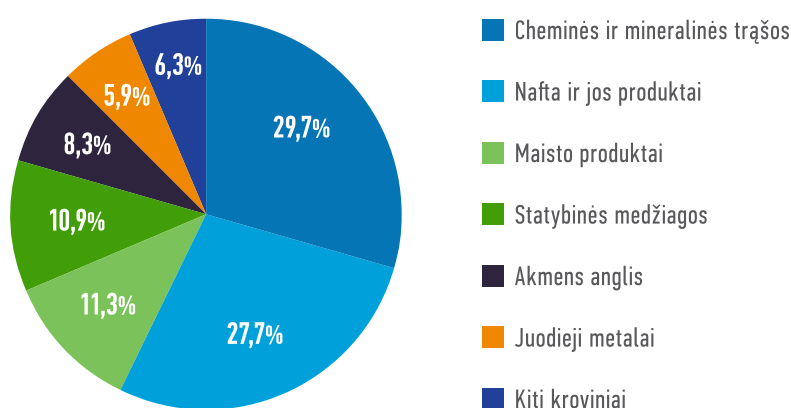

Tarptautinių pervežimų apimtys sudaro 70,5 proc. geležinkeliais gabentų krovinių kiekio, vietinių pervežimų – 29,5 proc. Didžiausius krovinių srautus tarptautinių pervežimų rinkoje šiuo metu formuoja Baltarusijos ir Rusijos kroviniai. Šių krovinių srautų pokyčius dažnai lemia ne lokalia, o geopolitinės, makroekonominės priežastys, tokios kaip kaimyninių šalių politika pervežimų klausimais, ekonominiai pokyčiai regione, pasaulinių rinkų tendencijos ir pan.

2017 m. tarptautiniai pervežimai išaugo 13,8 proc. Ypač augo tranzito Kaliningrado srities kryptimi apimtys. Išaugusių akmens anglies ir naftos pervežimų dėka Kaliningrado tranzitas ūgtelėjo 29 proc. Analizuojamu laikotarpiu 8 proc. didėjo ir vežimai per Klaipėdos uostą, ypač trąšų pervežimai iš Baltarusijos.

Vietinių krovinių vežimo apimtys 2017 m. augo saikingiau, t.y. 3 proc. Didelės įtakos krovinių pervežimams geležinkeliais vietinėje, eksporto ir importo rinkose turi pagrindinių Lietuvos pramonės įmonių gamybos apimtys ir pervežimai (naftos perdirbimo įmonės AB „ORLEN Lietuva“, trąšų, skaldos gamintojų – AB „Lifosa“, AB „Achema“, AB „Akmenės cementas“, AB „Dolomitas“ ir kt.).

Krovinių vežimo struktūra 2017 m., %

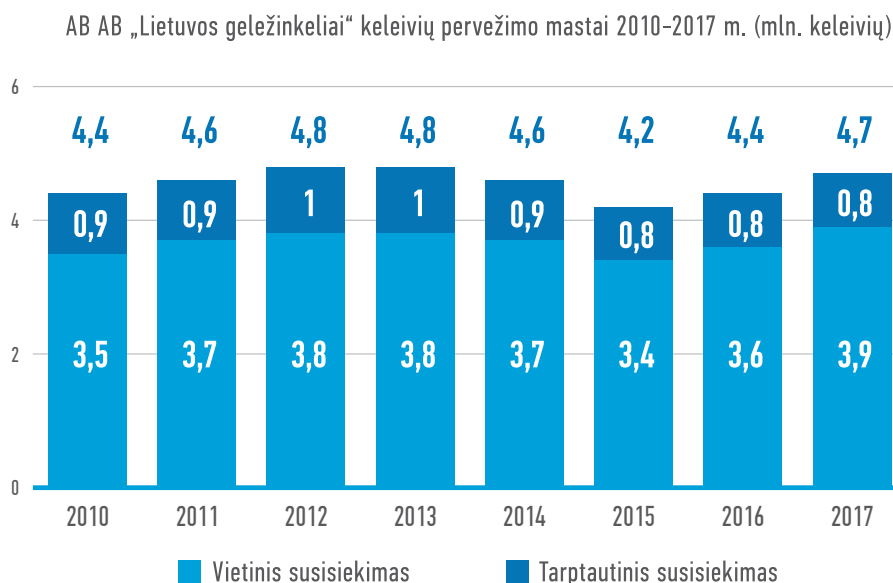
Geležinkelių pervežimuose 2017 m. dominavo cheminių ir mineralinių trąšų vežimai, jų vežimo apimtys siekė 15,6 mln. tonų arba 29,7 proc. visų geležinkeliais vežtų krovinių kiekio. Naftos ir jos produktų vežimai sudarė 14,6 mln. tonų (27,7 proc.), augalinės kilmės ir maisto produktų – 5,9 mln. tonų (11,3 proc.), statybinių medžiagų – 5,7 mln. tonų (10,9 proc.).

KELEIVIŲ VEŽIMAS

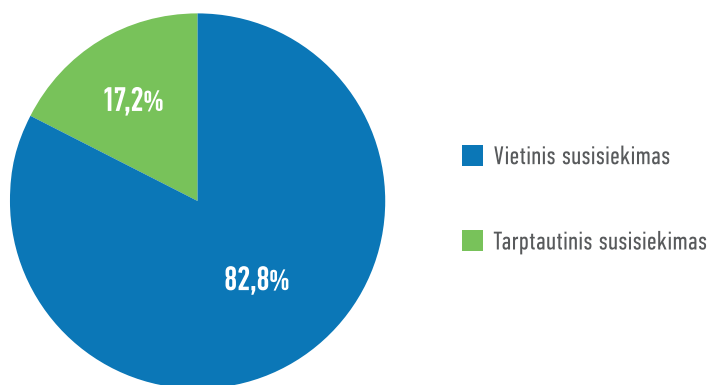
Vežant keleivius, AB „Lietuvos geležinkeliai“ konkuruoja su:

- kelių transporto įmonėmis
- oro linijų bendrovėmis.

Bendrovė 2017 m. pervežė 4,7 mln. keleivių. Keleivių pervežimai, palyginti su 2016 m. išaugo 5 proc. Vietinio susisiekimo maršrutais vežta 82,8 proc. keliaujančiųjų geležinkeliais, tarptautinio susisiekimo – 17,2 proc.

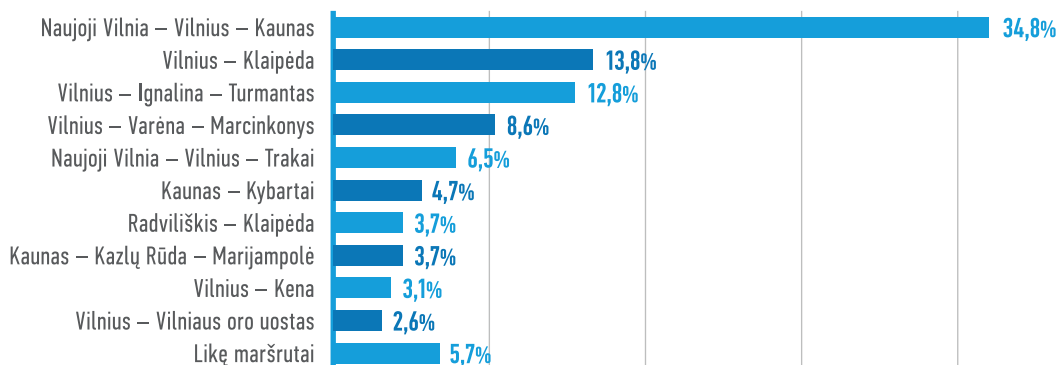
Keleivių rinkos segmentai 2017 m., %

Per 2017 m. vietiniais maršrutais pervežta 3,855 mln. keleivių, t.y. 7,7 proc. daugiau nei per 2016 m. Keleivių skaičiaus augimui įtakos turi atnaujinamas keleivinių riedmenų parkas, atskiruose maršrutuose didinamas traukinių važiavimo dažnis ir greitis, siūlomos naujos paslaugos keleiviams (2017 m. organizuoti jungtiniai maršrutai Vilnius – Palanga, Vilnius – Nida), tobulinamas keleivinio eismo tvarkaraštis (derinamos traukinių jungtys tarp traukinių maršrutų didžiosiose geležinkelio stotyse, dirbama su rajonų ir miestų savivaldybių administracijomis, derinant traukinių jungtis su autobusais), taikomos kitos rinkodaros priemonės. Tarp populiariausių maršrutų išlieka Naujoji Vilnia – Vilnius – Kaunas bei Vilnius – Klaipėda.

Tarptautiniais maršrutais pervežta 0,803 mln. keleivių, t.y. 5,3 proc. mažiau nei per 2016 m. Daugiau nei 80 proc. keliaujančiųjų tarptautiniais maršrutais vyksta per Lietuvos teritoriją tranzitiniais traukiniais į/iš Kaliningrado srities. Šalį kerta 10 tranzitinių traukinių, vidutiniškai 4 traukiniai per parą.

Vietinių pervežimų struktūra 2017 m., %

Bendrovės formavimo traukiniais keleiviai 2017 m. buvo vežami tarptautiniu maršrutu Vilnius – Minskas. 2017 m. įgyvendinus tarpvalstybinį linijos elektrifikavimo nuo Vilniaus iki Minsko projektą, maršrutu pradėjo kursuoti nauji elektriniai traukiniai. Tikėtina, kad kelionės trukmė, modernūs riedmenys didins šio perspektyvaus maršruto patrauklumą. Tuo tarpu nuo 2017 m. gegužės mėn. atsisakyta keleivių vežimo neefektyviu maršrutu Vilnius – Maskva. 2018 m. pradžioje keleiviams pasiūlytas dar vienas tarptautinis maršrutas Vilnius – Daugpilis.

VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJO PASLAUGOS

Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas bendrovėje vykdo Geležinkelių infrastruktūros direkcija, kuri, remiantis Lietuvos Respublikos Geležinkelių transporto kodeksu, teikia prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų bei geležinkelių paslaugų įrenginių paslaugas visiems krovinių ir keleivių vežėjams nediskriminacinėmis sąlygomis bei užtikrina saugų traukinių judėjimą geležinkelio kelių tinkle.

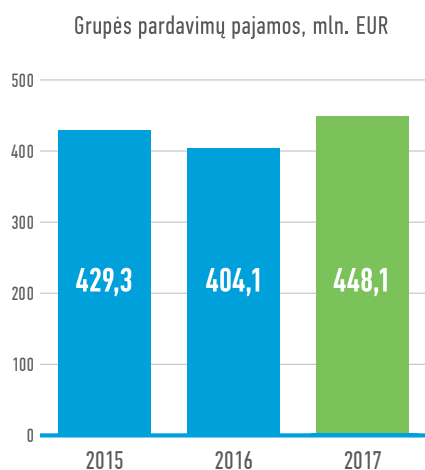
Įmokų už viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo suteiktas paslaugas (minimalųjį prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų) tarifus nustato Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos, vadovaudamasi 2016 m. gruodžio 7 d. LRV nutarimu Nr. 1226 patvirtintomis Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio apskaičiavimo ir skelbimo, konkrečios geležinkelio įmonės (vežėjo) mokėtino užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo taisyklėmis.

Geležinkelių tinklo nuostatai, naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra tvarka ir apmokestinimas, kiti būtini prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros bei jos įrenginių dokumentai skelbiami viešai adresu <http://www.litrail.lt>.

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

GRUPĖS PAJAMOS

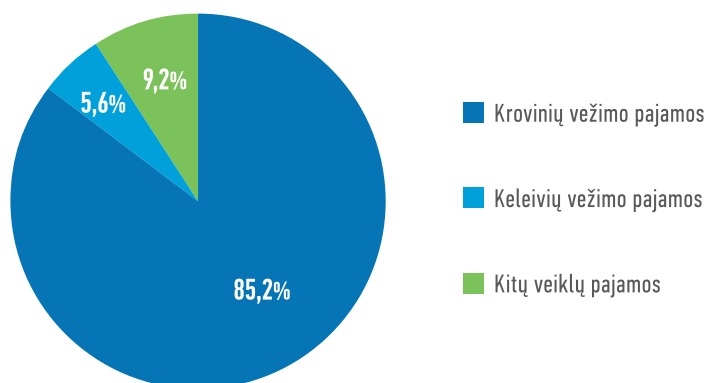

GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI

Grupė per 2017 m. uždirbo 448,1 mln. EUR pajamų, t.y. 44,0 mln. EUR arba 10,9 proc. daugiau nei per 2016 m. Didžiąją dalį pajamų, t.y. 85,2 proc., Grupė uždirbo iš krovinių vežimo veiklos.

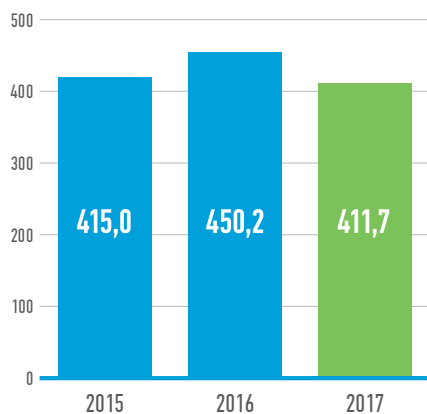
- Pajamų augimui 2017 m. didžiausios įtakos turėjo padidėjusios **krovinių vežimo veiklos pajamos**. Šių pajamų 2017 m. uždirbta 381,5 mln. EUR, t.y. 37,4 mln. EUR arba 10,9 proc. daugiau nei 2016 m. Esminius pokyčius sąlygojo ženkliai išaugusios krovinių vežimo bei su krovinių vežimo veikla susijusių paslaugų teikimo apimtys.
- Keleivių vežimo pajamos** 2017 m. ženkliai nekito ir sudarė 25,2 mln. EUR. Grupės pajamų struktūroje keleivių vežimo veiklos pajamos sudarė 5,6 proc. uždirbamų pajamų.
- Grupėje taip pat teikiamos **kitos papildomos paslaugos** – riedmenų techninės priežiūros ir remonto, turto nuomos, metalo laužo pardavimo, krovinių tvarkymo ir sandėliavimo ir kitos paslaugos. Teigiamus pokyčius 2017 m. sąlygojo padidėjusios metalo laužo pardavimo apimtys bei pardavimo kaina, taip pat dėl ženklaus krovinių pervežimo apimčių augimo padidėjusios papildomų paslaugų teikimo apimtys.

Grupės pardavimų struktūra 2017 m., %

GRUPĖS SĄNAUDOS

Grupės sąnaudos, mln. EUR

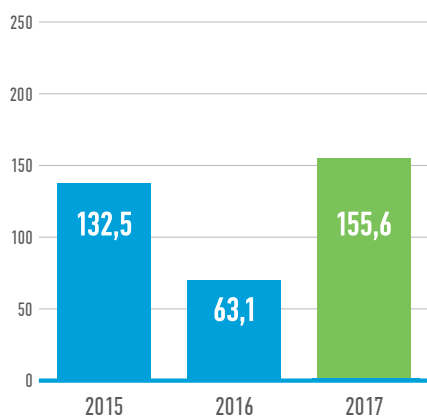
Grupės sąnaudos pagrindinei ir kitai veiklai vykdyti 2017 m. sudarė 411,7 mln. EUR. Palyginti su 2016 m., sąnaudos sumažėjo 38,5 mln. EUR arba 8,6 proc.

Didžiąją Grupės sąnaudų dalį sudaro sąnaudos darbo užmokesčiui, įvertinus socialinio draudimo mokesčius (40,9 proc.), nusidėvėjimui (28,9 proc.), kurui (11,6 proc.).

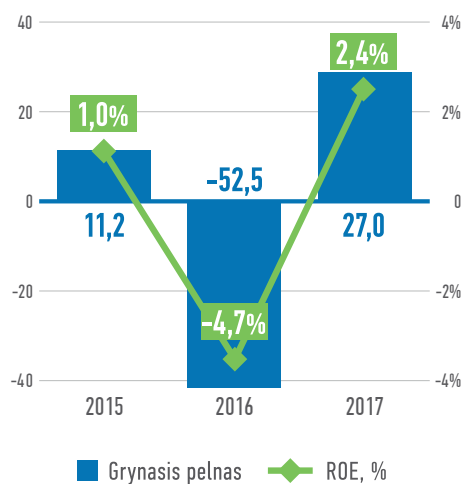
2016 m. sąnaudas padidino LG paskirta Europos komisijos bauda konkurencijos byloje dėl geležinkelio bėgių išardymo geležinkelių atkarpoje Mažeikiai – Rengė, sąlygojusi reikšmingus atidėjinių pasikeitimus ir veiklos sąnaudų augimą.

GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI

Grupės EBITDA, mln. EUR

Grupės grynasis pelnas, mln. EUR

PAGRINDINIAI GRUPĖS FINANSINIAI RODIKLIAI

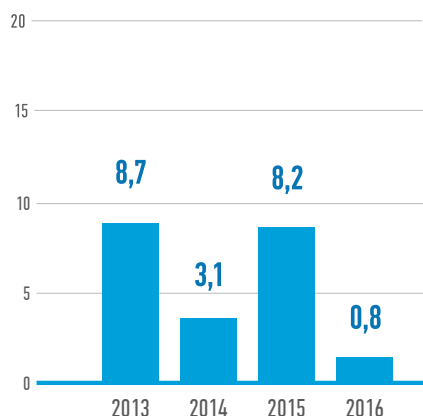
(SUMOS PATEIKTOS MLN. EUR, JEI NENURODYTA KITAIP)

		2017	2016	Δ, +/-
Pardavimo pajamos	mln. EUR	448,1	404,1	+44,0
Pardavimo savikaina	mln. EUR	355,1	334,8	+20,3
Veiklos sąnaudos	mln. EUR	55,9	117,3	-61,4
EBITDA	mln. EUR	155,6	63,1	+92,5
Koreguota EBITDA ¹	mln. EUR	144,4	115,9	+28,5
EBITDA marža	%	34,7%	15,6%	
Koreguota EBITDA marža	%	32,2%	28,7%	
EBIT	mln. EUR	36,5	-44,9	+81,4
EBIT marža	%	8,1%	-11,1%	
Grynasis pelnas	mln. EUR	27,0	-52,5	+79,5
Grynojo pelno marža	%	6,0%	-13,0%	
		2017	2016	Δ, +/-
Ilgalaikis turtas	mln. EUR	1.909,8	1.958,9	-49,1
Trumpalaikis turtas	mln. EUR	157,7	118,8	+38,9
Turtas viso	mln. EUR	2.067,6	2.077,7	-10,1
Nuosavas kapitalas	mln. EUR	1.138,7	1.111,7	+27,0
Grupės finansinė skola	mln. EUR	268,5	301,5	-33,0
Dukterinių įmonių finansinė skola	mln. EUR	4,74	4,12	+0,62
Grynoji skola	mln. EUR	185,0	280,8	-95,8
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	%	2,4%	-4,7%	
Grynoji skola / Koreguota EBITDA	kartais	1,28	2,42	
Skola / Koreguota EBITDA	kartais	1,94	2,74	
Nuosavo kapitalo koeficientas	%	55,1%	53,5%	
Paskolos aptarnavimo koeficientas	kartais	2,75	2,07	
Skola / Nuosavas kapitalas	%	24,6%	28,6%	
Grynoji skola / Nuosavas kapitalas	kartais	0,16	0,25	
Turto apyvartumo rodiklis	kartais	0,22	0,19	
Bendrojo likvidumo koeficientas		1,14	0,82	

¹ Koreguota EBITDA – Pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius + Palūkanų sąnaudos – Palūkanų pajamos + Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + Ilgalaikio turto nurašymo ir vertės sumažėjimo sąnaudos + Gautinų sumų vertės sumažėjimo sąnaudos + Atidėjinių, nesusijusių su įprastine veikla, sąnaudos.

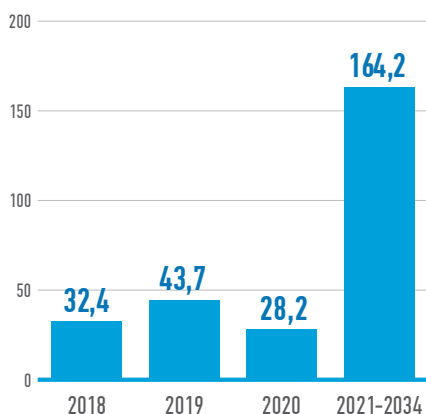
DIVIDENDŲ POLITIKA

AB LG sumokėti dividendai, mln. EUR

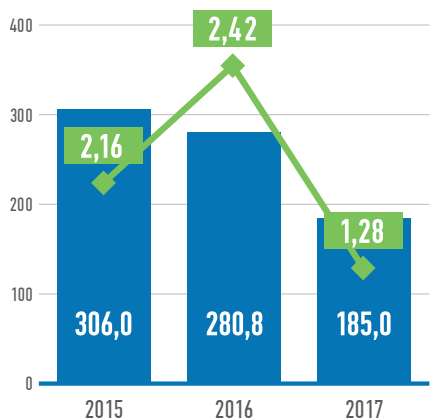

GRUPĖS FINANSAVIMAS

Grupės paskolų grąžinimas, mln. EUR

Grupės finansinės skolos, mln. EUR

■ Grynoji skola ◆ Grynoji skola/EBITDA

Valstybės valdomų įmonių dividendų mokėjimą reglamentuoja 2016-08-11 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 786, kuriame nustatyta, kokia pelno dalis turi būti skiriama dividendams išmokėti, susiejant ją su nuosavo kapitalo grąžos rodikliu. Tuo atveju, kai bendrovės ataskaitinių metų nuosavo kapitalo grąža didesnė nei 1 proc. ir neviršija 3 proc., dividendams išmokėti skiriama pelno dalis turi būti ne mažesnė nei 80 proc. bendrovės paskirstytinojo pelno. Nutarime numatyti atvejai, kuomet Lietuvos Respublikos Vyriausybė gali nustatyti mažesnę dividendams išmokėti skirtą pelno dalį – vienas jų, jeigu bendrovė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant valstybei svarbų ekonominį projektą (bendrovės atveju tai „Rail Baltica“ bei Rytų – Vakarų transporto koridoriaus Lietuvos dalies (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, kelių, geležinkelių infrastruktūros komplekso) projektai).

2017-12-31 Grupės grynoji skola sudarė 185,0 mln. EUR. Palyginus su 2016 m., rodiklis sumažėjo 34,1 proc. arba 95,8 mln. EUR. Grupės grynosios skolos sumažėjimą lėmė finansinių skolų grąžinimas 32,9 mln. EUR ir per 2017 m. sukauptos piniginių lėšos. Grupės įmonių piniginių lėšų likutis 2017-12-31 siekė 83,5 mln. EUR, t.y. 62,9 mln. Eur daugiau nei 2016-12-31.

LG 2017-12-31 paskolų portfelio vidutinė svertinė palūkanų norma siekė 2,2 proc.

Grupės grynosios skolos ir paskutinių 12 mėn. koreguotos EBITDA santykis sumažėjo nuo 2,42 2016 m. iki 1,28 2017 m.

Ilgiausias finansinės skolos grąžinimo terminas siekia 16 metų, paskutinis grąžinimo terminas 2034 m.

Grupės grynosios skolos ir nuosavybės santykis sumažėjo nuo 0,25 2016 m. iki 0,16 karto 2017 m. Grupės grynosios skolos lygis išlieka pakankamai žemas tiek uždriebamo pelno, tiek ir kapitalo struktūros atžvilgiu.

Grupės bendrojo likvidumo koeficientas, palyginti su 2016 m., padidėjo nuo 0,82 iki 1,14.

GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLOS REZULTATAI

2017 m. Grupę sudarė AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir pagrindinės jos dukterinės įmonės:

- UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas;
- UAB Geležinkelio tiesimo centras;
- UAB „Gelsauga“.

VEIKLOS REZULTATAI

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

Pagrindinė veikla – krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos, geležinkelių tinklo administravimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, priežiūra ir plėtra.

Rodikliai, mln. EUR	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	445,3	400,5	+44,8
Sąnaudos	410,2	445,3	-35,1
Koreguota EBITDA	143,5	118,8	+24,7
Grynasis pelnas/nuostoliai	25,6	-49,5	+75,1
Turtas	2 044,7	2 051,1	-6,4
Nuosavas kapitalas	1 127,1	1 101,5	+25,6
Finansinės skolos	255,8	289,0	-33,2
Grynoji skola	178,6	277,1	-98,5
Koreguota EBITDA marža, %	32,2%	29,7%	
Grynoji skola/Koreguota EBITDA	1,2	2,3	
Nuosavo kapitalo grąža, %	2,3%	-4,5%	
Nuosavas kapitalas/Turtas, %	55,1%	53,7%	

UAB VILNIAUS LOKOMOTYVŲ REMONTO DEPAS

Pagrindinė veikla – naujų lokomotyvų, kelio mašinų gamyba, jų priežiūra ir modernizacija, visų rūšių riedmenų, vidaus degimo variklių kapitaliniai ir einamieji remonto darbai.

Rodikliai, mln. EUR	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	29,6	20,3	+9,3
Sąnaudos	28,9	20,1	+8,8
EBITDA	1,8	1,1	+0,7
Grynasis pelnas/nuostoliai	0,5	0,1	+0,4
Turtas	33,2	24,1	+9,1
Nuosavas kapitalas	21,7	21,2	+0,5
Finansinės skolos	0,0	0,0	0,0
Grynoji skola	-3,8	-4,7	+0,9
EBITDA marža, %	6,0%	5,7%	
Grynoji skola/EBITDA	-2,1	-4,1	
Nuosavo kapitalo grąža, %	2,4%	0,6%	
Nuosavas kapitalas/Turtas, %	65,5%	87,9%	

UAB GELEŽINKELIO TIESIMO CENTRAS

Pagrindinė veikla – geležinkelio kelių, kitų transporto statinių bei pastatų statyba ir remontas, geležinkelio kelio remonto mašinų nuoma.

Rodikliai, mln. EUR	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	19,3	20,0	-0,7
Sąnaudos	21,0	23,4	-2,4
EBITDA	1,3	-0,1	+1,4
Grynasis pelnas/nuostoliai	-1,5	-2,9	+1,4
Turtas	34,8	40,5	-5,7
Nuosavas kapitalas	19,2	21,3	-2,1
Finansinės skolos	12,7	12,1	+0,6
Grynoji skola	12,7	10,8	+1,9
EBITDA marža, %	6,5%	-0,4%	
Grynoji skola/EBITDA	10,1	-123,6	
Nuosavo kapitalo grąža, %	-7,9%	-13,8%	
Nuosavas kapitalas/Turtas, %	55,2%	52,5%	

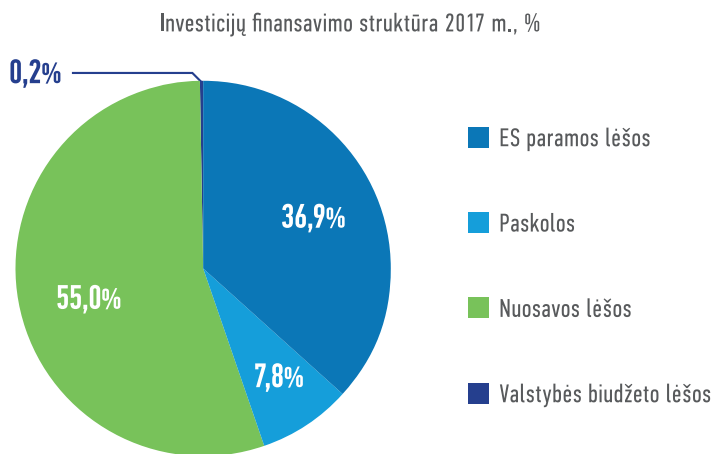
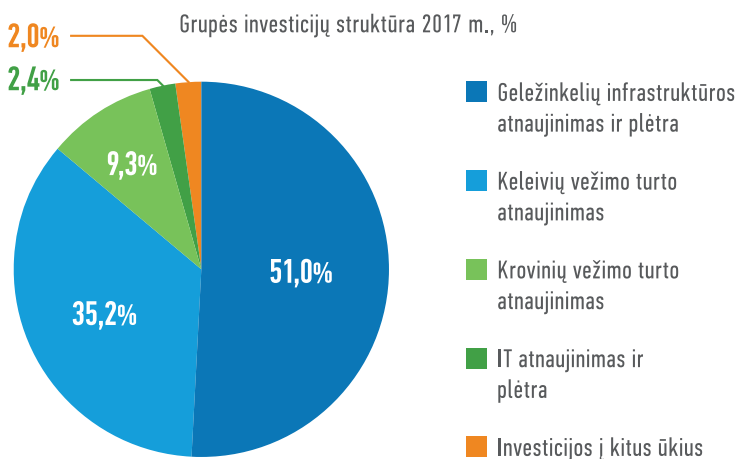
UAB „GELSAUGA“

Pagrindinė veikla – objektų apsaugos, vaizdo stebėjimo sistemų aptarnavimo, remonto ir priežiūros, komunalinių paslaugų (patalpų ir teritorijų bei traukinių vidaus valymo) teikimas.

Rodikliai, mln. EUR	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	13,6	17,7	-4,1
Sąnaudos	12,7	17,0	-4,3
EBITDA	1,8	1,4	+0,4
Grynasis pelnas/nuostoliai	0,8	0,6	+0,2
Turtas	8,1	7,4	+0,7
Nuosavas kapitalas	5,6	4,7	+0,9
Finansinės skolos	0,0	0,02	-0,02
Grynoji skola	-1,8	-0,5	-1,3
EBITDA marža, %	13,0%	7,9%	
Grynoji skola/EBITDA	-1,0	-0,4	
Nuosavo kapitalo grąža, %	15,1%	13,6%	
Nuosavas kapitalas/Turtas, %	68,4%	64,2%	

INVESTICIJOS

Grupės investicijos per 2017 m. sudarė 85,4 mln. EUR, iš jų LG – 84,9 mln. EUR. Daugiau nei pusė 2017 metų investicijų, t.y. 55 proc., buvo finansuota nuosavomis įmonių lėšomis. Įsisavinta 31,5 mln. EUR ES paramos lėšų.

Grupės investicijos, mln. EUR	2017	2016	Δ, +/-	Δ, %
Geležinkelių infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	60,9	71,3	-10,4	-14,6%
Krovinių vežimo turto atnaujinimas	4,6	13,0	-8,4	-64,6%
Keleivių vežimo turto atnaujinimas	18,4	49,2	-30,8	-62,6%
IT atnaujinimas ir plėtra	0,9	3,4	-2,5	-73,5%
Investicijos į kitus ūkius	0,6	2,8	-2,2	-78,6%
Viso	85,4	139,7	-54,3	-38,9%

Svarbiausi 2017 m. vykdyti investiciniai projektai ir atlikti darbai:

- Bendrovė tęsė projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimą (parengtas ir patvirtintas 1435 mm pločio vėžės geležinkelio linijos ruožo Kaunas – Panevėžys – Lietuvos ir Latvijos valstybių sienos specialusis planas ir poveikio aplinkai vertinimas; vykdomos ruožo Kaunas – Palemonas rekonstrukcijos darbų ir techninės priežiūros paslaugų pirkimo procedūros; tikslinamas ruožo Rokai – Palemonas rekonstrukcijos techninis projektas ir rengiami rangos darbų pirkimo dokumentai; pradėti naujos 1435 mm pločio vėžės geležinkelio linijos nuo Kauno iki Lietuvos ir Latvijos valstybių sienos įrengimui reikalingos žemės paėmimo visuomenės naudai darbai, perkamos viešinimo paslaugos ir kt.);
- įgyvendintas ruožo Kena – Naujoji Vilnia elektrifikavimas, maršrutu Vilnius – Minskas pradėjo kursuoti elektriniai traukiniai;
- tęsiamas kitų prioritetinių viešosios geležinkelių infrastruktūros investicinių projektų įgyvendinimas – Antrojo geležinkelio kelio statyba ruože Telšiai – Lieplaukė; IXB koridoriaus Vilniaus aplinkkelio Pušynas – Paneriai antrojo kelio statyba;
- siekiant padidinti Bendrovės konkurencingumą ir vykdant LRV patvirtintos Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014-2022 m. programos nuostatas, numatančias tranzitinių krovinių vežimui naudojamą IX koridoriaus elektrifikavimą, nutarta iki 2014-2020 m. finansavimo laikotarpio pabaigos, panaudojant Sanglaudos fondo lėšas, elektrifikuoti Vilniaus mazgą ir geležinkelio liniją nuo Kaišiadorių iki Klaipėdos (Draugystės stotis). 2017 m. atlikti pagrindiniai Vilniaus geležinkelio mazgo kelių rekonstrukcijos darbai;
- Bendrovė savo lėšomis vykdė geležinkelių kelio ir jo statinių remonto darbus – atliko 78,3 km paprasto kelio remonto darbų, iš jų 10,6 km bėgių pakeista naudotais ilgabėgiais, 44,9 km bėgių naujais ilgabėgiais, atlikta 22,8 km kito kelio remonto darbų. Taip pat naujais pakeista 34 komplektai iešmų bei 25 komplektai iešmų pakeisti naudotais, suremontuotos 4 pervažos ir 5 kelio statiniai ir kt.;
- vykdyta riedmenų parko atnaujinimo ir remonto programa – suremontuoti 204 prekiniai vagonai, 3 dyzeliniai traukiniai, įsigyti 2 manevriniai vagonų stumtuvai;
- tobulintos finansų ir valdymo apskaitai skirtos IT sistemos.

PERSONALO VALDYMAS

Darbuotojai - tai esminis faktorius Bendrovei siekiant optimalaus darbo resursų panaudojimo, kompetencijų ugdymo ir organizacinės kultūros stiprinimo, kuri padeda kurti pridėtinę vertę. 2017-ųjų metų liepos mėnesį buvo suformuotas Personalo departamentas, kurio pagrindinis uždavinys - įgyvendinti ambicingus planus žmogiškųjų išteklių valdyme.

Personalo verslo partnerių komanda, specializuotų personalo valdymo kompetencijų skyriai ir centralizuotos personalo administravimo paslaugų centras - visa tai buvo sukurta siekiant kuo geresnių verslo rezultatų.

Personalo valdymo darbotvarkėje ir veikloje 2017 m. daugiausiai dėmesio buvo skirta restruktūrizavimo priemonėms, kurios yra sudėtinė LG strategijos dalis. Be faktinio darbo vietų mažinimo, šios priemonės daro didelę reikšmę visos įmonės darbo jėgai. Prie organizacijos veiklos efektyvumo didinimo prisidėjo ne tik palaikymo funkcijų centralizavimas, bet ir organizacijos „plokštinimas“, visų padalinių veiklos hierarchinių lygių peržiūrėjimas. Rengdama ir derindama šias priemones, Bendrovė tęsė glaudų bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, pagrįstą abipusiu pasitikėjimu.

Vidutinis darbuotojų skaičius buvo sumažintas nuo 11 941 2016 m. iki 10 787 2017 m. Didžioji dauguma Grupės darbuotojų dirba AB „Lietuvos geležinkeliai“.

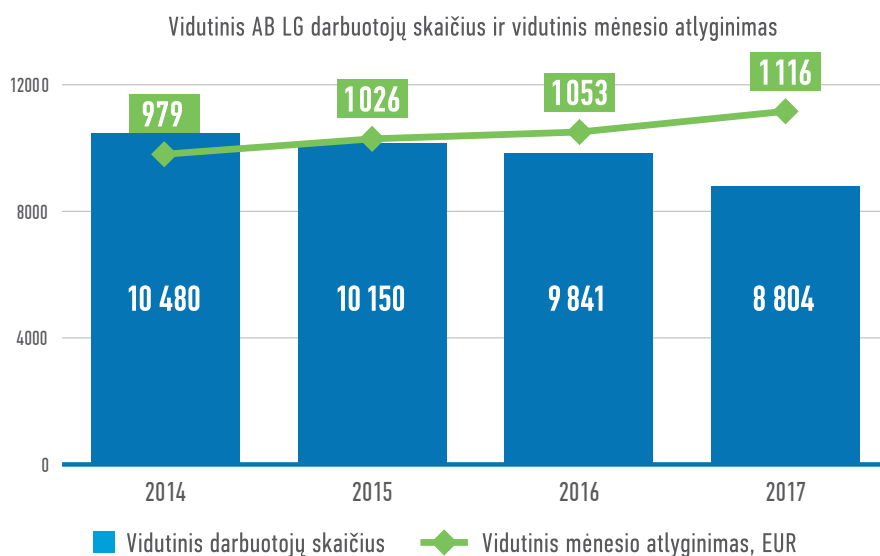
Įmonė	Darbuotojai	Vidutinis mėnesio atlyginimas, EUR
AB „Lietuvos geležinkeliai“	8 804	1 116
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	538	981
UAB Geležinkelio tiesimo centras	451	924
UAB „Gelsauga“	990	533
UAB „Rail Baltica statyba“	4	1 771
Iš viso	10 787	

2017 m. vidutinis darbuotojų skaičius LG sudarė 8 804, t.y. 1 037 darbuotojais arba 10,5 proc. mažiau nei 2016 m.

Lyginant su 2016 m. vidutinis mėnesio atlyginimas pakilo nuo 1 053 Eur iki 1 116 Eur, t.y. 6 proc.

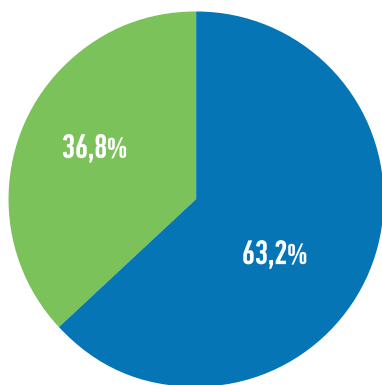
Ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į demografines tendencijas bei jų poveikį organizacijai. Bendrovė patvirtino ir įgyvendina darbuotojų įvairovės politiką.

Buvo tęsiama plačios apimties jaunųjų talentų programa (2017 m. Bendrovė pakvietė apie 300 praktikantų atlikti jų praktiką LG). Bendrovėje yra vystoma stažuotojų programa, jau įdarbinta ir mokosi pirmoji stažuotojų grupė.

Pareigybių grupės	LG darbuotojų skaičius		
	2015	2016	2017
Aukščiausio lygmens vadovai	6	6	9
Vidurinio lygmens vadovai, vyriausieji specialistai	1 332	1 354	1 240
Specialistai, darbininkai	8 812	8 481	7 555
Viso	10 150	9 841	8 804

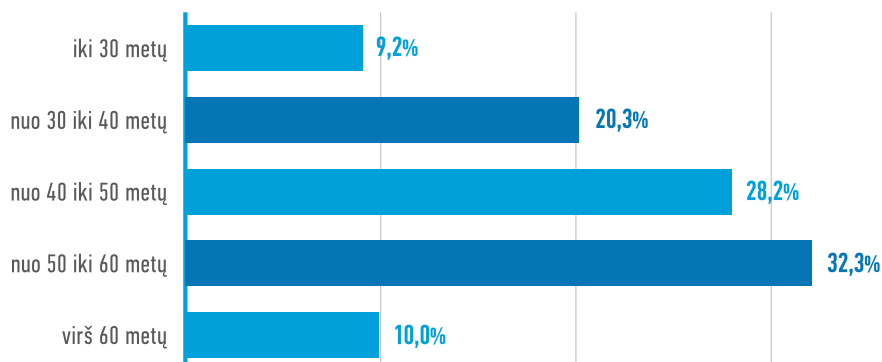
Darbuotojų pasiskirstymas, %

Vyrų

Moterų

Darbuotojų skaičius pagal amžiaus grupes, %

Pareigybių grupės	LG vidutinis mėnesio atlyginimas, EUR		
	2015	2016	2017
Aukščiausio lygmens vadovai	5 860	5 800	5 439
Vidurinio lygmens vadovai, vyriausieji specialistai	1 652	1 674	1 745
Specialistai, darbininkai	925	948	1 008
Viso	1 026	1 053	1 116

KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

Bendrovėje veikia profesinės sąjungos vienijančios 53 proc. darbuotojų.

Bendrovėje, siekiant sudaryti sąlygas darniai veiklai, gerinti darbuotojų ekonomines, darbo ir socialines sąlygas, stiprinti socialinę partnerystę, 2017 m. gruodžio 20 d. tarp darbdavio ir darbuotojų kolektyvo patvirtinta nauja Kolektyvinės sutarties redakcija.

Kolektyvinė sutartis reguliuoja santykius tarp sutarties šalių ir kitų asmenų, nurodytų Kolektyvinėje sutartyje, tiek, kiek to nereguliuoja teisės normos, įtvirtintos Lietuvos Respublikos teisės aktuose, ratifikuotose tarptautinėse sutartyse, konvencijose. Kolektyvinė sutartis taikoma ir yra privaloma visiems Bendrovės darbuotojams.

ATLYGIO IR VEIKLOS EFEKTYVUMO VALDYMAS

Atlygis didele dalimi prisideda prie sėkmingo LG strateginių tikslų įgyvendinimo. Kadangi organizacija siekia būti konkurencinga ir atliepti atlygio rinkos tendencijas, buvo priimtas sprendimas 2017 m. parengti atlygio sistemos pakeitimus, o 2018 m. pakeisti pasenusius organizacijos atlygio modelius ir taikyti naują atlygio sistemą sukurta pagal geriausias pasaulines praktikas.

Tai leidžia pasiekti didesnio skaidrumo priimant sprendimus dėl atlygio bei geriau įvertinti visų metų veiklos efektyvumą.

Integruota Veiklos efektyvumo valdymo sistema startavo 2017 m. visoje „Lietuvos geležinkelių“ Grupėje. Iki 2019 m. pradžios palaipsniui ji bus įdiegta visiems darbuotojams.

MOKYMAI IR KOMPETENCIJŲ AUGINIMAS

Siekdama, kad darbuotojai kuo labiau išnaudotų savo potencialą ir karjeros galimybes, LG skatina nuolatinį darbuotojų profesinį ir asmeninį tobulėjimą.

Bendrovė organizuoja vidinius mokymus bei periodinius sertifikavimus, siekiant padėti įgyti arba atnaujinti profesines žinias, ugdyti ar patikrinti turimus įgūdžius, susijusius su tam tikrais technologiniais bendrovės procesais ir įranga bei išlaikyti aukštą darbuotojų profesinį lygį.

2017 m. vidiniai dėstytojai pravedė 31 mokymų programą parengtą atsižvelgiant į bendrovės veiklą. 3 iš šių mokymų buvo formalios mokymų programos, kurias išklausių įteikiami kvalifikacijos pažymėjimai. 2 441 darbuotojas išklausė mokymus ir/arba gavo kvalifikacijos pažymėjimus.

Įmonių, kurios pagal sutartį dirba bendrovės teritorijoje, darbuotojai yra apmokyti kaip saugiai dirbti geležinkelių ar jų įrenginių rizikos zonose. 2017 m. buvo apmokytas 321 asmuo.

Darbuotojai, atliekantys pavojingą darbą ir dirbantys su potencialiai pavojinga įranga bei ją prižiūrintys yra apmokomi saugių darbo metodų. 2017 m. buvo apmokyti ir/arba gavo kvalifikacijos pažymėjimus 993 darbuotojai. 5 098 darbuotojai dalyvavo specializuotuose geležinkelio transporto mokymuose, iš kurių 2 541 buvo apmokytas laikantis Lietuvos Respublikos Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (periodinio sertifikavimo ir periodinio kvalifikacijos kėlimo) nuostatų.

Socialinė atsakomybė

„Lietuvos geležinkelių“ grupės socialiai atsakingos veiklos pagrindą sudaro ekonomikos pažangos, socialinės partnerystės ir aplinkos apsaugos sritys, kurias sieja naudos valstybei teikimo idėja. „Lietuvos geležinkeliai“ kaip vienas didžiausių darbdavių ir didžiausią ekonominę naudą valstybei kurianti kompanija, savo santykius su darbuotojais pirmiausia grindžia socialiai atsakingo verslo vertybėmis, diegdama etiško ir skaidraus verslo principus. Šiais principais grindžiami santykiai ir su kitomis suinteresuotomis šalimis. Bendrovės veiklos pagrindas – į geriausią valdymo praktiką, pagarbą darbuotojams, klientams ir visuomenei, darnų komandinį darbą, efektyvumą, atvirumą bei nuolatinį tobulėjimą orientuota veikla.

DARBUOTOJŲ SAUGA

Grupėje vykdoma su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų, sveikatos sutrikimų ir profesinių ligų prevencija. Kuriant saugią darbo kultūrą Grupėje nuolat vertinama profesinė rizika darbuotojų darbo vietose, siekiant į šį procesą įtraukti kuo daugiau padalinių vadovų ir darbuotojų, įgyvendinamos profesinės rizikos vertinimo ir auditų metu nustatytų neatitikčių valdymo sistemos, vykdoma neblaivumo prevencija. Siekiama, kad kiekvienas darbuotojas rūpintųsi savo ir kitų, šalia dirbančių kolegų, sauga ir sveikata.

Visi darbuotojai aprūpinti darbo drabužiais, darbo avalyne, kepurėmis, šalmais, kvėpavimo takų apsaugos, apsaugos nuo kritimo ir kitomis asmeninėmis bei kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis. Grupėje organizuoti praktiniai mokymai kaip tinkamai dėvėti asmenines apsaugos priemones siekiant išsaugoti sveikatą, atliekamos darbuotojų apklausos siekiant tobulinti perkamas asmenines apsaugos priemones.

DARBUOTOJŲ SVEIKATA

Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų sveikatos profilaktikai – skiriamos lėšos periodiniam privalomajam ir išsamesniam diagnostiniam sveikatos patikrinimui, darbuotojai nemokamai skiepijami nuo erkinio encefalito (2017 m. pasiskiepijo 1 624 darbuotojai) bei gripo (2017 m. pasiskiepijo 2 262 darbuotojai).

BENDRADARBIAVIMAS SU ŠVIETIMO ĮSTAIGOMIS

Bendrovė bendradarbiauja su švietimo įstaigomis ir sudaro sąlygas universitetų, kolegijų, profesinių mokyklų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. 2017 m. praktiką bendrovėje atliko 307 studentai.

2017 m. rugsėjo 1 dieną priimtas sprendimas likviduojant „Lietuvos geležinkelių“ patalpose veikusių informacinių leidinių saugojimo fondus, aktualius leidinius perduoti Lietuvos universitetams. Bendradarbiaujant su Vilniaus Gedimino Technikos Universitetu, Klaipėdos universitetu ir Kauno Technologijos Universitetu, švietimo įstaigų fondams perduota daugiau kaip 2 tūkst. aktualių leidinių.

ATVIRUMAS VISUOMENEI

2017 m. birželio 1 dieną, Tarptautinės vaikų gynimo dienos proga, „Lietuvos geležinkeliai“ oficialiai prisijungė prie prezidentės Dalios Grybauskaitės globojamos kampanijos „Už saugią Lietuvą“ ir kartu su partneriais iniciavo kampaniją, kurios metu įgyvendinta socialinės rizikos šeimose augančių vaikų svajonė vasarą pasitikti prie jūros. Suorganizuotas specialus piešinių konkursas vaikų dienos centrams, kurio nugalėtojams surengta įsimintina birželio 1-osios šventė: nemokama kelionė traukiniu į Lietuvos pajūrį, delfinų pasirodymas Lietuvos jūrų muziejaus delfinariume bei apsilankymas prie jūros. Prie akcijos prisijungė ir Klaipėdos savivaldybė bei „Smiltynės perkėla“.

2017 m. birželio 9 d. turistams atvertas aukščiausias ir ilgiausias tiltas Lietuvoje. Tai pirmas kartas istorijoje, kai Lyduvėnų tiltu leista pasivaikščioti visiems į ekskursijas užsiregistravusiems dalyviams. Lyduvėnų tiltas – unikalus inžinerinis statinys, neturintis analogo Baltijos šalyse. Raseinių rajone esančio Lyduvėnų tilto aukštis yra 42 metrai, aukščiui jis lenkia tokius turistinius objektus kaip Anykščių lajų takas ar Labanoro girioje esantis aukščiausias apžvalgos bokštas Lietuvoje. Tai saugomas strateginis objektas, todėl iki šiol žmonėms patekti ant tilto nebuvo leidžiama, o ir ekskursijos vykti turi laikantis ypatingų saugumo reikalavimų, nes Lyduvėnų tiltu iki šiol važinėja traukiniai, pėstiesiems jis nėra pritaikytas.

2017 m. birželio 15 dieną „Lietuvos geležinkelių“ keleiviams atvertos bendrovės muziejų durys. Visi, turintys vienkartinį kelionės bilietą, kelionės dieną gali apsilankyti bet kuriame geležinkelių muziejuje. Šiuo metu lankytojai kviečiami į „Lietuvos geležinkelių“ muziejus Vilniuje ir Šiauliuose.

2017 m. liepos 5 dieną įgyvendino kampaniją „Lietuvos geležinkeliai“ ne valstybė valstybėje, o valstybės dalis“. Vilniaus geležinkelio stotyje organizuotame renginyje į kelionę palydėti pirmieji Lietuvos valstybės simboliu Vyčiu papuošti „Lietuvos geležinkelių“ traukiniai. Profesorius Liudas Mažylis, kuris surado svarbiausią Lietuvos valstybės atkūrimo dokumentą – Vasario 16-osios akto originalą, susisiekimo ministras Rokas Masiulis ir „Lietuvos geležinkelių“ vadovas Mantas Bartuška atidengė pirmuosius simbolius ant bendrovės traukinių. Iki rugsėjo mėnesio valstybės simboliu papuošti visi „Lietuvos geležinkelių“ traukiniai ir lokomotyvai.

2017 m. liepos 28-30 dienomis „Lietuvos geležinkeliai“ dalyvaudami kasmetinėje „Jūros šventėje“ miestiečiams bei šventės svečiams pristatė sunkiąją geležinkelių

techniką, organizavo paveldu laikomų drezinų lenktynes, edukavo apie aplinkai draugiškų kelionių būdus, pristatė „Rail Baltica“ projektą.

2017 m. rugpjūčio 28 – rugsėjo 3 dienomis minėdami „Geležinkelio savaitę“ „Lietuvos geležinkeliai“ pirmą kartą visuomenei atvėrė duris į iki šiol visuomenei neprieinamus objektus. Įgyvendinant šią iniciatyvą siekta visuomenei parodyti tai, kas ilgus metus buvo nematoma, uždara ir nepažinta. Dar niekada iki šiol visuomenei nebuvo atvertas Kauno tunelis, Eismo valdymo centras, istorinė Pavilnyje veikusi geležinkeliečių kolonija, „Lietuvos geležinkelių“ lokomotyvų depai, gamybos cechai, gražiausios šalies geležinkelio stotys ir kt.

2017 m. rugsėjo 8-9 dienomis Birštone pirmą kartą vykusio diskusijų festivalio „Būtent“ metu „Lietuvos geležinkeliai“ iniciavo dvi visuomenei skirtas diskusijas, kuriose dalyvavo „Lietuvos geležinkelių“ valdybos pirmininkas Romas Švedas ir „Lietuvos geležinkelių“ generalinis direktorius Mantas Bartuška. Su visuomenės atstovais diskutuota temomis „Kaip valstybė valstybėje tampa visuomenės dalimi“ ir „Kaip verslas gali grąžinti išvykusius lietuvius“. Žiniasklaidos, verslo, valstybės valdymo, visuomeninių organizacijų ir kitų sričių atstovams pristatyta ir „Lietuvos geležinkelių“ veikla. Diskutuota apie projektą „Rail Baltica“, „Lietuvos geležinkelių“ pokyčius ir perspektyvas.

2017 m. gruodžio 24-31 dienomis ėmė kursuoti specialus kalėdinis traukinys, siekiant „Lietuvos geležinkelių“ keleiviams padovanoti šventinę nuotaiką. Specialus šventinis maršrutas apėmė atkarpą Vilniaus geležinkelio stotis – Oro uostas – Vilniaus geležinkelio stotis.

SAUGUS EISMAS

2017 m. balandžio 6 dieną minint Saugaus eismo dieną ir 2017 m. birželio 5-9 dienomis minint Saugaus eismo pervažose savaitę inicijuotos dvi informacinės kampanijos, kurių metu visuomenė informuota apie saugų elgesį geležinkelio zonoje. „Lietuvos geležinkelių“ atstovai kartu su Lietuvos kelių policijos tarnybos pareigūnais pavojingiausiose pervažose vykdė prevencines akcijas, kurių metu pėstiesiems ir vairuotojams priminti Kelių eismo taisyklių reikalavimai kertant pervažas, įspėta apie gresiančius pavojus, dalinti informaciniai bukletai, atšvaitai.

2017 m. gruodžio mėnesį „Lietuvos geležinkeliai“ iniciavo specialų saugaus eismo projektą „Prevencijos efektas 2022“, kurį įgyvendinant siekiama iki 2022 m. užtikrinti, kad Lietuvos teritorijoje geležinkelio zonoje nebūtų sunkiai sužeistas ar mirtinai traumotas nė vienas žmogus. Siekiant šio tikslo suplanuotos visuomenės informavimo, edukacinės kampanijos, turinčios pasiekti visas visuomenės grupes, taip pat saugumo pavojingiausiose pervažose lygio didinimas, ženklinimo atnaujinimas, specialių užtvarų ir tvorų įrengimas, kitų modernių sprendimų diegimas geležinkelyje.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

SKAIDRUMAS

Siekiant užtikrinti veiksmingą korupcijos prevencijos vykdymo ir kontrolės sistemą, apibrėžti bendrąsias korupcijos prevencijos įgyvendinimo gaires bei ugdyti nulinę korupcijos toleranciją, įmonių Grupėje 2017 m. spalio 26 dieną patvirtinta AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos įmonių Grupės veiklos skaidrumo politika. Ji parengta atsižvelgiant į nacionalinių ir tarptautinių skaidrumo prevencijos srityje veikiančių institucijų rekomendacijas.

Visoje įmonių Grupėje nuo šiol tapo užtikrintas personalo atrankos ir viešųjų pirkimų skaidrumas, numatyta atsakomybė už nepotizmą, prekybą poveikiu ir kitus korupcinius veiksmus. Nustatyta atsakomybė už interesų konflikto, piktnaudžiavimo užimamomis pareigomis, kyšininkavimo, prekybos poveikiu, dovanų ir kitos naudos suteikimo, nepotizmo, kito pobūdžio protegavimo, konfidencialumą numatančių nuostatų nepaisymą.

Tuo tarpu iki 2016 metų pabaigos patvirtintos skaidrumo ir korupcijos prevencijos tvarkos realaus poveikio neturėjo. Pavyzdžiui, nebuvo kontroliuojamos jokios nepotizmo apraiškos, nereguluoti darbuotojų tiesioginio pavaldumo ar kontrolės santykiai. Tvarką pažeidusiems darbuotojams nebuvo numatytos sankcijos. Naujoje skaidrumo politikoje už jos nuostatų pažeidimą gresia drausminė ar griežtesnė atsakomybė.

Pokyčiai įgyvendinti ir dėl patikimumo užimti pareigas – iki 2016 m. pabaigos buvo tikrinama tik 13 aukščiausio lygmens vadovų. Nuo 2017 m. tikrinamas į 160 svarbiausių vadovaujančių pozicijų priimamų darbuotojų patikimumas.

Asmenys informaciją apie pažeidimus gali pateikti bet kuriuo paros metu šiais pasitikėjimo linijos būdais:

- nemokamu bendrovės pasitikėjimo telefonu (8 5) 269 3600;
- el. paštu: prevencija@bekorupcijos.lt;
- palikdami žinutę bendrovės interneto puslapio skiltyje „Korupcijos prevencija“ adresu: <http://www.litrail.lt/korupcijos-prevencija>.

Bendrovės interneto puslapio skiltyje „Korupcijos prevencija“ adresu: <http://www.litrail.lt/korupcijos-prevencija> yra sukurta anketos forma, kurią užpildžius pateikiamas pranešimas apie sukčiavimo ir korupcijos atvejį. Sukurtos anketos pagalba suinteresuoti asmenys taip pat gali pateikti siūlymus dėl vykdomų korupcijos prevencijos priemonių tobulinimo ar pasiūlyti naujas.

Siekiant užkirsti kelią klaidoms ir/ ar pažeidimams, vykdant pirkimus, bendrovėje patvirtintas Rizikingų pirkimų identifikavimo ir jų valdymo tvarkos aprašas.

Nuo 2017 m. pradėtas glaudus bendradarbiavimas su VŠĮ „Transparency International“ Lietuvos skyriumi, kuris yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys. „Lietuvos geležinkelių“ iniciatyva organizacija rengia praktinę reikšmę turinčius edukacinius seminarus „Lietuvos geležinkelių“ darbuotojams apie korupcijos prevenciją, konsultuoja specialistus rengiant skaidrumo politikos įgyvendinimo veiksmus „Lietuvos geležinkeliuose“.

INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMĄSI

Bendrovė vykdo 2010 m. liepos 14 d. LRV nutarimu Nr. 1052 patvirtinto Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo reikalavimus:

- Bendrovės ir Grupės 2017 m. finansinės ataskaitos ir aiškinamieji raštai parengti pagal Tarptautinius apskaitos standartus;
- Bendrovė rengia metinius ir tarpinius 6 mėnesių pranešimus, kuriuos kartu su bendrovės ir Grupės finansiniais ataskaitų rinkiniais viešai skelbia savo interneto svetainėje adresu <http://www.litrail.lt>;
- Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditas atliekamas pagal tarptautinius audito standartus. Viešąjį pirkimų konkursą 2016 – 2019 m. konsoliduotųjų ir atskirųjų Bendrovės ir jos dukterinių įmonių finansinių ataskaitų, paruoštų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, audito paslaugoms atlikti laimėjo „KPMG Baltics“, UAB.

Bendrovė taip pat teikia informaciją apie atliekamus specialiuosius įsipareigojimus, kuriuos yra įpareigota atlikti, kad būtų užtikrintas konkrečių socialinių, strateginių ir politinių valstybės tikslų įgyvendinimas. Be to, įgyvendinant ES direktyvų nuostatų reikalavimus dėl atskiros geležinkelių transporto veiklų (krovinių vežimo, keleivių vežimo, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo) apskaitos, Bendrovė rengia ir viešai skelbia geležinkelių transporto veiklų ataskaitų (balansas, pelno (nuostolių) ataskaita ir veiklų ataskaitų aiškinamasis raštas) rinkinius.

APLINKOSAUGA

Vienas prioritetinių Grupės tikslų – efektyvus energetinių, gamtos išteklių naudojimas, aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimas. 2017 m. Bendrovės administracijos Prevencijos departamente įkurta Aplinkosaugos grupė, kurios veiklos uždaviniai apima aplinkosauginių reikalavimų įgyvendinimą, Bendrovės veiklos poveikio aplinkai stebėseną ir vertinimą, efektyvų energetinių bei gamtos išteklių naudojimo skatinimą, objektų aplinkosauginę kontrolę, darbuotojų ekokultūros formavimą, aplinkosauginės dokumentacijos tvarkymą.

Aplinkosaugos grupė centralizuotai prižiūri ir organizuoja pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų tvarkymą, nuotekų valymo įrenginių priežiūrą ir išleidžiamų nuotekų kontrolę, poveikio požeminiam vandeniui monitoringą, stacionarių taršos šaltinių išmetamųjų į aplinkos orą teršalų matavimus, geriamojo vandens cheminių ir mikrobiologinių rodiklių tyrimus, organizuoja apmokestinamos pakuotės atliekų tvarkymą.

APLINKOSAUGOS PREVENCIJA

2017 m. vykdant Bendrovės ūkinės veiklos poveikio aplinkai stebėseną ir aplinkosauginių pažeidimų prevenciją, Bendrovės struktūriniuose padaliniuose buvo atliekamos 65 įvairios kontroliuojamų objektų aplinkosauginės apžiūros bei ieškoma būdų tobulinti technologinius procesus.

Stebima 20 stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, 27 buitinių – gamybinių nuotekų valymo įrenginiai, 69 paviršinių nuotekų valymo įrenginiai, 5 vandenvietės, 45 šachtiniai šuliniai, 11-oje struktūrinių padalinių vykdoma požeminio vandens stebėseną.

Teisės aktų reikalavimais nustatyto dažnumu atliekami į aplinką išmetamų teršalų kiekių kontroliniai matavimai, stebimas išleidžiamų nuotekų užterštumas. Periodiškai vykdomi nuotekų valymo įrenginių priežiūra bei techninio aptarnavimo darbai, leistinų teršalų kiekių viršijimo atvejų nenustatyta.

2017 m. atliekas tvarkančioms įmonėms priduta 6397 tonų atliekų, iš jų 2039 tonų sudarė pavojingos atliekos. Radviliškio kuro bazėje perdirbta 29 tonų nebetinkamos naudoti alyvos atliekų.

2017 m. gegužės mėnesį surengtų specialių patikrinimų metu nustatyti keturi netinkamo pabėgių sandėliavimo atvejai, kuomet pabėgiai buvo užkasti žemėmis: trys atvejai nustatyti Panerių stotyje, vienas – Švenčionėlių. 2017 m. gegužės 8 dieną pradėti pabėgių atkasimo darbai. Paramą tvarkant pavojingas atliekas išreiškė Aplinkos ministerija. „Lietuvos geležinkeliai“ kasmet atlikdami kelio remonto darbus, keičia defektinius medinius pabėgius naujais ar gelžbetoniniais - tai sudaro apie 2000 t. Beveik tiek bendrovė jų utilizuoja ar sandėliuoja pagal reikalavimus. 2017 m. pirmąjį pusmetį „Lietuvos geležinkeliai“ sandėliavo apie 9000 t tolimesniam naudojimui netinkamų medinių pabėgių ir atliekų. Didelė dalis šių atliekų susikaupė dėl to, kad iki 2006 m. jos buvo laikytos paprastomis atliekomis ir jų utilizavimu nebuvo pasirūpinta. „Lietuvos geležinkeliai“ pradėjo rengti priemonių planą utilizavimo paslaugoms pirkti supaprastinto atviro konkurso būdu.

EDUKACIJA

2017 m. gegužės 5 dieną „Lietuvos geležinkeliai“ dalyvavo specialiose elektromobilių lenktynėse „Įsikrauk su „Energijos tiekimu“. Šiose lenktynėse dalyvavęs dviratininkas Tomas Vaitkus didžiąją dalį tramos keliavo traukiniu Vilnius-Klaipėda. Išlipęs Kretingos geležinkelio stotyje dviračiu pasiekė lenktynių finišą Palangoje, kur užėmė 2 vietą.

Nuo 2017 m. liepos 20 dienos „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su Kauno miesto savivaldybe iniciavo keliones dviračiu skatinančią kampaniją. Nuo šios dienos vienu populiariausių „Lietuvos geležinkelių“ maršrutų Vilnius-Kaunas dviratį galima vežtis nemokamai, jei bilietas įsigijamas internetu. Už tai Kauno miesto savivaldybė šalia Kauno geležinkelio stoties įrengė nemokamą dviračių saugojimo erdvę.

2017 m. rugpjūčio 18 dieną „Lietuvos geležinkeliai“ keleiviams pristatė specialius maršrutus į 5 regioninius parkus, kuriais dviračius sudaryta galimybė vežtis nemokamai, perkant bilietus internetu. Ekologišką keliavimo būdą skatinantys „Lietuvos geležinkeliai“ nusprendė pakviesti keleivius laisvalaikį praleisti aktyviai ir susipažinti su dar nematytais maršrutais. Keliautojai pakviesti aplankyti Gražutės, Kurtuvėnų, Neries, Ventos ir Salantų parkus. Visi šie parkai – pasiekiami dviračiais važiuojant nuo geležinkelio stoties.

INOVACIJOS

Kovo 30 d. Klaipėdoje „Lietuvos geležinkeliai“ pasirašė susitarimą dėl suskystintomis gamtinėmis dujomis (SGD) varomo geležinkelio lokomotyvo sukūrimo. Inovatyvus projektas atvers galimybes naudoti švaresnį kurą bei sumažinti kuro sąnaudas. SGD lokomotyvo prototipą kurs SGD klasterio nariai ir partneriai: „Lietuvos geležinkeliai“, Klaipėdos jūrų krovinių kompanija „BEGA“, „Klaipėdos nafta“, Vilniaus Gedimino technikos universitetas ir Klaipėdos universitetas.

2017 m. spalio 10 dieną tarp klasterio narių pasirašytas susitarimas dėl SGD lokomotyvo gamybos pradžios. Pagrindiniai projektavimo ir gamybos darbai vyks UAB „Vilniaus lokomotyvų depas“ patalpose. Planuojama, kad lokomotyvas bus pradėtas eksploatuoti nuo 2020 m. pradžios. Skaičiuojama, kad SGD varomo lokomotyvo kuro sąnaudos būtų iki 40 proc. mažesnės. Į aplinką išmetamo anglies dioksido kiekis būtų 25 proc. mažesnis. SGD nėra sieros, azoto oksidų, jas deginant nesusidaro kietosios dalelės, kurios tampa pagrindine smogo priežastimi.

Rizikos ir jų valdymas

Grupė, įgyvendindama akcininko keliamus uždavinius, susiduria su neapibrėžtumu dėl išorinių ir vidinių veiksnių, identifikuoja veiklos rizikas (strategines, finansines, veiklos bei atitikties), iš anksto vertina jų poveikį bei tikimybę ir siekia jas sumažinti.

Atsižvelgiant į Grupės strateginius tikslus, išskiriamos apibendrintos svarbiausiomis laikytinos veiklos rizikų grupės, turinčios galimą didelį poveikį bendrovės veiklos tikslų pasiekimui. Grupėje vertinamas galimas veiklos rizikų finansinis poveikis, teisinis poveikis bei poveikis reputacijai. Atsižvelgiant į Grupėje pradėtą strateginę veiklos pertvarką, 2017 m. buvo peržiūrimas rizikos valdymo procesas.

PAGRINDINĖS RIZIKOS, SUSIJUSIOS SU BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLŲ PASIEKIMU

• KONKURENCIJOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO SEKTORIJE RIZIKA.

Bendrovės veikloje egzistuoja konkurencinė rizika susijusi su galimu krovinių praradimu. Krovinių vežimo pajamos sudaro didžiausią dalį visų bendrovės uždirbamų pajamų, dėl krovinių srautų Bendrovė konkuruoja su Lietuvos ir kitų šalių vežėjais, krovinių terminalais/uostais. Norėdama mažinti kylančią riziką, Bendrovė siekia užtikrinti ilgalaikį bendradarbiavimą su svarbiausiais bei didžiausiais Lietuvos ir užsienio partneriais. Siekiant šių tikslų, 2017 m. birželio mėn. Bendrovė pasirašė partnerystės susitarimą su AB „ORLEN Lietuva“, 2017 m. lapkričio mėn. sudarė 3-jų metų sutartį su Baltarusijos naftos kompanija BNK dėl naftos ir jos produkcijos vežimo, 2017 m. gruodžio mėn. sudarė 3-jų metų sutartį su viena didžiausių Europoje mineralinių trąšų eksportuotoja AB „Lifosa“.

• LIETUVOS IR UŽSIENIO ŠALIŲ POLITINIŲ POKYČIŲ RIZIKA.

Bendrovės veikla tiesiogiai priklauso nuo politinių sprendimų Lietuvoje, kaimyninėse šalyse, Rusijoje ir ES. Geopolitiniai veiksniai sukuria neprognozuojamus krovinių srautų pokyčius. Importas, eksportas ir tranzitas sudaro didžiausią dalį gabenamų krovinių apimties ir bendrovės uždirbamų pajamų. Norėdama mažinti kylančią riziką, Bendrovė nuolat vykdo naujų rinkų paiešką. Siekiant šių tikslų, 2017 m. gegužės mėn.

buvo pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Čekijos nacionaliniu geležinkelių vežėju „ČD Cargo“, viena didžiausių Lenkijos logistikos grupių „OT Logistics“ bei vienu didžiausių intermodalinių traukinių operatoriumi Europoje „Hupac Intermodal“. 2017 m. birželio mėn. buvo pasirašytas bendradarbiavimo memorandumas su Kinijos geležinkelių korporacija (CRC), bendradarbiaujant su Kaliningrado geležinkeliais, 2017 m. rugsėjo mėn. atidaryta nauja vežimo kryptis – konteinerių traukinys nauju maršrutu iš Lodzės (Lenkija) tranzitu per Kaliningradą, Lietuvą, Baltarusiją, Rusiją, Kazachstaną į Čengdu (Kinija).

- **TEISINĖS IR REGULIAVIMO APLINKOS POKYČIŲ RIZIKA.**

ES ir nacionalinės teisės aktų reikalavimų įgyvendinimas sukuria naujų reikalavimų bei turi didelę reikšmę Bendrovės veiklai ir plėtrai, jos organizacinei struktūrai, finansinei apskaitai.

2017 m. sausio mėn. atsižvelgiant į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas bei Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimą dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą pereiti prie apskaitos tvarkymo pagal tarptautinius finansines atskaitomybes standartus. 2017 m. birželio mėn., atsižvelgiant į ES teisinį reguliavimą, pateikiamą ketvirtajame ES geležinkelių transporto teisės aktų pakete, pradėta įgyvendinti strateginė Bendrovės veiklos pertvarka, kuri bus toliau tęsiama 2018 metais.

- **BENDROVĖS INVESTICINIŲ PROJEKTŲ FINANSAVIMO IR ĮGYVENDINIMO IR RIZIKA.**

Egzistuoja geležinkelių infrastruktūros naujų objektų statybos finansavimo neužtikrintumo išorės lėšomis rizika, taip pat egzistuoja rizika sėkmingai neįgyvendinti projektų rangovui vėluojant atlikti sutartyje numatytus darbus, dėl neefektyvaus projektų valdymo, stringant viešųjų pirkimo procedūroms ir pan. Bendrovės planuojami įgyvendinti projektai 2017 m. peržiūrėti ir suskirstyti prioritetų mažėjimo tvarka, vertinant projektų įtaką bendrovės veiklos rezultatams, atsiperkamumui, eismo saugumui, taip pat nuolat bendradarbiaujama Lietuvos ir užsienio partneriais bei institucijomis siekiant užtikrinti Bendrovės vykdomų projektų finansavimą visam projektų įgyvendinimo laikotarpiui.

Finansinės rizikos atskleidžiamos AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Grupės konsoliduotose ir įmonės finansinėse ataskaitose.

Pagrindinė informacija apie Bendrovę ir Grupę

Pavadinimas	AB „Lietuvos geležinkeliai“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Registracijos data	1991 m. gruodžio 24 d.
Įmonės kodas	110053842
Adresas	Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius
Telefonas	(+370 5) 269 2038
Elektroninis paštas	info@litrail.lt
Interneto svetainė	http://www.litrail.lt ; http://www.traukiniobilietas.lt
PAGRINDINĖ VEIKLA	Krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos, geležinkelių tinklo administravimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, priežiūra ir plėtra

VALDymo ORGANAI

Valdybos nariai:

Romas Švedas – nepriklausomas valdybos narys, valdybos pirmininkas, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto lektorius

Vladislav Kondratovič – LR susisiekimo ministerijos Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamento direktorius

Rolandas Zukas – nepriklausomas valdybos narys, UAB „EPSO-G“ generalinis direktorius

Monika Rimkūnaitė-Bložė – nepriklausoma valdybos narė, UAB „Mobilieji mokėjimai“ generalinė direktorė

Mantas Bartuška – AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius

Christian Kuhn – nepriklausomas valdybos narys, Kazachstano geležinkelių bendrovės „Kazakhstan Temir Zholy“ valdybos narys, Strategijos ir inovacijų komiteto pirmininkas (nuo 2018 m. vasario mėn.)

Alditas Saulius – nepriklausomas valdybos narys, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narys (nuo 2018 m. vasario mėn.)

Bendrovės generalinis direktorius
Akcininkai

Mantas Bartuška
100 proc. akcijų priklauso valstybei

„LIETUVOS GELEŽINKELIŲ“ GRUPĖS ĮMONĖS IR ASOCIJUOTOS ĮMONĖS :

**UAB Vilniaus lokomotyvų remonto
depos**

Geležinkelio riedmenų remontas ir gamyba
Švitrigailos g. 39/16, LT-03209 Vilnius, <http://vlrd.lt>

UAB Geležinkelio tiesimo centras

Geležinkelio infrastruktūros kelio remontas ir statyba
Trikampio g. 10, LT-25112 Lentvaris, Trakų raj., <http://www.gtc.lt>

UAB „Gelsauga“

Apsaugos ir valymo paslaugų teikimas
Prūsų g. 1, LT-02151 Vilnius, <http://www.gelsauga.lt>

UAB „Rail Baltica statyba“

Bendros Baltijos šalių įmonės „RB RAIL AS“, kuriojančios projekto „Rail Baltica 2“ įgyvendinimą, akcininko funkcijų vykdymas
Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius, <http://rbs1435.lt>

UAB „voestalpine VAE Legetecha“

Geležinkelio iešmų gamyba
Draugystės g. 8, LT-13220 Valčiūnai, Vilniaus raj., <http://www.voestalpine.com/vae>

VšĮ „Geležinkelių logistikos parkas“

Vilniaus miesto savivaldybei ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ priklausanti įstaiga (Bendrovės įnašo dalis sudaro 80 proc.), atsakinga už Vilniaus viešojo logistikos centro logistikos parko kūrimą ir valdymą
Švitrigailos g. 39, LT-03209 Vilnius, <http://www.logisticspark.lt>

BENDROVĖS FILIALAI:

Vilniaus geležinkelių infrastruktūra

Pelesos g. 24, LT-02109 Vilnius

Kauno geležinkelių infrastruktūra

Čiurlionio g. 16, LT-44362 Kaunas

Klaipėdos geležinkelių infrastruktūra

Priestočio g. 11, LT-92228 Klaipėda

Šiaulių geležinkelių infrastruktūra

Dubijos g. 26, LT-77208 Šiauliai

ATSTOVYBĖS UŽSIENYJE:

Atstovybė Rusijos Federacijoje

Novoriazanskaja g. 12, ofisas Nr. 414, 107228, Maskva

Atstovybė Baltarusijos Respublikoje

Internacionalnaja g. 36-1, ofisas Nr. 423, 220030, Minskas

Atstovybė Kinijos Liaudies Respublikoje

XiaGuangLi 15, XiaoYun centras B, Biuras 2307, Chaoyang rajonas, Pekinas, 100125

Atstovybė Kazachstano Respublikoje

Kunajevo g. 6, ofisas 310/10, Astana

Atstovybė Lenkijoje

al. Jerozolimskie 65/79, 00-687, Varšuva (įsteigta 2018-02-28)

**Bendrovės priklausymas
tarptautinėms organizacijoms**

Europos geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų bendrija (CER), Tarptautinė geležinkelių sąjunga (UIC), Tarptautinis geležinkelių transporto komitetas (CIT), Europos geležinkelių agentūra (ERA), Geležinkelių bendradarbiavimo organizacija (OSŽD), NVS šalių, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Bulgarijos geležinkelių transporto taryba (GTT) ir kt.

II dalis

Finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir nepriklausomo auditoriaus išvada

Už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus

Turinys

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	52
KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS:	
KONSOLIDUOTA IR ĮMONĖS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	58
KONSOLIDUOTA IR ĮMONĖS PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	60
KONSOLIDUOTA IR ĮMONĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	61
KONSOLIDUOTA IR ĮMONĖS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	63
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	64

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Lietuvos geležinkeliai“ akcininkams

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Sąlyginė nuomonė

Mes atlikome AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau – Įmonė) atskirųjų finansinių ataskaitų ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Įmonės atskirąsias ir Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. atskiroji ir konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų atskiroji ir konsoliduotoji pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų atskiroji ir konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų atskiroji ir konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita,
- atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, išskyrus skyriaus „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ pastraipoje paminėto dalyko galimą poveikį, pridėtos atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės ir Grupės 2017 m. gruodžio 31 d. nekonsoliduotąją bei konsoliduotąją finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų jų nekonsoliduotuosius ir konsoliduotuosius finansinius veiklos rezultatus ir nekonsoliduotuosius bei konsoliduotuosius pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti

Mes buvome paskirti Įmonės ir Grupės auditoriais 2018 m. sausio 17 d., todėl nestebėjome atsargų inventorizacijos 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. sausio 1 d. Mes negalėjome įsitikinti šių atsargų kiekių teisingumu tomis dienomis atlikdami kitas procedūras. Kadangi atsargos turi įtakos finansiniams veiklos rezultatams ir pinigų srautams, mes negalėjome nustatyti, ar būtų reikalingi atskirojoje ir konsoliduotojoje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pateiktų nekonsoliduotųjų ir konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų už einamuosius ir praėjusius metus, atitinkamai atskirojoje ir konsoliduotojoje pinigų srautų ataskaitoje pateiktų nekonsoliduotųjų ir konsoliduotųjų gryųjų pagrindinės veiklos pinigų srautų koregavimai. Be to, mes negalėjome nustatyti, ar būtų reikalingi Įmonės ir Grupės nepaskirstytojo pelno už 2016 m. koregavimai.

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės ir Grupės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Be dalyko, aprašyto skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“, mes nustatėme toliau aprašytus dalykus kaip pagrindinius audito dalykus, kuriuos pateikiame mūsų išvadoje.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pripažinimas

Žr. „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai“

Atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 7 pastaba, 4 pastaba ir apskaitos politika

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų (toliau – NTĮĮ) apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose sudaro 1 876 111 tūkst. eurų. Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. atskirosiose finansinėse ataskaitose sudaro 1 836 073 tūkst. eurų.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai sudaro didžiąją dalį viso Grupės ir Įmonės turto. Įmonės 100 % akcijų valdo valstybė. Be kitų dalykų, pagrindinė veikla apima:

- viešosios geležinkelių infrastruktūros bei geležinkelių paslaugų įrangos valdymą ir vystymą (Įmonė yra vienintelė geležinkelių infrastruktūros valdytoja Lietuvoje);
- krovinių ir keleivių vežimą geležinkeliais (Įmonė yra vienintelė keleivių ir svarbiausia krovinių vežimo operatorė Lietuvoje).

Remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, visi valstybinės reikšmės keliai, įskaitant viešąją geležinkelių infrastruktūrą, priklauso valstybei. 2007 m. Įmonė su valstybe pasirašė Patikėjimo sutartį, kuria buvo reglamentuota viešosios geležinkelių infrastruktūros turto nuosavybės teisė.

Be kitų, atlikome šias audito procedūras:

- įvertinome išorės ir vidaus teisininkų objektyvumą bei profesinę kvalifikaciją;
- pasitarkėme savo teisininką, kuris mums padėjo:
 - įvertinti išorės ir vidaus teisininkų teises nuomones dėl Patikėjimo sutarties laikotarpio ir Įmonės kaip vienintelės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos nustatymą pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus;
 - įvertinti, ar yra tinkama pripažinti viešąją geležinkelių infrastruktūrą kaip Įmonės ir Grupės nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, remiantis atitinkamais apskaitos standartais;
- įvertinome nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitos politikos tinkamumą atsižvelgdami į Patikėjimo sutarties ir Geležinkelių transporto kodekso nuostatas;

Be to, Įmonės veikla taip pat reglamentuojama įstatymais – Geležinkelių transporto kodekso (GTK). GTK nustatyta, kad Įmonė, kaip viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja, privalo modernizuoti ir vystyti viešąją geležinkelių infrastruktūrą. Įmonės vadovybė priėmė reikšmingą sprendimą dėl to, ar, vadovaujantis tiek Patikėjimo sutartimi, tiek GTK, Įmonė ir Grupė kontroliuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros turtą ir todėl ar gali šį turtą pripažinti atitinkamai Įmonės ir Grupės konsoliduotosiose finansinės būklės ataskaitose kaip nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus. Įmonė priėmė reikšmingą sprendimą dėl Patikėjimo sutarties laikotarpio ir padarė išvadą, kad Patikėjimo sutartis yra sudaroma neribotam laikotarpiui ir šis laikotarpis nėra ribojamas Civilinio kodekso nuostatomis. Be to, Įmonė priėmė reikšmingą sprendimą ir padarė išvadą, kad tik pati Įmonė ar jos patronuojamoji Įmonė gali vykdyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos funkcijas Lietuvoje.

Įmonė ir Grupė pasitelkė vidaus ir išorės teisininkus, kurie padėjo joms priimti šiuos reikšmingus sprendimus.

Į šią sritį susitelkėme dėl to, kad pripažįstant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus reikia naudoti reikšmingus sprendimus bei dėl nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų dydžio atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose.

Todėl šią sritį nustatėme kaip pagrindinį audito dalyką.

- įvertinome Įmonės ir Grupės atskleidimų, susijusių su reikšmingų sprendimų naudojimu pripažįstant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, pakankumą, kaip atskleista 4 pastaboje.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta konsoliduotajame metiniame pranešime, įskaitant Socialinės atskaitomybės ataskaitą, tačiau ji neapima atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie atskirąsias ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Kaip apibūdinta skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“, dėl mūsų paskyrimo Įmonės ir Grupės auditoriais datos nedalyvavome inventorizacijoje 2016 m. gruodžio 31 d. ir negalėjome įsitikinti šių atsargų kiekių teisingumu tą dieną atlikdami kitas procedūras. Todėl negalėjome padaryti išvados, ar kita informacija dėl šio dalyko yra reikšmingai iškraipyta.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų atskirąsias ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas bei ar konsoliduotasis metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Konsoliduotajame metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Konsoliduotasis metinis pranešimas buvo parengtas laikantis Lietuvos Respublikos Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jei nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už atskirąsias ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina atskirosioms ir konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama atskirąsias ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės ir Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ir Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės atskirųjų ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis atskirosiomis ir konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Įmonės ir Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Įmonės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Įmonė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų apie Įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Mes atsakome tik už mūsų pareikštą audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

LR susisiekimo ministro įsakymu 2018 m. sausio 17 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės atskirųjų ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Įmonės atskirųjų ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu atnaujinamas kiekvienais metais ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 2 metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Sąlyginė nuomonė“ pareikšta mūsų sąlyginė nuomonė atitinka Įmonei pateiktą papildomą ataskaitą.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei ir Grupei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį be konsoliduotajame metiniame pranešime arba atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose atskleistų paslaugų Įmonei ir Grupei suteikėme atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vertimo į anglų kalbą paslaugas.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris
Atestuotas auditorius

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. birželio 30 d.

Konsoliduota ir įmonės finansinės būklės ataskaita 2017 m. gruodžio 31 d.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
ILGALAIKIS TURTAS					
Nematerialusis turtas	6	24 445	26 096	24 239	25 602
Programinė įranga		22 932	24 176	22 953	24 005
Licencijos ir panašios teisės		972	1 251	972	1 248
Kitas nematerialusis turtas		541	669	314	349
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	7	1 878 028	1 925 206	1 831 479	1 882 415
Žemė		146 604	146 304	146 598	146 297
Pastatai ir statiniai		949 811	998 467	931 377	985 573
Mašinos ir įranga		180 532	194 768	163 972	175 517
Transporto priemonės		384 272	383 676	378 913	375 962
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai		75 497	80 378	74 176	78 639
Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai		141 312	121 613	136 443	120 427
Investicinis turtas	8	1 464	1 717	8 177	1 717
Finansinis turtas		4 260	4 497	40 161	43 469
Investicijos	9	4 194	4 447	40 161	43 463
Prekybos ir kitos gautinos sumos		66	50	-	6
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	25	1 628	1 421	-	50
Ilgalaikio turto iš viso		1 909 825	1 958 937	1 904 056	1 953 253
TRUMPALAIKIS TURTAS					
Atsargos	10	35 736	36 346	25 679	31 959
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	11	755	4 759	755	4 647
Išankstiniai apmokėjimai	12	1 816	2 230	1 383	758
Prekybos ir kitos gautinos sumos	13	35 904	54 779	35 541	48 509
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14	83 536	20 666	77 253	11 936
Trumpalaikio turto iš viso		157 747	118 780	140 611	97 809
TURTO IŠ VISO		2 067 572	2 077 717	2 044 667	2 051 062

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduota ir įmonės finansinės būklės ataskaita 2017 m. gruodžio 31 d.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS					
Įstatinis kapitalas	15	1 057 982	1 057 958	1 057 982	1 057 958
Privalomasis rezervas	17	27 066	27 066	27 066	27 066
Kiti rezervai	17	13 307	13 307	13 307	13 307
Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)		40 339	13 352	28 755	3 201
Nuosavo kapitalo iš viso		1 138 694	1 111 683	1 127 110	1 101 532
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI					
Dotacijos	18	520 962	515 251	520 868	515 127
Paskolos ir kitos finansinės skolos	19	236 128	268 482	223 400	256 140
Atidėjiniai	21	14 400	14 400	14 400	14 400
Išmokos darbuotojams	20	11 725	16 665	10 174	15 733
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	22	3 937	6 441	3 935	6 437
Gauti išankstiniai apmokėjimai		422	138	422	138
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	25	2 605	28	2 595	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		790 179	821 405	775 794	807 975
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI					
Paskolos ir kitos finansinės skolos	19	32 405	32 987	32 405	32 893
Atidėjiniai	21	214	28 152	-	27 873
Gauti išankstiniai apmokėjimai		5 341	2 943	5 169	2 937
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	22	61 012	49 310	70 423	50 017
Išmokos darbuotojams	20	33 329	28 332	27 612	24 961
Pelno mokesčio įsipareigojimai		6 398	2 905	6 154	2 874
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		138 699	144 629	141 763	141 555
Įsipareigojimų iš viso		928 878	966 034	917 557	949 530
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		2 067 572	2 077 717	2 044 667	2 051 062

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos ir aiškinamasis raštas, pateikti 58–113 puslapiuose, patvirtinti ir pasirašyti 2018 m. birželio 30 d.:

Generalinis direktorius

Mantas Bartuška

Finansų direktorius

Andrej Kosiakov

Apskaitos paslaugų centro direktorė

Rasa Gudė

Konsoliduota ir įmonės pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Pardavimo pajamos	23	448 100	404 120	445 252	400 502
Kitos veiklos pajamos		884	1 105	679	1 035
Pajamos iš viso		448 984	405 225	445 931	401 537
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos		(168 378)	(163 231)	(163 934)	(159 104)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(119 167)	(107 986)	(119 427)	(107 896)
Kuras		(47 852)	(41 104)	(48 102)	(41 152)
Medžiagos		(21 936)	(23 759)	(19 950)	(21 850)
Kitų užsienio geležinkelių suteiktos paslaugos		(18 400)	(17 709)	(18 400)	(17 709)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo (padidėjimas)		11 487	(12 929)	11 082	(12 791)
Elektros energija		(5 831)	(6 147)	(5 847)	(6 155)
Atidėjinių ir kaupinių sumažėjimas (padidėjimas)		316	(37 309)	2 949	(37 349)
Remontas		(178)	(6 533)	(977)	(6 581)
Kitos sąnaudos		(41 755)	(33 522)	(48 406)	(32 867)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		37 290	(45 004)	34 919	(41 917)
Finansinės veiklos pajamos	24	45	354	725	297
Finansinės veiklos sąnaudos	24	(5 986)	(6 002)	(5 858)	(5 905)
Nuosavybėje apskaitomų ūkio subjektų, į kuriuos investuojama, pelno dalis		(35)	(102)	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokesťį		31 314	(50 754)	29 786	(47 525)
Pelno mokestis	25	(4 327)	(1 699)	(4 232)	(1 989)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		26 987	(52 453)	25 554	(49 514)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	-
Straipsniai, kurie niekada nebus perklasifikuoti į pelną (nuostolius)		-	-	-	-
Straipsniai, kurie yra arba gali būti perklasifikuoti į pelną (nuostolius)		-	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		26 987	(52 453)	25 554	(49 514)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduota ir įmonės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Grupė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.		1 057 386	1	26 927	12 542	67 554	1 164 410
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	(52 453)	(52 453)
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
<i>Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso</i>		-	-	-	-	(52 453)	(52 453)
Įstatinio kapitalo didinimas	15	650	-	-	-	-	650
Įstatinio kapitalo mažinimas	15	(78)	(1)	-	-	-	(79)
Sudaryti rezervai	17	-	-	139	3 244	(3 383)	-
Rezervų panaudojimas	17	-	-	-	(2 479)	2 479	-
Išmokėti dividendai	16	-	-	-	-	(845)	(845)
<i>Sandoriai, susiję su įmonės savininkais, iš viso</i>		572	(1)	139	765	(1 749)	(274)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		1 057 958	-	27 066	13 307	13 352	1 111 683
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	26 987	26 987
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
<i>Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso</i>		-	-	-	-	26 987	26 987
Įstatinio kapitalo didinimas	15	650	-	-	-	-	650
Įstatinio kapitalo mažinimas	15	(626)	-	-	-	-	(626)
<i>Kapitalo judėjimas iš viso</i>		24	-	-	-	-	24
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		1 057 982	-	27 066	13 307	40 339	1 138 694

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduota ir įmonės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.		1 057 386	1	26 927	12 542	54 464	1 151 320
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	(49 514)	(49 514)
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
<i>Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso</i>		-	-	-	-	(49 514)	(49 514)
Įstatinio kapitalo didinimas	15	650	-	-	-	-	650
Įstatinio kapitalo mažinimas	15	(78)	(1)	-	-	-	(79)
Sudaryti rezervai	17	-	-	139	3 244	(3 383)	-
Rezervų panaudojimas	17	-	-	-	(2 479)	2 479	-
Išmokėti dividendai	16	-	-	-	-	(845)	(845)
<i>Sandoriai, susiję su įmonės savininkais, iš viso</i>		572	(1)	139	765	(1 749)	(274)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		1 057 958	-	27 066	13 307	3 201	1 101 532
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	25 554	25 554
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
<i>Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso</i>		-	-	-	-	25 554	25 554
Įstatinio kapitalo didinimas	15	650	-	-	-	-	650
Įstatinio kapitalo mažinimas	15	(626)	-	-	-	-	(626)
<i>Kapitalo judėjimas iš viso</i>		24	-	-	-	-	24
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		1 057 982	-	27 066	13 307	28 755	1 127 110

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduota ir įmonės pinigų srautų ataskaita už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		26 987	(52 453)	25 554	(49 514)
Nepiniginių straipsnių koregavimas					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	6,7,8	140 484	123 827	135 448	118 309
Dotacijų (nusidėvėjimas)	18	(15 244)	(10 336)	(15 214)	(10 259)
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo/nurašymo		179	880	170	875
Vertės sumažėjimas (atstatymas)		(11 281)	15 848	(10 851)	15 709
Sukauptų pajamų/sąnaudų pasikeitimas		752	303	899	85
Palūkanų (pajamos) sąnaudos		5 156	5 881	5 109	5 785
Atidėjinių (sumažėjimas) padidėjimas		(5 004)	37 206	(5 558)	37 357
Valiutų kurso pasikeitimo įtaka		(240)	76	(242)	76
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda)		4 327	1 699	4 232	1 989
Asocijuotosios įmonės (pelnas) nuostoliai		35	102	-	-
Pagrindinės veiklos pinigų srautai įvertinus nepiniginių straipsnių koregavimus		146 151	123 033	139 547	120 412
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas					
Atsargų sumažėjimas (padidėjimas)		10 862	7 018	13 245	5 452
Prekybos, kitų gautinų sumų bei išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		30 875	(1 909)	22 595	(1 753)
Prekybos ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų skolų bei gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(15 451)	15 025	(5 012)	19 369
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		4 997	344	2 650	63
Kitų ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)		4 284	2 178	2 023	3 083
(Sumokėtas) pelno mokestis		(718)	(3 250)	(486)	(2 775)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		181 000	142 439	174 562	143 851
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio turto (įsigijimas) perleidimas		(100 362)	(142 590)	(95 243)	(141 697)
Finansinio turto (įsigijimas) perleidimas		-	-	3 331	(315)
Gauti dividendai		-	-	680	-
Gautos palūkanos		29	3	-	3
Suteiktos paskolos		-	(191)	-	(191)
Suteiktų paskolų susigrąžinimas		-	742	-	742
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(100 333)	(142 036)	(91 232)	(141 458)
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Paskolų gavimas		12 728	12 120	-	-
Paskolų (grąžinimas)		(45 665)	(31 341)	(33 229)	(23 835)
Gautos (grąžintos) dotacijos		20 655	31 783	20 655	31 783
(Sumokėtos) palūkanos		(5 515)	(6 136)	(5 439)	(6 039)
(Sumokėti) dividendai		-	(845)	-	(846)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(17 797)	5 581	(18 013)	1 063
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		62 870	5 984	65 317	3 456
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	14	20 666	14 682	11 936	8 480
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	14	83 536	20 666	77 253	11 936

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

1. Bendroji informacija

AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau – Bendrovė) įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre 1995 m. gegužės 2 d., reorganizavus SPAB „Lietuvos geležinkeliai“. Vykdydama savo veiklą, Bendrovė vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

Bendrovė yra juridinis asmuo, savarankiškai organizuojantis ūkinę, finansinę, organizacinę ir teisinę veiklą. Bendrovė yra akcinio kapitalo įmonė, kurios akcininkas yra Lietuvos valstybė. Bendrovės registracijos kodas 110053842, PVM mokėtojo registracijos kodas LT100538411, juridinis (registracijos) adresas: Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius.

Bendrovės pagrindinė veikla – krovinių ir keleivių vežimas geležinkeliais, infrastruktūros valdymas ir transporto paslaugų teikimas, susijusių papildomų paslaugų, t. y. bagažo, pašto vežimas, bagažo lydėjimas, krovinių apsauga kelyje, vagonų plovimas, cisternų paruošimas, tretiesiems asmenims teikiamos paslaugos, prekių perpardavimai, nekilnojamojo turto nuoma ir pan.

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. vienintelis Bendrovės akcininkas buvo Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė Bendrovė ir jos patrunuojamosios įmonės.

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdoma dalis, proc.		Pagrindinė veikla
		2017	2016	
UAB Geležinkelio tiesimo centras	Trikampio g. 10, Lentvaris	100	100	Geležinkelio tiesimas
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	Švitrigailos g. 39/16, Vilnius	100	100	Šilumvežių ir dyzelinių traukinių kapitalinis remontas
UAB „Gelsauga“	Prūsų g. 1, Vilnius	100	100	Geležinkelio objektų apsauga, valymas bei vaizdo stebėjimo sistemų įrengimas ir priežiūra
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	Konstitucijos pr. 8 A, Vilnius	100	100	Želdinių apsauga ir priežiūra. Likviduojama
UAB „Rail Baltica statyba“	Mindaugo g. 12, Vilnius	100	100	Išvystyti ir įgyvendinti tarptautinį geležinkelių infrastruktūros projektą Baltijos šalyse
BAB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	Malūnininkų g. 3, Klaipėda	56,66	56,66	Bankrutuojanti, nekonsoliduojama
VŠĮ „Geležinkelių logistikos parkas“	Konstitucijos pr. 3, Vilnius	79,61	79,61	Logistikos parkas, investavimo galimybių paieška. Įmonė nėra reikšminga, todėl nereikšminga ir konsolidavimo tikslais

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose investicijos į asocijuotąsias įmones UAB „voestalpine VAE Legetecha“, „RB Rail“ AS ir UAB „Lokomotyvai ir transporto komponentai“ yra apskaitomos

nuosavybės metodu, atskirose Grupės įmonių finansinėse ataskaitose – savikainos metodu.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

1. Bendroji informacija (tęsinys)

Investicijos į asocijuotąsias įmones nurodytos toliau.

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdoma dalis, proc.		Pagrindinė veikla
		2017	2016	
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	Draugystės g. 8, Vilniaus rajonas, Valčiūnai	34	34	Geležinkelio iešmų gamyba
„RB Rail“ AS	Gogolio g. 3, Ryga	33,33	33,33	Tarptautinio geležinkelių infrastruktūros projekto Baltijos šalyse įgyvendinimas. Valdoma per UAB „Rail Baltica statyba“
UAB „Lokomotyvai ir transporto komponentai“	Švitrigailos g. 39, Vilnius	25	25	Geležinkelio transporto paslaugų teikimas. Valdoma per UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas

Bendrovę sudaro Keleivių ir Krovinių vežimo direkcijos, Geležinkelių infrastruktūros direkcija, Administracija bei kiti padaliniai.

Grupės ir Bendrovės darbuotojų skaičius 2017 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 9 968 darbuotojai ir 7 445 darbuotojai (2016 m. gruodžio 31 d. – 11 532 darbuotojai ir 9 514 darbuotojų).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2018 m. birželio 30 d. Bendrovės akcininkai turi įstatymuose numatytą teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba jų nepatvirtinti ir pareikalausti vadovybės parengti naują finansinių ataskaitų rinkinį.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės

Ataskaitų rengimo pagrindas. Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (TFAS). Šios Grupės ir Bendrovės konsoliduotos finansinės ataskaitos parengtos pagal visus 2017 m. gruodžio 31 d. galiojančius TFAS reikalavimus.

Finansinės ataskaitos parengtos taikant istorinės įsigijimo savikainos metodą.

Finansiniai Grupės ir Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Grupė ir Bendrovė nuosekliai taikė apskaitos politiką, išdėstytą aiškinamajame rašte, visiems šiose konsoliduotose ir įmonės finansinėse ataskaitose pateiktiems laikotarpiais.

Pinigų srautų ataskaitoje nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimus Grupė atvaizduoja pakoreguodama juos įsipareigojimais už nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus laikotarpio pradžioje ir pabaigoje.

Pagrindiniai apskaitos principai yra šie:

Vertinimų ir sprendimų taikymas. Siekiant parengti finansines ataskaitas pagal TFAS reikalavimus, būtina naudoti tam tikrus svarbius apskaitinius vertinimus prielaidoms, kurios daro įtaką apskaitos principų taikymui bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusiems skaičiams. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir remiasi istorine patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant ateities įvykių, yra pagrįsti esamomis aplinkybėmis, lūkesčiais. Vadovybės įvertinimai, taikant TFAS, kurie daro reikšmingą įtaką konsoliduotoms ir įmonės finansinėms ataskaitoms ir apytikriams skaičiavimams gali turėti reikšmingos įtakos ateinantiems finansiniams metams, aptariami 4 pastraipoje „Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos“.

Veiklos tęstinumas. Šios finansinės ataskaitos už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus parengtos pagal Bendrovės vadovybės daromą prielaidą, kad Grupė ir Bendrovė tęs savo veiklą.

Konsoliduotos finansinės ataskaitos. Konsoliduotos finansinės ataskaitos apima Bendrovės ir jos kontroliuojamų ūkio subjektų (jos patronuojamųjų įmonių) finansines ataskaitas. Kontrolė įgyjama, kai Bendrovė gali kontroliuoti ūkio subjekto finansinę ir veiklos politiką, siekdama gauti naudos. Per metus įsigytų arba perleistų patronuojamųjų įmonių pajamos ir sąnaudos yra įtraukiamos į konsoliduotąją bendrųjų pajamų ataskaitą nuo įsigijimo iki perleidimo dienos. Patronuojamųjų įmonių visos bendrosios pajamos priskiriamos Bendrovės savininkams ir nekontroliuojančioms dalims, net jeigu rezultatai nekontroliuojančiose dalyse yra neigiami. Kai reikia, patronuojamųjų įmonių finansinės ataskaitos yra koreguojamos, kad jų apskaitos politika sutaptų su kitų Grupės narių naudojama apskaitos politika. Visi Grupės įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai, pajamos ir sąnaudos konsoliduojant yra eliminuojami.

Asocijuotosios įmonės. Asocijuotosios įmonės – ūkio subjektai, kuriems Grupė ir Bendrovė gali daryti reikšmingą įtaką (tiesiogiai ar netiesiogiai), tačiau neturi teisės jų valdyti. Įprastai daroma prielaida, kad turint nuo 20 iki 50 proc. visų balsų, galima daryti reikšmingą įtaką. Investicija į asocijuotas įmones apskaitoma taikant nuosavybės metodą. Pagal nuosavybės metodą, ji pirminio pripažinimo metu apskaitoje pripažįstama savikaina, į kurią įtraukiamos sandorio išlaidos. Vėliau į konsoliduotąsias finansines ataskaitas įtraukiama Grupės pelno ar nuostolių dalis ir į nuosavą kapitalą investuojančių ūkio subjektų kitos bendrosios pajamos iki tol, kol tai nebedaro reikšmingos įtakos. Gauti dividendai sumažina asocijuotosios įmonės investicijų apskaitinę vertę.

Funkcinė ir pateikimo valiuta. Sumos finansinėse ataskaitose yra pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip. Bendrovės ir jos patronuojamųjų įmonių funkcinė valiuta yra euras. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra pateiktos eurai ir suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 eurų).

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Užsienio valiuta. Sandoriai užsienio valiuta įvertinami funkcinė valiuta sandorių metu galiojančiais valiutos keitimo kursais. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta pverstinami funkcinė valiuta finansinių ataskaitų sudarymo dieną Europos Centrinio Banko nustatytais ir paskelbtais orientaciniais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka apskaitoma kaip pelnas arba nuostoliai pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, kurie denominuoti užsienio valiuta ir įvertinami tikrąja verte, pverstinami funkcinė valiuta tikrosios vertės nustatymo dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, kurie denominuoti užsienio valiuta ir įvertinami savikaina, įvertinami funkcinė valiuta turto ir įsipareigojimų pripažinimo finansinės būklės ataskaitose dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka apskaitoma kaip pelnas arba nuostoliai pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai – tai materialusis turtas, kuris:

- laikomas prekių gamybos ar paslaugų teikimo ar administraciniais tikslais; ir
- ketinamas naudoti ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų savikaina turi būti pripažįstama turtu tada ir tik tada, jeigu:

- tikėtina, kad ūkio subjektas ateityje iš to turto gaus ekonominės naudos; ir
- turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai priskiriami ilgalaikiam materialiajam turtui ir yra apskaitomi savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo savikaina, įskaitant negrąžinamus įsigijimo mokesčius, kapitalizuotos skolinimosi išlaidos ir visos tiesiogiai priskirtinos išlaidos, susijusios su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelne (nuostoliuose).

Kai nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų atskirų sudėtinių dalių naudingo tarnavimo laikotarpis skiriasi, jos apskaitomos kaip atskiri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vienetai (komponentai).

Sąnaudos, patiriamos keičiant nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų sudėtinę dalį, kapitalizuojamos tik tuo atveju, jei iš šios sudėtinės dalies tikėtina gauti ekonominės naudos ir naujosios sudėtinės dalies savikaina gali būti patikimai įvertinta. Senosios sudėtinės dalies likutinė vertė nurašoma. Su nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų aptarnavimu susijusios sąnaudos apskaitomos kaip pelnas arba nuostoliai tuo metu, kai patiriamos.

Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje, jeigu yra nuvertėjimo požymių, yra vertinamas nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nuvertėjimas. Pastebėjus nuvertėjimą, nustatoma atsiperkamoji vertė kaip turto tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, arba jo naudojimo vertė (ta, kuri didesnė). Apskaitinė vertė sumažinama iki atsiperkamosios vertės, o nuvertėjimo nuostolis pripažįstamas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose. Ankstesniais metais pripažinti nuostoliai dėl turto sumažėjusios vertės, prireikus, turi būti panaikinami, jei nustatant naudojamo turto vertę ar tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas, atsirado pokyčių. Turto vertės sumažėjimas atstatomas ta suma, kuria padidėja turto atsiperkamoji vertė, tačiau neviršijant turto apskaitinės vertės prieš turto vertės sumažėjimo apskaitymą, įvertinant priskaičiuotą nusidėvėjimą.

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai po jų pripažinimo turtu turi būti apskaitomi savikaina, atimant bet kokią sukauptą nusidėvėjimą ir bet kokius turto vertės sumažėjimo nuostolius.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir eksploatacijos išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis tuo metu, kai yra patiriamos.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perleidimo pelnas ar nuostoliai nustatomi lyginant turto pardavimo pajamas su jo apskaitine verte ir yra pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Nusidėvėjimas. Žemės sklypų nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas. Kito nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų grupių nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesinį nusidėvėjimo metodą, siekiant paskirstyti jų savikainą jų likutinėms vertėms per įvertintą naudingo tarnavimo laiką.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų grupės	Naudingo tarnavimo laikas
Pastatai ir statiniai	8–140
Mašinos ir įranga	5–40
Kelių transporto priemonės	4–15
Riedmenys (įskaitant vagonus)	12–32
Kompiuteriai ir kompiuterinė įranga	3–15
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	4–50

Turto likvidacinė vertė – nustatyta suma, kurią Grupė ir Bendrovė galėtų gauti pardavus turtą, atimant įvertintas pardavimo sąnaudas, jei turtas pasiekė numatytą naudingo tarnavimo laiko pabaigą ir būklę tuo metu. Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikas peržiūrimi ir, jei reikia, koreguojami kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Nebaigta statyba. Ji apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertė bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas neparuoštas naudoti.

Investicinis turtas. Investicinis turtas, įskaitant dalį pastatų ir statinių, yra skirtas uždirbti nuomos pajamas ir (arba) kapitalo vertei didinti, o ne gamybai, paslaugų teikimui, administraciniam ar pardavimo tikslams. Investicinis turtas yra pateikiamas istorine savikaina atėmus sukaupą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius: 10–50 metų. Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tada ir tik tada, kai akivaizdžiai pasikeičia turto paskirtis. Perkeliama turtą iš investicinio turto į nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, naudojamus savoms reikmėms, to turto menama savikaina yra laikoma investicinio turto apskaitine verte perkėlimo data. Jei nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai perkunami į investicinį, Grupė ir Bendrovė apskaito tokį turtą pagal nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams taikomus apskaitos

principus iki perkėlimo datos. Perkėlimo investicinio turto menama savikaina yra laikoma to turto apskaitinė vertė perkėlimo data.

Nematerialusis turtas. Grupės ir Bendrovės nematerialiajam turtui nustatomas tikslus naudingo tarnavimo laikas. Nematerialusis turtas apima kapitalizuotą kompiuterinę programinę įrangą, patentus, prekių ženklus ir licencijas. Įsigyta kompiuterinė programinė įranga, licencijos, patentai ir prekių ženklai kapitalizuojami pagal įsigijimo ir jiems pradėti naudoti patirtas išlaidas.

Tiesiogiai su Grupės ir Bendrovės kontroliuojamos unikalios programinės įrangos kūrimu susijusios išlaidos parodomos kaip nematerialusis turtas, jei tikimasi, kad būsima ekonominė nauda viršys patirtas išlaidas. Kapitalizuotos išlaidos apima programinę įrangą kuriančio personalo komandos sąnaudas ir susijusias pridėtines išlaidas. Visos kitos su kompiuterine įranga susietos sąnaudos, pvz., programinės įrangos priežiūros darbai, pripažįstamos patirtomis sąnaudomis jų susidarymo metu.

Nematerialusis turtas amortizuojamas taikant tiesinį nusidėvėjimo metodą per nustatytą naudingo tarnavimo laiką, kuris gali būti nuo 2 iki 20 m. Amortizacijos laikotarpis turi būti peržiūrimas kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Grupėje ir Bendrovėje naudojamo nematerialiojo turto likvidacinė vertė turi būti laikoma nuliui, išskyrus atvejus, kai trečioji šalis įsipareigoja nupirkti turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje arba yra aktyvioji to turto rinka ir pagal ją gali būti nustatyta likvidacinė vertė, be to, tikėtina, kad ši rinka egzistuos ir turto naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

Neamortizuojamo nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas turi būti peržiūrimas kiekvieną ataskaitinį laikotarpį, siekiant nustatyti, ar įvykiai ir aplinkybės patvirtina tokį neriboto naudingo tarnavimo laiko įvertinimą. Jeigu ne, neriboto naudingo tarnavimo laiko įvertinimo keitimas į ribotą turi būti apskaitoje registruojamas kaip apskaitinio įvertinimo keitimas.

Grupė ir Bendrovė tikrina nematerialiojo turto galimą vertės sumažėjimą, lygindamos jo atsiperkamąją vertę su apskaitine verte kartą per metus arba bet kada, kai tik yra požymių, kad sumažėjo nematerialiojo turto vertė. Esant nematerialiojo turto vertės sumažėjimui, nematerialiojo turto apskaitinė vertė sumažinama iki jo tikrosios vertės.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Nuomojamas turtas. Sutarties vykdymo pradžioje Grupė ir Bendrovė nustato, ar sutarties dalykas yra nuoma arba apima ją. Nuoma pripažįstama finansine nuoma, jeigu perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda. Nuoma pripažįstama veiklos nuoma, jeigu iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda neperduodama.

Kriterijai, kuriuos taikant kartu arba atskirai, lemia, kad nuoma gali būti priskirta finansinei nuomai (17-ojo TAS 10 p.):

- iki nuomos laikotarpio pabaigos nuomininkui šia nuoma perleidžiama nuosavybės teisė;
- nuomininkas turi pasirinkimo teisę nusipirkti turtą už kainą, kuri, tikėtina, bus kur kas mažesnė už turto tikrąją vertę šios pasirinkimo teisės įsigaliojimo metu, o nuomos pradžioje pagrįstai žinoma, kad šia galimybe ir bus pasinaudota;
- nuomos laikotarpis apima didesnę turto ekonominio tarnavimo laiko dalį, net jeigu nuosavybės teisė neperduodama;
- nuomos pradžioje minimalių įmokų pagal nuomos sutartį dabartinė vertė bent apytiksliai prilygsta visai išnuomoto turto tikrajai vertei;
- nuomojamas turtas yra tokio specializuoto pobūdžio, kad, neatlikus didesnių pakeitimų, nuomininkas gali juo naudotis.

Sutarties vykdymo pradžioje arba atlikus jos pakartotinį įvertinimą, Grupė ir Bendrovė atskiria mokėjimo sumas ir kitas sumas, kurios nustatytos sutartyje, į įmokas už nuomą ir į kitus mokėjimus, remiantis jų santykinga tikrąja verte. Jei dėl finansinės nuomos Grupė ir Bendrovė nusprendžia, kad mokėjimų neįmanoma patikimai atskirti, tada turtas ir įsipareigojimai apskaitomi suma, lygia susijusio turto tikrajai vertei. Vėliau įsipareigojimų suma yra mažinama atliekant mokėjimus, o patirtos finansinės sąnaudos atitinkamai apskaitomos taikant Grupės ir Bendrovės papildomo skolinimosi palūkanų normą.

Parduoti laikomas turtas. Ilgalaiį turtą ir perleidžiamo turto grupes Grupė ir Bendrovė klasifikuoja kaip skirtą parduoti, jei jo apskaitinė vertė bus atgaunama daugiausia iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaiškis turtas ir perleidžiamo turto grupės, klasifikuojamos kaip laikomos parduoti, yra įvertinamos mažesne iš jų apskaitinės vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas. Pardavimo išlaidos yra sąnaudos, tiesiogiai

priskiriamos pardavimui, išskyrus finansines ir pelno mokesčio sąnaudas.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, vertės sumažėjimas. Kiekvieną finansinės būklės ataskaitų sudarymo datą Grupė peržiūri likutinę nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Grupė apskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Tuomet, kai galima identifikuoti pagrįstą ir pastovią priskyrimo bazę, Grupės turtas taip pat priskiriamas atskiroms pajamas generuojančioms turto grupėms, arba priešingu atveju jis priskiriamas prie mažiausios pajamas generuojančios turto grupės, kuriai galima identifikuoti pagrįstą ir pastovią paskirstymo bazę.

Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialusis turtas ir nematerialusis turtas, neskirtas naudojimui, yra tikrinami dėl vertės sumažėjimo mažiausiai kartą per metus ir kai yra požymių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta vertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo iš karto pripažįstami per pelną arba nuostolius, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tokiu atveju nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelną arba nuostolius iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tokiu atveju vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Neišvestinės finansinės priemonės. Neišvestinės finansinės priemonės apima pirkėjų įsiskolinimą ir kitas gautinas sumas, grynuosius pinigus ir grynujų pinigų ekvivalentus, paskolas, finansines skolas, skolas tiekėjams ir kitas mokėtinas sumas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra vertinami tikrąja verte. Sandorio išlaidos, kurios yra tiesiogiai priskirtinos finansinio turto įsigijimui ar išleidimui (išskyrus finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus pateikiamus tikrąja verte per pelną ar nuostolius), pirminio pripažinimo metu yra pridėamos arba atimamos atitinkamai iš finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės. Sandorio išlaidos, tiesiogiai priskirtinos finansiniam turtui ar finansiniams įsipareigojimams, pateikiamiems tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra iš karto pripažįstamos pelne ar nuostoliuose.

Per 2017 m. ir 2016 m. Grupė ir Bendrovė finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius), neturėjo.

Išvestinės finansinės priemonės. Grupė ir Bendrovė neturi išvestinių finansinių priemonių.

Finansinis turtas. Vadovaujantis 39-uoju TAS finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Finansinio turto priskyrimas priklauso nuo finansinio turto rūšies ir tikslo ir yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto klasifikacija. Finansinis turtas skirstomas į toliau nurodytas grupes – (a) paskolos ir gautinos sumos, (b) galimas parduoti finansinis turtas.

Finansinis turtas apskaitoje atvaizduojamas sandorio sudarymo dieną, kai finansinio turto pirkimas ar pardavimas vyksta pagal sutartį, kurios sąlygos reikalauja finansinio turto pateikimo

atitinkamos rinkos nustatytu terminu. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdam, tuo atveju, jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte per pelną (nuostolius), tiesiogines išlaidas, susijusias su sandoriu. Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigus, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas bei galimą parduoti finansinį turtą.

Paskolos ir gautinos sumos. Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė ir kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje) yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas. Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Apskaičiuotų palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra neatskiriama apskaičiuotų palūkanų normos dalis, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki gryniosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamai trumpesnį laikotarpį.

Pajamos iš skolos instrumentų, išskyrus tą finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), yra pripažįstamos taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Galimas parduoti finansinis turtas. Galimas parduoti finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas, priskirtas galimam parduoti turtui arba nepriskirtas prie paskolų ir gautinų sumų, investicijų, laikomų iki išpirkimo, ar finansinio turto, apskaitomo tikrąja verte per pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitas. Bendrovės vadovybė nustato, kaip bus klasifikuojamos jos investicijos jų įsigijimo metu.

Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl galimo parduoti

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

finansinio turto tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas tiesiogiai per nuosavybę, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultata. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas, visas anksčiau nuosavybėje sukauptas perkainojimo rezultatas iškeliamas į pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų pelno (nuostolių) dalį. Tačiau palūkanos už tokį finansinį turtą, apskaičiuotos taikant apskaičiuotų palūkanų normą, yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis. Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas. Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- Grupė ir Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir (arba):
 - a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą;
 - b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su to turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Grupės ir Bendrovės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi. Pinigų srautų ataskaitose pinigų ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai einamosiose

sąskaitose, kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos.

Prekybos ir kitos gautinos sumos. Pirminio pripažinimo metu prekybos ir kitos gautinos sumos pripažįstamos tikrąja verte, o vėlesniais laikotarpiais vertinamos amortizuota savikaina taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

Amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertės sumažėjimas. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami pelnu arba nuostoliais, jei jie atsirado dėl vieno ar daugiau įvykių („nuostolių įvykių“), atsiradusių po pirminio finansinio turto vertinimo ir kurie turėjo poveikį patikimai numatomų finansinio turto arba finansinio turto grupės pinigų srautų sumai ar mokėjimo laikui. Tokiu atveju, jei Grupė ir Bendrovė nustato, kad nėra jokių objektyvių įrodymų dėl atskirai vertinamo finansinio turto vertės sumažėjimo (nepriklausomai nuo to, ar tas turtas reikšmingas, ar ne), tuomet Grupė ir Bendrovė tokį turtą įtraukia į finansinio turto grupę su panašia kredito rizika ir galimą vertės sumažėjimą įvertina bendrai. Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės vertinami veiksniai nustatant, ar finansinis turtas yra nuvertėjęs, – praeities įsiskolinimai ir užstato tipas, jei tokių yra. Toliau pateikti kriterijai pagal kuriuos Grupė ir Bendrovė nustato, ar yra objektyvių įrodymų, kad dėl vertės sumažėjimo buvo patirtas nuostolis:

- grupei pateikta kitos sandorio šalies finansinė informacija atskleidžia jos patiriamus finansinius sunkumus;
- kita sandorio šalis svarsto apie bankrotą arba ruošiasi imtis finansinio reorganizavimo priemonių;
- neigiamai pasikeičia kitos sandorio šalies mokumo statusas dėl nacionalinės ar vietinės ekonomikos sąlygų pokyčių, kurie turi įtakos kitai sandorio šaliai;
- dėl blogėjančių rinkos sąlygų žymiai sumažėja užstato vertė, jei tokia yra.

Bendro vertės sumažėjimo įvertinimo tikslais finansinis turtas klasifikuojamas panašios kredito rizikos charakteristikos pagrindu. Pasirinktosios charakteristikos yra svarbios tokio turto grupių numatomiems pinigų srautams įvertinti. Minėtos charakteristikos parodo skolininkų gebėjimą mokėti visas sumas pagal sutartyje numatytas sąlygas.

Finansinio turto grupės, bendrai vertinamos dėl vertės sumažėjimo,

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

būsimieji pinigų srautai yra įvertinami pagal sutartinius turto piniginius srautus ir Bendrovės vadovybės patirtį valdant ankstesnių laikotarpių nuostolius ir sėkmingai atgautas uždelstas sumas.

Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolio suma yra pripažįstama kaip skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir diskontuotų, naudojant pirminę finansinio turto apskaičiuotų palūkanų normą, numatomų ateities pinigų srautų dabartinės vertės.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjinių sąskaitą. Kai prekybos gautina suma yra klasifikuojama kaip neatgaunama, ši suma yra nurašoma per atidėjinių sąskaitą. Vėliau atgautomis, bet anksčiau nurašytomis sumomis yra mažinama atidėjinių sąskaita. Atidėjinių apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelnu ar nuostoliais.

Jei vėlesniu periodu finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, kuris įvyko po vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelną ar nuotolius, bet tik tiek, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijos apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Negražintinas turtas nurašomas pagal pripažintus vertės sumažėjimus, jei buvo atlikti visi būtini veiksmai turtui atgauti ir nustatyta nuostolio suma. Anksčiau nurašytos ir vėlesniais laikotarpiais atgautos sumos įtraukiamos į nuostolių dėl nuvertėjimų sąskaitą pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos. Prekybos mokėtinos sumos susidaro kitai sandorio šaliai vykdant savo pirminio vertinimo metu tikrąja verte pripažintus įsipareigojimus, kurie vėlesniais laikotarpiais buvo vertinami amortizuota savikaina taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansinio turto ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Apskaičiuotų palūkanų norma yra norma, kuri

leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus gryniaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas. Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Pasiskolintos lėšos. Pasiskolintos lėšos pirminio vertinimo metu pripažįstamos tikrąja verte, atėmus patirtas sandorio sąnaudas.

Skolinimosi sąnaudos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridamos prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kitos skolinimosi sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis to laikotarpio pelno (nuostolių) straipsnyje, kai patiriamos.

Pasiskolintų lėšų išlaidų kapitalizacija. Bendrosios ir konkrečios pasiskolintos lėšos, kurios yra tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo turto įsigijimui, statybai ar gamybai, kurias paruošti numatyta paskirčiai ar parduoti (ilgo parengimo turtas) trunka ilgą laiką, kapitalizuojamos kaip minėto turto išlaidų dalis nuo kapitalizavimo pradžios datos.

Kapitalizavimo pradžios data laikoma, kai:

- Grupė ir Bendrovė patiria išlaidų dėl ilgo turto parengimo;
- Grupė ir Bendrovė patiria išlaidų dėl pasiskolintų lėšų;
- Grupė ir Bendrovė pradeda vykdyti veiklą, būtiną paruošti minėtą turtą numatyta paskirčiai ar pardavimo.

Pasiskolintų lėšų kapitalizavimas tęsiasi iki turto paruošimo numatyta paskirčiai ar pardavimo dienos.

Grupė ir Bendrovė kapitalizuoja pasiskolintas lėšas, kurių būtų buvę galima išvengti, jei Grupė ir Bendrovė nebūtų patyrusios kapitalo išlaidų ilgo parengimo turtui. Kapitalizuojamos pasiskolintos lėšos apskaičiuojamos pagal Grupės ir Bendrovės vidutinio finansavimo

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

sąnaudas (vidutinė svertinė palūkanų norma taikoma ilgo parengimo turto išlaidoms), išskyrus konkrečiai ilgo paruošimo turtui įsigyti pasiskolintas lėšas. Tokiu atveju, kapitalizuojama pasiskolintų lėšų išlaidų suma turi būti faktinės skolinimosi išlaidos, atėmus visas investicines pajamas, gaunamas laikinai investavus pasiskolintą sumą.

Finansinės garantijos. Finansinės garantijos sutartis – sutartis, įpareigojanti Grupę ir Bendrovę atlikti konkrečius mokėjimus sutarties turėtojo nuostoliams atlyginti, kuriuos turėtojas patiria dėl to, kad nurodytas skolininkas laiku nesusimoka pagal pradines arba pakeistas skolos priemonės sąlygas. Finansinės garantijos pirminio pripažinimo metu parodomos tikrąja verte, kuri įprastai parodo gautas mokėtinas sumas.

Veiklos nuoma. Tokiu atveju, jei Grupė ir Bendrovė yra nuomininkas, o veiklos nuoma yra tokia nuoma, kuri neperduoda Grupei ir Bendrovei visos rizikos ir atlygių, susijusių su teisėta nuosavybe, veiklos nuomos įmokos tiesiniu metodu paskirstomos per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos pelnu arba nuostoliais pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose. Nuomos laikotarpis – neatšaukiamas laikotarpis, per kurį nuomininkas sutartimi yra įsipareigojęs nuomotis turtą, taip pat kiti vėlesni laikotarpiai, kada nuomininkas turi galimybę pratęsti turto nuomą (mokėdamas tolesnius nuomos mokesčius ar nemokėdamas jų), kai nuomos pradžioje yra pagrįstai žinoma, kad nuomininkas šia galimybe pasinaudos.

Kitose sutartyse įterptos nuomos atskiriamos, jei:

- a) susitarimo įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto naudojimo;
- b) susitarimas suteikia teisę naudoti turtą.

Tokiu atveju, jei turtas nuomojamas pagal veiklos nuomą, nuomos įmokos tiesiniu metodu paskirstomos per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos nuomos pajamomis. 4-asis TFAAK detalai išaiškina kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar sutartis yra priskirtina nuomos sutarčiai.

Finansinės nuomos įsipareigojimai. Tokiu atveju, jei Grupė ir Bendrovė yra nuomotojas, o veiklos nuoma yra tokia nuoma, kuri neperduoda Grupei ir Bendrovei visos rizikos ir atlygių, susijusių su teisėta nuosavybe, nuomojamas turtas kapitalizuojamas

kaip nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai nuomos pradžios dieną pagal tikrąją nuomojamo turto ir dabartinę minimalių įmokų vertę pagal nuomos sutartį (ta, kuri mažesnė). Kiekviena nuomos įmoka paskirstoma tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą finansavimo įsipareigojimų likučiui. Atitinkami nuomos įsipareigojimai, atėmus būsimąsias finansavimo sąnaudas, pateikiami pasiskolintose išlaidose. Palūkanų sąnaudos padengiamos iš pelno arba nuostolių per nuomos laikotarpį taikant apskaičiuotų palūkanų metodą. Finansinės nuomos būdu įgyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas per turto naudojimo trukmę arba nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų trumpesnis, jei Grupė ir Bendrovė pagrįstai žino, kad iki nuomos pabaigos laikotarpio perims nuosavybės teisę.

Pelno mokesčiai. Pelno mokesčiai pateikti finansinėse ataskaitose pagal teisės aktus, kurie galiojo ar iš esmės galiojo ataskaitinio laikotarpio pabaigos dieną. Pelno mokestis apima dabartinį mokestį ir atidėtajį mokestį ir yra pripažįstamas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose, išskyrus atvejus, kai minėti mokesčiai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose ar tiesiogiai nuosavybėje, nes jie susiję su sandoriais, kurie yra pripažįstami kartu ar kitu laikotarpiu kitose bendrosiose pajamose ar tiesiogiai nuosavybėje.

2017 m. ir 2016 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas – 15 proc.

Ataskaitinio laikotarpio mokesčiai – numatoma sumokėti mokesčių institucijoms arba atgauti iš mokesčių institucijų suma, atsižvelgiant į per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius gautą apmokestinamąjį pelną arba nuostolius. Apmokestinamasis pelnas arba pajamos grindžiamos įverčiais, jei finansinės ataskaitos patvirtinamos prieš pateikiant susijusias pajamų deklaracijas. Mokesčiai, neįskaitant pelno mokesčio, parodomi veiklos sąnaudose.

Finansinės apskaitos tikslais, atidėtieji mokesčiai pateikiami taikant balanso įsipareigojimų metodą mokesčių nuostoliams ir trumpalaikiams skirtumams, atsirandantiems tarp įsigyto turto, įsipareigojimų bei jų apskaitinių verčių mokesčių bazių, perkelti. Vadovaujantis atleidimo nuo pirminio pripažinimo nuostatomis, atidėtųjų mokesčių turto ar įsipareigojimų sandorių, išskyrus verslo jungimus, laikinieji skirtumai nėra parodomi pirminio pripažinimo metu, jei sandoris neturi įtakos nei apskaitos, nei apmokestinamajam pelnui. Atidėtųjų mokesčių balansas

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

apskaičiuojamas taikant galiojančias arba iš esmės galiojančias mokesčių normas pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie numatomi taikyti ataskaitiniu laikotarpiu, kai bus panaikinti laikinieji skirtumai arba bus pasinaudota mokesčių nuostolių perkėlimu. Atidėtojo mokesčio turtas, susijęs su išskaitomaisiais laikinaisiais skirtumais, turi būti parodytas tiek, kiek yra tikėtina, kad bus gauta apmokestinamojo pelno panaikinti laikinuosius skirtumus arba, kurį bus galima panaudoti išskaitant laikinąjį skirtumą.

Atidėtojo mokesčio turtas ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimai užskaitomi tada ir tik tada, kai yra pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu ir kai yra atidėtojo mokesčio turto ir atidėtųjų mokesčių įsipareigojimų, susijusių su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos tam pačiam apmokestinamam ūkio subjektui arba skirtingiems apmokestinamiems ūkio subjektams, kurie ketina padengti grynusius ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimus. Atidėtojo mokesčio turtas ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimai gali būti atimami tik tarp individualių Grupės bendrovių.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Grupė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitose tiek, kiek vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir

(arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus nuo 2014 m. keliamų veiklos mokesčių nuostolių suma galima dengti ne daugiau nei 70 proc. apmokestinamojo pelno.

Atsargos. Atsargos įvertinamos įsigijimo arba pasigaminimo savikaina, o toliau apskaitomos įsigijimo savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargų savikaina yra mažinama nuolaidomis ir nukainojimais, gautais iš tiekėjų ataskaitiniu laikotarpiu, bei taikoma atsargoms laikomoms sandėlyje. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

Dividendai. Dividendai pripažįstami kaip įsipareigojimai ir yra išskaičiuojami iš nuosavybės turto jų paskelbimo ir patvirtinimo laikotarpiu. Dividendai finansinėse ataskaitose apskaitomi tuo laikotarpiu, kai juos patvirtina metinis visuotinis akcininkų susirinkimas. Jeigu dividendai paskelbiami po ataskaitinio laikotarpio, bet prieš tai, kai Bendrovės vadovybė patvirtina finansines ataskaitas, tokiu atveju, minėti dividendai atskleidžiami aiškinamajame rašte.

Paprastosios akcijos. Paprastosios akcijos yra klasifikuojamos kaip įstatinis kapitalas. Naujų akcijų arba pasirinkimo sandorių išleidimui tiesiogiai priskirtinos sąnaudos, atėmus mokesčius, apskaitomos nuosavybėje, mažinant gautas įplaukas. Įstatinio kapitalo sąskaitoje registruojama tik akcijų nominalioji vertė. Jeigu akcijų emisijos kaina viršija nominaliąją vertę, skirtumas tarp emisijos kainos ir nominaliosios vertės apskaitomas kaip akcijų priedai.

Nuosavas kapitalas. Nuosavas kapitalas ir su nuosavu kapitalu susiję rezervai apskaitoje pateikiami pagal tipą, vadovaujantis teisės aktais ir Patronuojančiosios bendrovės įstatais.

Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas yra turto vertė, atėmus visų įsipareigojimų vertę. Grupės ir Bendrovės nuosavą kapitalą sudaro:

- įstatinis kapitalas – įstatinis kapitalas yra akcininkų apmokėtas

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

nuosavas kapitalas, apskaitomas nominaliaja verte remiantis Patronuojančiosios bendrovės įstatais ir įregistravimu Registrų centre;

- akcijų priedai – akcijų priedai formuojami kaip emisijos vertės perteklius, viršijantis akcijų nominaliąją vertę, sumažintą emisijos sąnaudomis;
- privalomasis rezervas – pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus į privalomąjį rezervą privaloma pervesti 5 % grynojo pelno kasmet, kol rezervas pasieks 10 % įstatinio kapitalo. Privalomojo rezervo negalima paskirstyti kaip dividendų, jis formuojamas būsimiems nuostoliams padengti;
- kiti rezervai – kiti rezervai sudaromi remiantis akcininko sprendimu nurodytu tikslu;
- nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

Atidėjiniai. Atidėjinys apskaitomas tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvienos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Tais atvejais, kai laiko poveikis pinigų vertei yra reikšmingas, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių, tikėtina, reikės įsipareigojimui padengti, dabartinė vertė. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusį laiko tarpą, yra apskaitomas kaip palūkanų sąnaudos.

Išmokos darbuotojams. Grupė neturi nustatytų išmokų darbuotojams ir darbuotojų skatinimo planų bei apmokėjimų, susietų su akcijomis. Su pensija susijusius įsipareigojimus prisiima valstybė. Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažįstamos kaip einamosios sąnaudos laikotarpiu, kai darbuotojai suteikia paslaugas. Išmokos apima atlyginimus, socialinio draudimo įmokas, premijas, mokamas atostogas ir kt. Ilgalaiškių išmokų darbuotojams nėra.

Atidėjiniai pensijų išmokoms. Kiekvienas darbuotojas, išeidamas iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę gauti 2 mėnesinių atlyginimų dydžio išmoką. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno

ar nuostolių ataskaitoje iš karto, kai toks įsipareigojimas yra įvertinamas. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai pelne (nuostoliuose) pripažįstami iš karto. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės būklės ataskaitose ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitų sudarymo datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ir nuostoliai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Todėl toms galimoms išmokoms yra sudaromi atidėjiniai. Aktuariniai skaičiavimai yra atlikti siekiant įvertinti tokių pensinių išmokų įsipareigojimą. Įsipareigojimas apskaitomas dabartine verte, diskontuota naudojant rinkos palūkanų normą.

Premijų planai. Grupė ir Bendrovė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą. Vadovaujantis Kolektyvinės sutarties nuostatomis, pripažįstami įsipareigojimai darbuotojų 50 ir 60 m. jubiliejų galimoms išmokoms.

Pajamų pripažinimas. Pajamos pripažįstamos gauto arba gautino atlygio tikrąja verte. Pajamos mažinamos įvertintomis klientų grąžinimų, nuolaidų ir kitų panašių atidėjinių sumomis. Pajamos pripažįstamos, kai yra tikėtina, kad įmonė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Pardavimo pajamos pripažįstamos atėmus PVM ir nuolaidas.

Paslaugų pajamos pripažįstamos suteikus paslaugas. Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos pristačius prekes ir perleidus riziką ir naudą.

Grupės generuojamos pajamos apima:

- Krovinių ir infrastruktūros turto pajamas, kurios atspindi pajamas iš krovinių vežimo, prieigos suteikimo prie infrastruktūros, lokomotyvų ir lokomotyvų brigadų paslaugas;
- Keleivių pajamas, kurios atspindi pajamas, gautas iš keleivių

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

vežimo;

- Logistikos pajamas, kurias didžiąja dalimi sudaro logistikos paslaugų pajamos;
- Kitas pajamas, įskaitant pajamas iš riedmenų remonto, statybos paslaugų, ir kitas pajamas.

Krovinių ir keleivių vežimas

Su krovinių vežimu susijusių paslaugų pajamos yra pripažįstamos atsižvelgiant į vežimo užbaigtumo lygį finansinių ataskaitų dieną, jeigu vežimo užbaigtumo lygį ir pajamų sumą galima patikimai įvertinti. Jeigu finansinių ataskaitų dieną nesilaikoma vienos iš pirmiau minėtų sąlygų, pajamų pripažinimas atidedamas iki vežimo užbaigimo dienos; t. y. krovinių pristatymo į paskirties vietą dienos. Užbaigtumo lygis nustatomas kaip iki tos dienos atliktų paslaugų procentinė vertė palyginti su visomis paslaugomis, kurias reikia suteikti.

Su ilgų distancijų keleivių vežimu susijusių paslaugų pajamos pripažįstamos, kai vežimas yra baigtas. Su priemiestiniu keleivių vežimu susijusių paslaugų pajamos pripažįstamos pardavus bilietą.

Logistikos pajamos

Logistikos paslaugų pajamos pripažįstamos suteikus paslaugas.

Nuomos pajamos

Investicinio turto veiklos nuomos pajamos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

Remonto paslaugų pajamos

Remonto paslaugų pajamos pripažįstamos atsižvelgiant į užbaigtumo lygio metodą.

Kitos pajamos

Kitos pajamos apima pelną iš ilgalaikio turto perleidimo ir kitas pajamas.

Valstybės dotacijos. Valstybės dotacijos yra valstybės parama, teikiama išteklių perleidimo ūkio subjektui forma, su sąlyga, kad ūkio subjektas laikėsi ar ateityje laikysis tam tikrų sąlygų, susijusių su ūkio subjekto pagrindine veikla. Valstybės dotacija

nėra pripažįstama tol, kol nėra pagrįsto užtikrinimo, kad ūkio subjektas laikysis atitinkamų sąlygų ir kad dotacija bus gauta. Valstybės dotacija gali būti teikiama įvairia forma, kuri gali skirtis tiek skyrimo pobūdžiu, tiek sąlygomis, kurios paprastai nustatomos suteikiant dotaciją.

Dotacijos, susijusios su turtu. Dotacijos ir subsidijos (toliau – dotacijos) skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu (daugiausia gautos iš ES ir kitų struktūrinių fondų). Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Dotacijos, susijusios su turtu, suma pripažįstama pelne (nuostoliuose) dalimis pagal tai, kiek nudėvimas su šia dotacija susijęs turtas ir pelne (nuostoliuose) mažinamas atitinkamų sąnaudų straipsnis.

Dotacijos, susijusios su pajamomis. Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose atėmus susijusias išlaidas.

Sąnaudų pripažinimas. Sąnaudos pripažįstamos kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su šiomis sąnaudomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos. Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos. Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, taikant apskaičiuotų palūkanų normas metodą. Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos. Skolinimosi sąnaudos, kurios nėra tiesiogiai priskirtinos kapitalizavimo kriterijus atitinkančio turto įsigijimui ar pasigaminimui, yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, remiantis apskaičiuotų palūkanų normas metodu. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama ar neigiama įtaka pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiama grynąja verte.

Dividendų pajamos iš patronuojamųjų įmonių pripažįstamos

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Bendrovės finansinėse ataskaitose, kai dividendus paskelbia patrunuojamoji įmonė.

Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su verslo jungimais. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui. Tai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį Finansinės būklės ataskaitos dieną. Koreguojantys įvykiai finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai yra reikšmingi.

Susijusios šalys. Susijusios šalys apima akcininkus, darbuotojus, valdybos narius, jų šeimų narius ir įmones, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai, per vieną ar daugiau tarpininkų, kontroliuoja Grupę ar yra Grupės kontroliuojamos atskirai arba kartu su tarpininkais, jei išvardyti ryšiai įgalina vieną iš šalių vykdyti kontrolę ar daryti reikšmingą įtaką kitos įmonės finansiniams ir veiklos sprendimams.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

3. Dar neįsigalioję standartai ir standartų išaiškinimai

Toliau pateikiami nauji standartai, standartų pataisos ir išaiškinimai nėra privalomi metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d., ir rengiant šias finansines ataskaitas nebuvo taikyti. Grupė ketina taikyti šias pataisas joms įsigaliojus.

(i) 9-asis TFAS „Finansinės priemonės“ (2014 m.). Galioja 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai su tam tikromis išimtimis. Nereikalaujama taisyti ankstesnių laikotarpių informacijos; taisyti ankstesnių laikotarpių informaciją galima, bet tik jei tai įmanoma nesiremiant vėliau įgytomis žiniomis. Leidžiama pradėti taikyti anksčiau.

Šiuo standartu pakeičiamas 39-asis TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“, tačiau toliau taikoma 39-ojo TAS išimtis dėl finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų portfelio palūkanų normos pozicijos tikrosios vertės apsidraudimui. Ūkio subjektai gali pasirinkti apskaitos politiką: taikyti 9-ajame TFAS nustatytus apsidraudimo apskaitos reikalavimus ar toliau taikyti esamus, 39-ajame TAS nustatytus, apsidraudimo apskaitos reikalavimus visai apsidraudimo apskaitai.

Nors leistini finansinio turto vertinimo pagrindai – amortizuota savikaina, tikroji vertė kitose bendrosiose pajamose, tikroji vertė pelne (nuostoliuose) – yra panašūs į 39-ajame TAS nustatytus vertinimo pagrindus, grupavimo į atitinkamas vertinimo grupes kriterijai labai skiriasi.

Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai.

Be to, dėl ne prekybos nuosavybės priemonių Grupė gali pasirinkti neatšaukiamai teikti vėlesnius tikrosios vertės pokyčius (įskaitant užsienio valiutos keitimo pelną ir nuostolius) kitose bendrosiose

pajamose. Šie jokiais aplinkybėmis nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolius.

Skolos priemonių, įvertintų tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, palūkanų pajamos, tikėtini kredito nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelnu arba nuostoliais taip pat kaip ir finansinio turto, apskaityto amortizuota savikaina, atveju. Kitas pelnas (nuostoliai) pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, o nutraukus pripažinimą perklasifikuojamas į pelną ar nuostolius.

9-ajame TFAS nustatytame vertės sumažėjimo modelyje 39-ojo TAS patirtų nuostolių modelis pakeičiamas į ateitį orientuotu tikėtinų kredito nuostolių modeliu; tai reiškia, kad nebėra būtina, kad nuostolio įvykis būtų įvykęs prieš pripažįstant vertės sumažėjimo atidėjinius. Naujasis vertės sumažėjimo modelis bus taikomas finansiniam turtui, vertinamam amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, išskyrus investicijas į nuosavybės priemones ir sutarčių turtą..

Pagal 9-ąjį TFAS atidėjiniai nuostoliams bus nustatomi remiantis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- Tikėtini 12-os mėnesių kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų dienos; ir
- Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per visą tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

9-ajame TFAS yra pateikiamas bendrasis apsidraudimo apskaitos modelis, pagal kurį apsidraudimo apskaita yra labiau suderinta su rizikos valdymu. Apsidraudimo sandorių rūšys – tikrosios vertės apsidraudimo sandoris, pinigų srautų apsidraudimo sandoris ir grynosios investicijos į užsienyje veikiančią ūkio subjektą apsidraudimo sandoris – nesikeičia, tačiau ūkio subjekto vadovybė turės priimti papildomus vertinimo sprendimus.

Standarte nustatoma naujų reikalavimų siekiant taikyti apsidraudimo apskaitą, ją tęsiant ar nutraukiant; pagal šį standartą prie apdraustųjų objektų taip pat galima priskirti papildomas

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

3. Dar neįsigalioję standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

pozicijas. Būtina išsamiai atskleisti papildomą informaciją dėl ūkio subjekto rizikos valdymo ir apsidraudimo veiklos.

Bendrovės vadovybės preliminarium vertinimu, šio standarto taikymas turės ribotą arba iš viso neturės įtakos, kadangi Bendrovė turi tokio tipo finansinius instrumentus, kurių klasifikavimui ir nustatymui nenumatomi pasikeitimai, pagrįsti iš pirkėjų gautinos ir mokėtinos sumos bei gautinos banko paskolos. Kadangi dauguma sandorių yra vykdomi rinkos kainomis, manoma, kad turės ribotą arba neturės jokios įtakos finansinėms ataskaitoms. Vis dėlto Grupė mano, kad turto, kuris patenka į tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimo modelio taikymo sritį, vertės sumažėjimo nuostoliai gali padidėti ir tapti nepastoviais.

(ii) 15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ ir 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ paaiškinimai (išleista 2016 m. balandžio 12 d.). Galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau.

Naujajame standarte nustatyta sistema, kuria pakeičiamos esamos pajamų pripažinimo gairės pagal TFAS. Ūkio subjektai taikys penkių žingsnių modelį, kad nustatytų, kada pajamos pripažinti ir kokia suma. Naujajame modelyje nustatyta, kad pajamos turėtų būti pripažįstamos, kada (jei) ūkio subjektas prekės ar paslaugos kontrolę perduoda klientui tokia suma, į kurią ūkio subjektas tikisi turėti teisę. Priklausomai nuo to, ar yra tenkinami tam tikri reikalavimai, pajamos pripažįstamos:

- per tam tikrą laikotarpį tokiu būdu, kuriuo parodoma ūkio subjekto veikla, arba
- tokiu momentu, kai prekių ir paslaugų kontrolę perduodama klientui.

15-ajame TFAS taip pat įtvirtinti principai, kuriuos ūkio subjektas turi taikyti atskleidždamas kokybinę ir kiekybinę informaciją, finansinių ataskaitų naudotojams pranešdamas naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

15-ojo TFAS paaiškinimai išaiškina kai kuriuos standarto reikalavimus ir pateikia papildomą pereinamojo laikotarpio išimtį įmonėms, kurios įgyvendina naująjį standartą.

Pataisose išaiškinama kaip:

- sutartyje nustatyti veiklos įsipareigojimą – įsipareigojimą perduoti prekę arba paslaugą pirkėjui;
- atskirti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės arba paslaugos tiekėjas), ar agentas (atsakinga už prekės arba paslaugos tiekimo organizavimą); ir
- nustatyti, ar pajamos už licencijos suteikimą turėtų būti pripažintos tam tikru momentu, ar per tam tikrą laikotarpį.

Pataisos ūkio subjektams taip pat pateikia dvi papildomas praktines priemones:

- Ūkio subjektas neprivalo tikslinti sutarčių, kurios buvo įvykdytos iki anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio (tik ūkio subjektams, naudojantiems retrospektyvųjį metodą);
- Ūkio subjektas neprivalo retrospektyviai tikslinti sutarčių, kurios buvo pakeistos iki anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio pradžios, tačiau vietoje to turi atspindėti bendrą visų pakeitimų, kurie buvo atlikti iki anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio pradžios, įtaką (taip pat ir ūkio subjektams, pripažįstantiems sukauptą šio standarto taikymo pirmą kartą poveikį taikymo pirmą kartą datą).

Nors Grupė kol kas neparengė tikėtinų 15-ojo TFAS įtakos jos finansinėms ataskaitoms analizės, vadovybė nemano, kad pirmą kartą taikant naująjį standartą bus daroma reikšminga įtaka Grupės finansinėms ataskaitoms. Dėl Grupės veiklos pobūdžio ir gaunamų pajamų rūšies nemanoma, kad pagal 15-ąjį TFAS keisis Grupės pajamų pripažinimo laikas ir vertinimas. Bendrovė neturi ilgalaikių sutarčių su kelių elementų paslaugomis, reikšmingų imk-arba-mokėk susitarimais, nesuteikia reikšmingų pardavimų mokėjimo priemonių, įprastai nėra sutarčių sudarymo mokesčių, sutarties keitimai yra reti ir pan.

(iii) 16-asis TFAS „Nuoma“. Galioja 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau, jeigu ūkio subjektas taiko ir 15-ąjį TFAS.

16-uju TFAS pakeičiamas 17-asis TAS „Nuoma“ ir susiję aiškinimai. Šiuo standartu panaikinamas šiuo metu taikomas nuomininkų

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

3. Dar neįsigalioję standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

dvigubos apskaitos modelis; vietoj jo įmonių reikalaujama didžiąją dalį nuomos sandorių apskaityti finansinės būklės ataskaitoje pagal vieną modelį, panaikinant atskirtį tarp veiklos ir finansinės nuomos.

Pagal 16-ąjį TFAS sutartis yra nuoma arba ją apima, jeigu ji suteikia teisę valdyti identifiukuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį. Pagal naująjį modelį reikalaujama, kad tokioms sutartims nuomininkas pripažintų teisę naudoti turtą ir nuomos įsipareigojimus. Teisė naudoti turtą yra nudėvima, o įsipareigojimas kaupia palūkanas. Dėl to daugumos nuomos sandorių atvejais susidarys išankstinių sąnaudų, net tuo atveju, kai nuomininkas moka pastovius metinius nuomos mokesčius.

Naujuoju standartu nustatoma ribotos apimties išimčių nuomos sandoriams, kurie apima:

- nuomos sandorius, kai nuomos laikotarpis neviršija 12 mėnesių, o sandoris nesuteikia galimybių pirkti; ir
- nuomos sandorius, kuriuose pagrindinis turtas yra mažavertis (angl. small-ticket leases).

Nuomotojo apskaita pritaikys naująjį standartą didžiąja dalimi liks nepakitusi, o atskirtis tarp veiklos ir finansinės nuomos bus išlaikyta.

Grupė nemano, kad naujasis standartas, pirmą kartą jį pritaikius, turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Grupė neturi reikšmingų nuomos sutarčių.

(iv) 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos „Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendrosios įmonės“. Europos Komisija nusprendė atidėti patvirtinimą neapibrėžtam laikui.

Pataisose smulkiau paaiškinama, kad sandoriuose su asocijuotąja ar bendrąja įmone pelno ir nuostolių pripažinimo dydis priklauso nuo to, ar parduotas turtas ar turto įnašas laikomas verslu, pvz.:

- visas pelnas ar nuostoliai yra pripažįstami, kai investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendrosios įmonės sudaromas sandoris apima turto ar kelių turto vienetų, kurie sudaro verslą (nesvarbu, ar jis yra patrunuojamojoje įmonėje, ar ne), perleidimą;
- pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš dalies, kai investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendrosios įmonės sandoris apima turtą, kuris verslo nesudaro, net jei šis turtas yra patrunuojamojoje įmonėje.

Grupė nemano, kad pataisos, pirmą kartą jas pritaikius, turės reikšmingos įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms. Tačiau pataisų taikymo įtaką kiekybiškai įvertinti bus galima tik pataisų pirminio taikymo metais, nes įtaka priklausys nuo turto ar verslo ataskaitiniu laikotarpiu perleidimo asocijuotajai ar bendrajai įmonei.

Kitų naujų ar pakeistų standartų ar jų aiškinimų, kurie dar neįsigaliojo ir kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos Grupei ir Bendrovei, nėra.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

4. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, Bendrovės vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios daro įtaką apskaitos principų taikymui bei su turto ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusiems skaičiams. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir remiasi istorine patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant ateities įvykių, kurie, tikimasi, yra pagrįsti esamomis aplinkybėmis, lūkesčiais.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pripažinimas.

Bendrovė dalį turto, t. y. žemę ir viešojo naudojimo geležinkelius, valdo patikėjimo teise pagal 2007 m. su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kaip Lietuvos Respublikos nuosavybei teise priklausančio turto patikėtine, pasirašytą Patikėjimo sutartį. Bendrovė valdo, naudoja ir disponuoja patikėjimo teise valdomu turto bei yra atsakinga už turto palaikymą, remontą ir jį kontroliuoja. Bendrovė taip pat gauna ekonominę naudą, susijusią su patikėjimo teise valdomo turto naudojimu.

Patikėjimo sutartyje nėra nustatytas nei turto naudojimo laikotarpis, nei mokestis už turto naudojimą. Pagal Geležinkelio transporto kodeksą (GTK) bei Nacionalinę transporto ir susisiekimo vystymo programą Bendrovė privalo investuoti lėšas į viešąją geležinkelio infrastruktūrą. Toks reikalavimas galimai galėtų būti traktuojamas kaip mokestis už turto naudojimą, tačiau reikalavimas investuoti lėšas į geležinkelio infrastruktūrą yra bendrojo pobūdžio ir nedetalizuojantis reikiamų investuoti sumų bei laikotarpio. Mokėjimo už geležinkelio infrastruktūros naudojimą aspektai nėra analizuojami Patikėjimo sutartyje, o kituose teisės aktuose pateikiamos ribotos nuostatos arba nepateikiama jokių nuostatų dėl to, kokias infrastruktūros paslaugas operatorius turi teikti, kas yra subjektas ir kokia yra tokių paslaugų teikimo kaina.

Patikėjimo sutartyje nustatyta, kad Sutartis yra sudaroma laikotarpiui, kol bus įkurta ir veiklą pradės valstybės viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytoja. Civiliniame kodekse (CK) nustatyta, kad Patikėjimo sutartis negali būti sudaroma ilgesniam nei dvidešimties metų laikotarpiui. Kodekse taip pat suteikiama

aiški pirmenybė kitiems įstatymams, nurodant, kad įstatyme, reglamentuojančiame su turto patikėjimo sutartimi susijusius dalykus ir dalykus, susijusius su valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymu patikėjimo teise, gali būti nustatytos kitos taisyklės, nei nustatyta CK.

Nepaisant Patikėjimo sutarties, svarbiausias AB „Lietuvos geležinkeliai“ teisės patikėjimo teise valdyti viešąją geležinkelių infrastruktūrą pagrindas yra įstatymas (Geležinkelių transporto kodeksas). Geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 1 dalyje konkrečiai įvardinta, kad viešąją geležinkelių infrastruktūrą patikėjimo teise valdo, naudoja, ja disponuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja – akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“. Šiuo metu tik AB „Lietuvos geležinkeliai“ veikia kaip viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja, remiantis Geležinkelių transporto kodekso 23 straipsniu. Norint pakeisti šią situaciją, reikėtų keisti Geležinkelių transporto kodeksą. Jeigu valstybė nuspręstų perleisti viešosios geležinkelių infrastruktūros turtą atskirai valdomai įmonei, toks sprendimas galėtų būti įgyvendintas tik pakeitus Geležinkelių transporto kodeksą (ir susijusius įstatymus).

Todėl buvo padaryta išvada, kad turtas patikėjimo teise yra perduotas Bendrovei tokios funkcijos vykdymo laikotarpiui; funkcijos vykdymo laikotarpis nėra apibrėžtas, todėl turto valdymo patikėjimo teise laikotarpis taip pat neapibrėžtas.

GTK nustatyta, kad viešoji geležinkelių infrastruktūra yra valdoma pagal Turto patikėjimo sutartį, sudarytą tarp vyriausybės įgaliotos institucijos ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo. GTK nustatyta, kad viešąją geležinkelių infrastruktūrą valdo, naudoja, ja disponuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja – akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“, – kuri taip pat teikia paslaugas, susijusias su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymu ir priežiūra.

Remiantis 2004 m. gruodžio 30 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1677 „Dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės perdavimo naudotis turto patikėjimo teise Bendrovei tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybės perdavė Bendrovei dalį žemės sklypų, esančių prie geležinkelių. Šiuos sklypus Bendrovė valdo patikėjimo teise.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

4. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Atsižvelgdama į pirmiau minėtus faktus, Bendrovės vadovybė mano, kad patikėjimo teise valdomas turtas, t. y. žemė ir viešojo naudojimo geležinkeliai ar turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, turi būti apskaitomas finansinės būklės ataskaitose. Todėl Bendrovė ir Grupė patikėjimo teise valdomą turtą pripažįsta kaip nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus.

Įrangos įvedimo į eksploataciją data. Turtas įvedamas į eksploataciją bei turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti tada, kai šis turtas yra parengtas naudojimui, t. y. kai jis yra toje vietoje ir jam sudarytos tokios sąlygos, kad jį būtų galima naudoti vadovybės numatytu būdu. Grupės vadovybė turtą įvedė į eksploataciją po to, kai šis turtas buvo tinkamai išbandytas bei buvo gauti visi leidimai pradėti veiklą.

Reikšmingi įvertinimai ir prielaidos

Informacija apie reikšmingus įvertinimus ir prielaidas pateikiama toliau:

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingojo tarnavimo laikotarpiai. Viso nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingojo tarnavimo laikotarpiai buvo įvertinti nepriklausomo vertinimo, kuris buvo atliktas perėjimo dieną, t. y. 2015 m. sausio 1 d., metu. Turto naudingojo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi kiekvienais metais ir prireikus koreguojami, kad atspindėtų likusio naudingojo laikotarpio dabartinį įvertinimą, atsižvelgiant į technologinius pokyčius, turto ekonominį panaudojimą ateityje ir jo fizinę būklę. Jeigu lūkesčiai skirtųsi nuo ankstesnių įvertinimų, pokyčiai būtų apskaityti kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimas remiantis 8-uju TAS.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo nuostoliai. Viso nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų tikroji vertė buvo įvertinta nepriklausomo vertinimo, kuris buvo atliktas perėjimo dieną, t. y. 2015 m. sausio 1 d., metu. Grupė ir Bendrovė peržiūri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų likutines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą tikslu nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždriba grynuosius pinigus ir didžiąja dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų gryųjų pinigų įplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: turto tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo analizė pateikiama 7 pastaboje.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai. Grupė ir Bendrovė bent kartą per ketvirtį įvertina gautinų sumų vertės sumažėjimą. Norėdamos nustatyti, ar yra būtina apskaityti gautinų sumų vertės sumažėjimą pelne (nuostoliuose), Grupė ir Bendrovė įvertina, ar yra pagrįstų požymių, rodančių ateities gryųjų pinigų srautų iš gautinų sumų sumažėjimą, iki bus nustatytas konkrečios gautinos sumos vertės sumažėjimas. Tokius požymius apima informacija, rodanti, kad neigiamai pasikeitė pirkėjų finansinė būklė, šalies ar vietovės ekonominės sąlygos, darančios įtaką Grupės ir Bendrovės gautinoms sumoms. Vadovybė įvertina tikėtinus ateities gryųjų pinigų srautus iš gautinų sumų, remdamasi istorine nuostolių, susijusių su gautinomis sumomis su panašia kredito rizika, patirtimi. Metodai ir prielaidos, taikomi vertinant tikėtinus ateities gryųjų pinigų srautus ir jų išsidėstymą laike, reguliariai peržiūrimi tam, kad būtų sumažinti skirtumai tarp apskaičiuotos ir faktinės nuostolio sumos. Senėjimo analizė ir vertės sumažėjimo nuostoliai pateikiami 13 pastaboje.

Atsargų nurašymas iki gryniosios realizacinės vertės. Grupė ir Bendrovė peržiūri atsargų sąrašą bent kartą per metus, norėdamos nustatyti atsargų grynąją realizacinę vertę. Atsargos, kurios yra įsigytos anksčiau nei prieš metus, yra peržiūrimos, siekiant nustatyti, ar jas galima bus realizuoti ateityje. Lėtai judančių atsarginių dalių ir kitų medžiagų atveju vertės sumažėjimas pripažįstamas visai atsargų įsigijimo savikainai, jeigu atsargos atsargų sąrašė išbuvo daugiau kaip 2 metus ir nustatoma, kad jos nebus realizuotos.

Atidėjiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai. Grupė ir Bendrovė priima reikšmingus sprendimus įvertindamos ir pripažindamos atidėjinius ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su vykstančiais ginčais ar kitais neišspręstais ieškiniais, kurie bus išspręsti derybomis, tarpininkavimu ar arbitražu, ir kitus

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

4. Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

neapibrėžtuosius įsipareigojimus. Sprendimą reikia priimti įvertinant tikimybę, kad sprendimas dėl ieškinio bus palankus, arba susidarys įsipareigojimas, ir kiekybiškai įvertinti galimus galutinio išsprendimo variantus. Dėl šiam vertinimo procesui būdingų netikrumų, faktiniai nuostoliai gali skirtis nuo iš pradžių apskaičiuotų atidėjinių. Šie įvertinimai gali keistis atsiradus naujos informacijos, pirmiausia dėl vidaus specialistų, tokių kaip teisininkai, paramos. Įvertinimų pakeitimai gali turėti reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatams. Atidėjinių analizė pateikiama 21 pastaboje.

Atidėtasis pelno mokestis. Atidėtasis mokestis apskaičiuojamas balanso metodu, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų finansinių ir mokesčių verčių. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimo padengimo ateityje. Atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik tuomet, kai ateityje tikimasi pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis panaudoti mokesčio turtą. Atidėtojo mokesčio turto vertės peržiūros kiekvienos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną ir sumažinamos, jei nėra tikėtina, kad susijusi mokesstinė nauda gali būti panaudota.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas

Finansiniai instrumentai. Tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansiniai instrumentai, neapskaičiuoti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos mokėtinos sumos, pinigai ir ilgalaikės bei trumpalaikės skolinimosi lėšos. Bendrovės vadovybės nuomone, šių finansinių instrumentų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms, nes skolinimosi sąnaudos yra susietos su tarpbankine skolinimosi palūkanų norma EURIBOR, o kitas finansinis turtas

ir įsipareigojimai yra trumpalaikiai, todėl jų tikrosios vertės svyravimas nėra reikšmingas.

Finansinių instrumentų tikroji vertė yra vertė, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį pagrindinėje (arba palankiausioje) rinkoje, nepriklausomai nuo to, ar ši kaina tiesiogiai stebima, ar nustatoma taikant vertinimo metodiką.

Grupės ir Bendrovės finansinius instrumentus pagal jų rūšis sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Finansinis turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	35 970	54 829	35 541	48 515
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	83 536	20 666	77 253	11 936
Iš viso	119 506	75 495	112 794	60 451
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir kitos finansinės skolos	268 533	301 469	255 805	289 033
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	64 949	55 751	74 358	56 454
Iš viso	333 482	357 220	330 163	345 487

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Tikroji vertė skirstoma pagal hierarchiją, kuri atskleidžia naudotų pradinių įvertinimo duomenų reikšmingumą. Tikrosios vertės hierarchijoje yra šie lygiai:

1 lygis – aktyviose tokio paties turto arba įsipareigojimų rinkose nustatytos kainos (nepakoreguotos);

2 lygis – kiti pradiniai duomenys, išskyrus 1 lygį įtrauktas nustatytas turto arba įsipareigojimų kainas, kurios stebimos tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. išvestos iš kainų);

3 lygis – turto ir įsipareigojimų pradiniai duomenys, nepagrįsti stebimais rinkos duomenimis (nestebimi pradiniai duomenys).

Toliau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų verčių palyginimas:

Grupė	Apskaitinė vertė 2017	Tikroji vertė 2017			Apskaitinė vertė 2016	Tikroji vertė 2016		
	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Finansinis turtas								
Prekybos ir kitos gautinos sumos	35 970	-	-	-	54 829	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	83 536	-	-	-	20 666	-	-	-
Iš viso	119 506	-	-	-	75 495	-	-	-
Finansiniai įsipareigojimai								
Paskolos ir kitos finansinės skolos	268 533	-	268 533	-	301 469	-	301 469	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	64 949	-	-	-	55 751	-	-	-
Iš viso	333 482	-	268 533	-	357 220	-	301 469	-

Toliau yra pateiktas visų Bendrovės finansinių instrumentų verčių palyginimas:

Bendrovė	Apskaitinė vertė 2017	Tikroji vertė 2017			Apskaitinė vertė 2016	Tikroji vertė 2016		
	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Finansinis turtas								
Prekybos ir kitos gautinos sumos	35 541	-	-	-	48 515	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	77 253	-	-	-	11 936	-	-	-
Iš viso	112 794	-	-	-	60 451	-	-	-
Finansiniai įsipareigojimai								
Paskolos ir kitos finansinės skolos	255 805	-	255 805	-	289 033	-	289 033	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	74 358	-	-	-	56 454	-	-	-
Iš viso	330 163	-	255 805	-	345 487	-	289 033	-

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Tai piniginės lėšos, kurių vertė yra artima jų tikrajai vertei.

Paskolos ir kitos finansinės skolos. Ilgalaičių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Paskolų tikroji vertė yra priskiriama antrajam lygiui tikrosios vertės skaičiavimo modelyje. Gautų paskolų tikroji vertė atitinka apskaitinę vertę.

Gautinos, mokėtinos sumos. Trumpalaikių iš pirkėjų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.

Rizikų valdymas

Grupė ir Bendrovė susiduria su neapibrėžtumu dėl išorinių ir vidinių veiksnių, identifikuoja veiklos rizikas (strategines, finansines, veiklos bei atitikties), iš anksto vertina jų poveikį bei tikimybę ir siekia bent iš dalies jas sumažinti. Grupės ir Bendrovės veiklos rizikų valdymą reglamentuoja Bendrovės teisės aktais patvirtintas Veiklos rizikų valdymo proceso aprašas. Vadovaujantis aprašo nuostatomis yra paskirti ir periodiškai apmokomi rizikų valdytojai, atliekamas periodinis rizikų vertinimas, naudojantis įdiegta Rizikų valdymo informacinė sistema. Vertinimo rezultatai pristatomi Bendrovės vadovybei. Nepriimtinioms rizikoms tvirtinami valdymo planai, atliekama jų įgyvendinimo stebėseną. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliariai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Grupės bei Bendrovės veiklos pokyčius. Grupė ir Bendrovė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvią rizikos valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žino savo funkcijas ir įsipareigojimus.

Atsižvelgiant į Grupės ir Bendrovės strateginius tikslus, išskiriamos apibendrintos svarbiausiomis laikytinos veiklos rizikų grupės, turinčios galimą didelį poveikį Grupės ir Bendrovės veiklos tikslų pasiekimui. Bendrovėje vertinamas galimas veiklos rizikų finansinis poveikis, teisinis poveikis bei poveikis reputacijai.

Grupė ir Bendrovė susiduria su šiomis finansinėmis rizikomis: kredito, likvidumo, valiutų kursų, palūkanų normos ir kapitalo rizikomis. Šioje pastaboje pateikiama informacija apie šių rizikų įtaką Grupei ir Bendrovei, tikslus, politiką ir procesus, susijusius su šių rizikų vertinimu ir valdymu.

Kredito rizika. Kredito rizika kyla dėl pinigų bankuose, suteiktų paskolų bei iš pirkėjų gautinų sumų patiriamos kredito rizikos.

Kredito rizika – tai rizika, kad Grupė ir Bendrovė patirs finansinių nuostolių, jei pirkėjas ar kita šalis neįvykdys sutartyse numatytų įsipareigojimų. Ši rizika didžiaja dalimi yra susijusi su Grupės ir Bendrovės pirkėjų įsiskolinimu.

Grupė ir Bendrovė valdo kredito riziką procedūrų pagalba. Iš pirkėjų gautinų sumų patiriamos kredito rizikos valdymo pagrindas yra kliento patikimumo įvertinimas. Grupė ir Bendrovė nuolat vertina tiek galimų, tiek esamų paslaugų pirkėjų / tiekėjų kreditingumą. Jei paslaugų pirkėjas įvertinamas kaip rizikingas ar klientas yra naujas ir neturi bendradarbiavimo istorijos su Grupe ir Bendrove, taikomos išankstinio atsiskaitymo sąlygos. Kai atsiskaitymuose su pirkėjais mokėjimai atidedami, naudojamos teisinės kredito rizikos mažinimo priemonės – kreditų draudimas ar įkeitimas. Įvairios kredito rizikos valdymo bei mažinimo priemonės yra numatytos dvišalėse Grupės ir Bendrovės bei paslaugų pirkėjų / tiekėjų sutartyse: apribojimai, sutartinių įsipareigojimų vykdymo garantijos bei kitos priemonės, apsaugančios Grupės ir Bendrovės interesus. Kredito rizika yra nuolat stebima.

Toliau pateikiama maksimali kredito rizika:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Prekybos ir kitos gautinos sumos	35 970	54 829	35 541	48 515
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	83 536	20 666	77 253	11 936
Iš viso	119 506	75 495	112 794	60 451

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės prekybos gautinos sumos iš didžiųjų klientų sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Klientas A	4 636	22 803	4 513	22 799
Klientas B	2 583	2 286	2 583	2 286
Klientas C	1 389	1 486	1 389	1 486
Klientas D	2 469	3 395	16	12
Klientas E	747	700	747	700
Klientas F	1 290	731	1 290	731
Kiti	11 163	8 861	14 833	7 761
Iš viso	24 277	40 262	25 371	35 775

Grupės ir Bendrovės apskaitytas vertės sumažėjimas atspindi įvertintus nuostolius dėl abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Pagrindinis šio vertės sumažėjimo komponentas – individualiai įvertinti nuostoliai

dėl reikšmingų abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Vertės sumažėjimo įvertinimo metodai nuolat peržiūrimi, kad skirtumai tarp įvertintų nuostolių ir faktinių nuostolių būtų kuo mažesni.

Grupės ir Bendrovės abejotinių iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Laikotarpio pradžios likutis	13 540	13 776	13 531	13 766
Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas (padidėjimas)	(11 990)	(236)	(11 990)	(235)
Laikotarpio pabaigos likutis	1 550	13 540	1 541	13 531

Grupėje ir Bendrovėje 2017 m. gruodžio 31 d. abejotinos skolos sumažėjo 11 990 tūkst. eurų palyginus su 2016 m., todėl pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose sąnaudose buvo atstatytas abejotinių iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas. Prekybos skolų vertės sumažėjimas didžiąja dalimi susijęs su vėluojančiais kliento mokėjimais dėl teisinių ginčų, aprašytų 27 pastaboje. Sutartis su šiuo

klientu pasirašyta 2017 m. Pirkėjų skolų senėjimas pateikiamas 13 pastaboje.

Pinigai ir jų ekvivalentai susideda iš grynųjų pinigų ir pinigų banko sąskaitose, todėl su jais susijusi kredito rizika yra minimali. Grupės turimiems piniginiams ištekliais taikomas diversifikavimo principas, lėšos laikomos bankuose, kurių tarptautinis kredito reitingas ne mažesnis kaip BBB-/Baa3.

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
A+, A1	22 254	16 189	18 240	11 105
A1-, A+	3 218	1 913	2 287	367
AA-, Aa3	57 839	2 285	56 504	186
Mažesni nei BBB-/Baa3	166	235	166	235
Pinigai kasoje	59	44	56	43
Iš viso	83 536	20 666	77 253	11 936

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Nors ekonominės aplinkybės gali turėti įtakos įsiskolinimų atgavimui, Bendrovės vadovybės nuomone, Grupei ir Bendrovei negresia reikšminga rizika patirti nuostolius, kurie viršytų jau apskaitytą vertės sumažėjimą.

Jeigu nustatoma, kad reitingo reikalavimas yra netenkinamas, bendra piniginių lėšų suma, patikėta tam ūkio subjektui, negali viršyti maksimalios valstybės draudžiamosios indėlių sumos ribos, t. y. 100 tūkst. eurų.

Likvidumo rizika. Likvidumo rizika – tai rizika, kad suėjus terminui Grupė ir Bendrovė nepajėgs įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Rizikos valdymas užtikrina, kad Grupė ir Bendrovė

visuomet turės pakankamai likvidaus turto ir gebės laiku vykdyti turimus įsipareigojimus. Likvidumo ir mokumo rizikos valdymas yra susijęs su pinigų srauto planavimu ir kontrole bei nenumatytų įvykių, kurie gali daryti neigiamą įtaką pinigų srautams ir kelti grėsmę mokumui bei likvidumui, prognozavimu. Likvidumo ir mokumo rizika yra vertinama stebint ir analizuojant santykinius likvidumo bei mokumo rodiklius, pagal kuriuos vertinama tiek trumpalaikių, tiek ilgalaikių įsipareigojimų būklė ir pinigų srautų valdymo efektyvumas. Esant poreikiui Grupės ir Bendrovės apyvartinių lėšų trūkumas yra subalansuojamas kredito linijų pagalba. Be to, remiantis Grupės ir Bendrovės standartine politika, tiekėjų mokėjimo terminas yra 45 dienos.

Grupėje pagal kredito sutarčių finansines sąlygas yra stebimi šie finansiniai rodikliai:

	2017	2016	Banko nustatyta reikšmė
Grynoji skola/EBITDA*	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau kaip 3,0
Skola/EBITDA*	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau kaip 3,0
Nuosavo kapitalo koeficientas	vykdoma	vykdoma	Ne mažiau 40 proc.
Paskolos aptarnavimo koeficientas	vykdoma	vykdoma	Ne mažiau kaip 2
Skola/Nuosavas kapitalas	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau 40,0 proc.
Patronuojamųjų įmonių finansinė skola	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau 10,0 proc.
Grupės finansinė skola	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau 400 mln. eurų

*EBITDA – Pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius + Palūkanų sąnaudos – Palūkanų pajamos + Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + Ilgalaikio turto nurašymo ir vertės sumažėjimo sąnaudos + Gautinų sumų vertės sumažėjimo sąnaudos + Atidėjinių, nesusijusių su įprastine veikla, sąnaudos (su teisiniais procesais susiję atidėjiniai)

2016–2017 m. finansų struktūra liko iš esmės nepakitusi rodiklių vertinimo lygių atžvilgiu.

Toliau lentelėje pateikiama informacija apie Grupės ir Bendrovės neišvestinių finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija parengta remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais srautais, atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėn., apytiksliai atitinka jų apskaitines vertes.

Grupės ir Bendrovės paskolų grąžinimo terminai buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Per vienus metus	32 405	32 893	32 405	32 893
Nuo vieno iki penkerių metų	117 233	127 645	104 505	115 525
Po penkerių metų	118 895	140 615	118 895	140 615
Iš viso	268 533	301 153	255 805	289 033

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės palūkanų grąžinimo terminai nediskontuotų srautų metodu buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Per vienus metus	4 683	5 359	4 583	5 300
Nuo vieno iki penkerių metų	12 795	14 892	12 795	14 792
Po penkerių metų	11 013	13 599	11 013	13 599
Iš viso	28 491	33 850	28 391	33 691

Bendrovė turi dvi nepanaudotas kredito priemones, sudarančias 118 000 tūkst. eurų (19 pastaba).

Valiutos rizika. Valiutų kursų rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai dėl užsienio valiutų kursų kitimo turės įtakos Grupės ir Bendrovės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei.

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės užsienio valiutos rizikos šaltiniai yra įvairūs sandoriai užsienio valiuta (CHF, USD, RUB, BYN), kuriuos vykdant susiduriama su rizika patirti nuostolių dėl užsienio valiutų kursų svyravimų euro atžvilgiu: prekių ir paslaugų pirkimas / pardavimas, paskolų, paimtų užsienio valiuta, grąžinimas bei palūkanų mokėjimai ir pan. Ši rizika yra minimali, kadangi didžiąją dalį (95 proc.) Grupės ir Bendrovės atsiskaitymų sudaro atsiskaitymai eurai. Valiutų kursų svyravimo rizika buvo valdoma panaudojant vidines priemones, t. y. subalansuojant gaunamas ir išleidžiamas lėšas kitomis valiutomis, o sudarant neatidėliotinus valiutų keitimo SPOT sandorius nuostolių nepatirta.

Per 2017 ir 2016 m. Grupė ir Bendrovė išvestinių finansinių sandorių valiutų kursų svyravimo rizikai valdyti su aptarnaujančiais bankais nesudarinėjo.

Palūkanų normos rizika. Visoms Grupės ir Bendrovės gautoms ir suteiktoms paskoloms ir kitoms finansinėms skoloms skaičiuojamos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR.

Palūkanų normos rizikos didėjimui didžiausią įtaką daro ilgalaikės paskolos. Grupės ilgalaikių paskolų portfelio vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 268 533 tūkst. eurų, 2016 m. gruodžio 31 d. siekė 301 153 tūkst. eurų.

Grupė ir Bendrovė siekia, kad paimtų paskolų pastovių ir kintamų palūkanų normų santykis būtų optimalus. 2017 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės paskolų portfelio struktūroje paskolos su fiksuota palūkanų norma sudarė 23 proc., su peržiūrima – 6,7 proc., o su kintama – 70,3 proc. 2016 m. gruodžio 31 d. – su fiksuota palūkanų norma sudarė 24,8 proc., su peržiūrima – 6,9 proc., o su kintama – 68,3 proc. Atsižvelgiant į dabartinę būklę finansų rinkose, yra palankesnė kintama palūkanų norma.

2017 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelio svertinė palūkanų norma buvo 2,2 proc., 2016 m. gruodžio 31 d. siekė 1,9 proc. Per 2017 m. palūkanų normai išaugus 0,5 procentinio punkto, metinės palūkanų sąnaudos padidėtų 1 000 tūkst. eurų.

Grupė ir Bendrovė per 2017 ir 2016 m. netaikė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką. Grupė ir Bendrovė laikosi nuostatos, kad ne mažiau kaip 30 proc. visų Grupės ir Bendrovės finansinių išteklių bendros sumos turi būti investuojama į labai likvidžiomis laikomas finansines priemones: lėšos einamosiose komercinių bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo bei terminuotieji indėliai, kurių terminas yra trumpesnis nei 12 mėn. Grupė ir Bendrovė laiko pinigais ir terminuotuosius indėlius didžiųjų Lietuvos bankų sąskaitose, kuriems pagal tarptautines reitingavimo agentūras suteiktas kredito reitingas yra ne mažesnis kaip BBB-/Baa3.

Grupė ir Bendrovė nepatiria reikšmingos palūkanų normos, valiutų kurso ar kainų indeksų kitimo rizikos, susijusios su bankiniais produktais.

Kapitalo valdymas. Kapitalas apima nuosavą kapitalą, priskirtiną akcininkams. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Grupės ir Bendrovės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Grupės ir Bendrovės galimybes tęsti veiklą, siekiant

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

5. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

uždirbti pelno akcininkams ir palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, mažinant kapitalo savikainą. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali išmokėti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją.

Remiantis LR akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 40 tūkst. eurų (uždarosios akcinės bendrovės – ne mažesnis kaip 2,5 tūkst. eurų), o nuosavas kapitalas ne mažesnis kaip 50 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo dydžio.

Bendrovės vadovybė kontroliuoja, kaip laikomasi LR akcinių bendrovių įstatymu nuostatų, nurodančių, kad, jeigu Bendrovės nuosavas kapitalas tampa mažesnis kaip 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio, valdyba ne vėliau kaip per 3 mėn. nuo dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie susidariusią padėtį, privalo sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris turi svarstyti

klausimus dėl sprendimų, nurodytų šio įstatymo 59 str. 10 d. 2 p. ir 11 d. Bendrovėje susidariusi padėtis turi būti ištaisyta ne vėliau kaip per 6 mėn. nuo dienos, kurią valdyba sužinojo ar turėjo sužinoti apie susidariusią padėtį.

Per 2017 m. ir 2016 m. Grupė ir Bendrovė vykdė pirmiau minėto LR akcinių bendrovių įstatymo nuostatų reikalavimus.

Taip pat Grupės įmonės, valdydamos kapitalo riziką ilguoju laikotarpiu, siekia palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, kuri užtikrintų tiek kapitalo sąnaudų, tiek ir rizikos minimizavimo tikslų suderintą įgyvendinimą. Grupės įmonės kapitalo struktūrą formuoja įvertindamos įmonių vidinius reguliarios veiklos, planuojamų investicijų ir plėtros veiksnius bei atsižvelgdamos į Grupės įmonių veiklos strategijas, išorinius veiklai reikšmingus esamus ir numatomus rinkų reguliavimo ir šalies aplinkos veiksnius.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

6. Nematerialusis turtas

Grupės nematerialųjį turtą sudarė:

	Programinė įranga	Licencijos ir panašios teisės	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2015 m. gruodžio 31 d.	14 257	1 661	1 076	16 994
- įsigijimai	13 769	227	415	14 411
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(8)	-	-	(8)
- perklasifikavimai	90	-	(90)	-
2016 m. gruodžio 31 d.	28 108	1 888	1 401	31 397
- įsigijimai	1 414	135	69	1 618
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(48)	(1)	-	(49)
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	29 474	2 022	1 470	32 966
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimo nuostoliai				
2015 m. gruodžio 31 d.	(1 592)	(294)	(614)	(2 500)
- amortizacija	(2 348)	(343)	(118)	(2 809)
- vertės sumažėjimas per metus	-	-	-	-
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	8	-	-	8
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	(3 932)	(637)	(732)	(5 301)
- amortizacija	(2 587)	(413)	(197)	(3 197)
- vertės sumažėjimas per metus	(52)	-	-	(52)
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	29	-	-	29
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	(6 542)	(1 050)	(929)	(8 521)
Likutinė vertė				
2015 m. gruodžio 31 d.	12 665	1 367	462	14 494
2016 m. gruodžio 31 d.	24 176	1 251	669	26 096
2017 m. gruodžio 31 d.	22 932	972	541	24 445

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

6. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovės nematerialųjį turtą sudarė:

	Programinė įranga	Licencijos ir panašios teisės	Kitas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2015 m. gruodžio 31 d.	13 915	1 661	95	15 671
- įsigijimai	13 681	223	391	14 295
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(1)	-	-	(1)
- perklasifikavimai	90	-	(90)	-
2016 m. gruodžio 31 d.	27 685	1 884	396	29 965
- įsigijimai	1 522	137	63	1 722
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(18)	-	-	(18)
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	29 189	2 021	459	31 669
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimo nuostoliai				
2015 m. gruodžio 31 d.	(1 440)	(294)	(24)	(1 758)
- amortizacija	(2 241)	(342)	(23)	(2 606)
- vertės sumažėjimas per metus	-	-	-	-
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	1	-	-	1
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	(3 680)	(636)	(47)	(4 363)
- amortizacija	(2 507)	(413)	(98)	(3 018)
- vertės sumažėjimas per metus	(52)	-	-	(52)
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	3	-	-	3
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	(6 236)	(1 049)	(145)	(7 430)
Likutinė vertė				
2015 m. gruodžio 31 d.	12 475	1 367	71	13 913
2016 m. gruodžio 31 d.	24 005	1 248	349	25 602
2017 m. gruodžio 31 d.	22 953	972	314	24 239

Grupė ir Bendrovė neturi viduje sukurto nematerialiojo turto. Grupės ir Bendrovės nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos, kurios 2017 m. sudarė atitinkamai 3 197 tūkst. eurų (2016 m. – 2 809 tūkst. eurų) ir 3 018 tūkst. eurų (2016 m. – 2 606 tūkst. eurų), pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose yra įtrauktos į nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų straipsnį.

Grupės ir Bendrovės veikloje naudojamas pilnai amortizuotas nematerialusis turtas:

Grupės nematerialusis turtas buvo visiškai amortizuotas, tačiau toliau naudojamas 635 tūkst. eurų suma (2016 m. – 363 tūkst. eurų). Bendrovės nematerialusis turtas buvo visiškai amortizuotas, tačiau toliau naudojamas 489 tūkst. eurų suma (2016 m. – 259 tūkst. eurų). Didžiąją dalį amortizuoto turto sudarė programinė įranga.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

7. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Grupės nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus sudarė:

	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įranga	Transporto priemonės	Kiti	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė							
2015 m. gruodžio 31 d.	145 169	764 619	193 190	383 470	73 101	501 376	2 060 925
- įsigijimai per metus	1 148	1 118	654	71 160	2 764	52 882	129 726
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(13)	(1 463)	(819)	(7 390)	(649)	(47)	(10 381)
- perklasifikavimai	-	354 651	42 870	745	20 763	(419 028)	1
2016 m. gruodžio 31 d.	146 304	1 118 925	235 895	447 985	95 979	135 183	2 180 271
- įsigijimai per metus	307	1 776	2 550	44 231	1 702	49 571	100 137
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(7)	(3 997)	(1 397)	(6 025)	(1 777)	(624)	(13 827)
- perklasifikavimai	-	21 267	2 718	1 998	3 289	(29 230)	42
2017 m. gruodžio 31 d.	146 604	1 137 971	239 766	488 189	99 193	154 900	2 266 623
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimo nuostoliai							
2015 m. gruodžio 31 d.	-	(60 773)	(23 922)	(31 147)	(7 618)	-	(123 460)
- nusidėvėjimas	-	(60 295)	(17 523)	(34 728)	(8 340)	-	(120 886)
- vertės sumažėjimas per metus	-	-	-	-	-	(13 570)	(13 570)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	635	331	1 565	346	-	2 877
- perklasifikavimai	-	(25)	(13)	1	11	-	(26)
2016 m. gruodžio 31 d.	-	(120 458)	(41 127)	(64 309)	(15 601)	(13 570)	(255 065)
- nusidėvėjimas	-	(68 358)	(18 721)	(40 641)	(9 356)	-	(137 076)
- vertės sumažėjimas per metus	-	(6)	(5)	(991)	(4)	(18)	(1 024)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	674	596	2 066	1 236	-	4 572
- perklasifikavimai	-	(12)	23	(42)	29	-	(2)
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(188 160)	(59 234)	(103 917)	(23 696)	(13 588)	(388 595)
Likutinė vertė							
2015 m. gruodžio 31 d.	145 169	703 846	169 268	352 323	65 483	501 376	1 937 465
2016 m. gruodžio 31 d.	146 304	998 467	194 768	383 676	80 378	121 613	1 925 206
2017 m. gruodžio 31 d.	146 604	949 811	180 532	384 272	75 497	141 312	1 878 028

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

7. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Bendrovės nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus sudarė:

	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įranga	Transporto priemonės	Kiti įrenginiai, prieštatai ir įrankiai	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė							
2015 m. gruodžio 31 d.	145 163	749 293	168 599	372 880	69 783	502 885	2 008 603
- įsigijimai per metus	1 148	1 835	1 326	71 171	2 273	49 585	127 338
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(14)	(1 226)	(682)	(7 144)	(490)	(47)	(9 603)
- perklasifikavimai	-	354 170	42 608	745	20 904	(418 426)	1
2016 m. gruodžio 31 d.	146 297	1 104 072	211 851	437 652	92 470	133 997	2 126 339
- įsigijimai per metus	308	1 002	2 160	44 818	898	45 382	94 568
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(7)	(1 911)	(371)	(4 438)	(354)	(449)	(7 530)
- perklasifikavimai	-	12 849	2 740	1 998	3 361	(28 899)	(7 951)
2017 m. gruodžio 31 d.	146 598	1 116 012	216 380	480 030	96 375	150 031	2 205 426
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimo nuostoliai							
2015 m. gruodžio 31 d.	-	(59 390)	(21 532)	(29 540)	(6 533)	-	(116 995)
- nusidėvėjimas	-	(59 594)	(14 975)	(33 481)	(7 519)	-	(115 569)
- vertės sumažėjimas per metus	-	-	-	-	-	(13 570)	(13 570)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	511	174	1 329	223	-	2 237
- perklasifikavimai	-	(26)	(1)	2	(2)	-	(27)
2016 m. gruodžio 31 d.	-	(118 499)	(36 334)	(61 690)	(13 831)	(13 570)	(243 924)
- nusidėvėjimas	-	(67 680)	(16 297)	(39 658)	(8 586)	-	(132 221)
- vertės sumažėjimas per metus	-	(5)	(5)	(991)	(4)	(18)	(1 023)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	273	171	1 264	234	-	1 942
- perklasifikavimai	-	1 276	57	(42)	(12)	-	1 279
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(184 635)	(52 408)	(101 117)	(22 199)	(13 588)	(373 947)
Likutinė vertė							
2015 m. gruodžio 31 d.	145 163	689 903	147 067	343 340	63 250	502 885	1 891 608
2016 m. gruodžio 31 d.	146 297	985 573	175 517	375 962	78 639	120 427	1 882 415
2017 m. gruodžio 31 d.	146 598	931 377	163 972	378 913	74 176	136 443	1 831 479

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

7. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Nusidėvėjimo sąnaudų suma, įtraukta į Grupės pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą, sudarė 115 760 tūkst. eurų (105 044 tūkst. eurų 2016 m.). Į šią sumą įtraukta 137 076 tūkst. eurų (2016 m. – 120 886 tūkst. eurų) nusidėvėjimo sąnaudų, kurios buvo sumažintos 15 244 tūkst. eurų dotacijų nusidėvėjimo sąnaudomis (2016 m. – 10 336 tūkst. eurų), kaip aprašyta 18 pastaboje. Kapitalizuotas nusidėvėjimas sudarė 6 072 tūkst. eurų (2016 m. – 5 506 tūkst. eurų).

Bendrovės nusidėvėjimo sąnaudų suma sudarė 116 199 tūkst. eurų (105 157 tūkst. eurų 2016 m.). Į šią sumą įtraukta 132 221 tūkst. eurų (2016 m. – 115 569 tūkst. eurų) nusidėvėjimo sąnaudų, kurios buvo sumažintos 15 214 tūkst. eurų dotacijų nusidėvėjimo sąnaudomis (2016 m. – 10 259 tūkst. eurų), kaip aprašyta 18 pastaboje. Kapitalizuotas nusidėvėjimas sudarė 808 tūkst. eurų (2016 m. – 153 tūkst. eurų).

Grupė ir Bendrovė apskaitė vertės sumažėjimą nebaigtiems projektams, kurių vertė sudaro 18 tūkst. eurų (2016 m. – 13 570 tūkst. eurų). Šiuo metu šie projektai nėra patvirtinti, todėl jų įgyvendinimas yra abejotinas.

2017 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdomo turto likutinė vertė buvo 984.237 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 1 060 793 tūkst. eurų).

Grupės naudojamo visiškai nusidėvėjusio, bet vis dar naudojamo nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimo savikainą sudarė 57 852 tūkst. eurų (2016 m. – 42 096 tūkst. eurų), o Bendrovės – 55 845 tūkst. eurų (2016 m. – 40 437 tūkst. eurų). Didžiąją dalį visiškai nusidėvėjusio nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų sudarė transporto priemonės.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

8. Investicinis turtas

Investicinį Grupės ir Bendrovės turtą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo savikaina		
2015 m. gruodžio 31 d.	2 045	2 045
- įsigijimai per metus	-	-
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(43)	(43)
- perklasifikavimai	(1)	(1)
2016 m. gruodžio 31 d.	2 001	2 001
- įsigijimai per metus	-	-
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(20)	(20)
- perklasifikavimai	(42)	7 951
2017 m. gruodžio 31 d.	1 939	9 932
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai		
2015 m. gruodžio 31 d.	(220)	(220)
- nusidėvėjimas	(133)	(133)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	42	42
- perklasifikavimai	27	27
2016 m. gruodžio 31 d.	(284)	(284)
- nusidėvėjimas	(210)	(210)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	18	18
- perklasifikavimai	1	(1 279)
2017 m. gruodžio 31 d.	(475)	(1 755)
Likutinė vertė		
2015 m. gruodžio 31 d.	1 825	1 825
2016 m. gruodžio 31 d.	1 717	1 717
2017 m. gruodžio 31 d.	1 464	8 177

Investicinį turtą sudaro pastatai, nuomojami trečiosioms šalims. Vidutinis neatšaukiamos nuomos terminas yra 3 metai su pratęsimo galimybe.

Investicinio turto tikroji vertė nustatyta remiantis 2015 m. sausio 1 d. nepriklausomo vertintojo atliktu turto vertinimu. Vadovybės vertinimu, pokyčiai nekiliojamojo turto rinkoje 2017 m. ir 2016 m. neturėjo reikšmingos įtakos investicinio turto tikrajai vertei.

Dalis Grupės ir Bendrovės investicinio turto, kurio įsigijimo vertė 2017 m. gruodžio 31 d. lygi 61 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 16 tūkst. eurų), buvo visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje.

Investicinio turto tikroji vertė priskiriama 3 lygiui tikrosios vertės hierarchijoje.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

9. Investicijos

Investicijų į patrunuojamąsias ir kitas įmones judėjimą sudarė:

Įmonės pavadinimas		Valdoma dalis (proc.)	Investicijos vertė	
			2017	2016
Patrunuojamųjų įmonių akcijos				
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas		100	15 252	15 252
UAB Geležinkelio tiesimo centras	a)	100	17 072	16 354
UAB „Gelsauga“		100	3 456	3 456
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	b)	100	1 853	5 250
UAB „Rail Baltica statyba“	c)	100	3 504	2 854
UAB „Geležinkelių projektavimas“	a)	-	-	652
BAB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	d)	56.66	470	470
VšĮ Vilniaus logistikos parkas		79.61	265	265
Vertės sumažėjimas (-)			(2 458)	(1 837)
			39 414	42 716
Asocijuotųjų įmonių akcijos				
UAB „voestalpine VAE Legetecha“		34	745	745
Vertės sumažėjimas (-)			-	-
			745	745
Ilgalaikės investicijos				
Bruselio centralizuotas atsiskaitymų centras		1.34	2	2
Vertės sumažėjimas (-)			-	-
			2	2
Iš viso			40 161	43 463

2001 m. įsteigtos patrunuojamosios įmonės UAB Geležinkelio tiesimo centras ir UAB „Gelsauga“, 2003 m. įsteigta patrunuojamoji įmonė UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas, 2011 m. įsigytos UAB „Geležinkelių projektavimas“ akcijos, 2011 m. liepos 8 d. Bendrovė kartu su Vilniaus miesto savivaldybe pasirašė VŠĮ Vilniaus logistikos parko steigimo sutartį, 2013 m. įsigytos AB Geležinkelių apsaugos želdiniai akcijos, 2014 m. įsteigta UAB „Rail Baltica statyba“, o 2015 m. rugsėjo mėn. įsigytos AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ akcijos, suteikiančios 56,66 procento balsų.

a) 2017 m. kovo 7 d. Bendrovė priėmė sprendimą padidinti UAB Geležinkelio tiesimo centras įstatinį kapitalą 66 tūkst. eurų turtiniu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. liepos 20 d. 2017 m. liepos 19 d. Bendrovė priėmė sprendimą prijungti UAB „Geležinkelių projektavimas“ prie UAB Geležinkelio tiesimo centras, padidinant UAB Geležinkelio tiesimo centras įstatinį kapitalą 652 tūkst. eurų UAB „Geležinkelio projektavimas“ turtiniu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. rugsėjo 22 d.;

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

9. Investicijos (tęsinys)

- b) 2017 m. rugpjūčio 25 d. Bendrovė priėmė sprendimą dėl UAB Geležinkelių aplinkosaugos centras likvidavimo. 2017 metų pabaigai LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras dar pilnai nebuvo likviduota. Bendrovė, kaip vienintelis akcininkas, po kreditorinių reikalavimų įvykdymo perima likusį turtą;
- c) 2017 m. rugsėjo 28 d. Bendrovė priėmė sprendimą padidinti UAB „Rail Baltica statyba“ įstatinį kapitalą 650 tūkst. eurų papildomu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. rugsėjo 29 d.;
- d) 2015 m. gruodžio 14 d. Klaipėdos apygardos teismas nutarė AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ iškelti bankroto bylą.

Bendrovės investicijų į susijusių šalių ir kitas įmones judėjimas:

	Investicijos vertė
Įsigijimo vertė 2015.12.31	42 544
Padidėjimas (+)	966
Sumažėjimas (-)	(47)
Įsigijimo vertė 2016.12.31	43 463
Padidėjimas (+)	716
Sumažėjimas (-)	(4 018)
Įsigijimo vertė 2017.12.31	40 161

Susijusių šalių įmonių finansinė būklė:

2017	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai	Nuosavybė
UAB Geležinkelio tiesimo centras	26 338	8 476	12 856	2 733	19 225
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	11 544	21 616	1 213	10 218	21 729
UAB „Gelsauga“	3 773	4 360	316	2 251	5 566
UAB „Geležinkelių projektavimas“	-	-	-	-	-
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	-	886	-	21	865
UAB „Rail Baltica statyba“	2 601	128	-	13	2 716
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	4 831	6 027	11	1 640	9 207

2016	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai	Nuosavybė
UAB Geležinkelio tiesimo centras	28 750	11 780	12 340	6 931	21 259
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	12 506	11 623	546	2 383	21 200
UAB „Gelsauga“	4 003	3 364	289	2 351	4 727
UAB „Geležinkelių projektavimas“	194	3 418	10	2 200	1 402
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	3 767	1 841	245	559	4 804
UAB „Rail Baltica statyba“	1 950	245	-	14	2 181
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	4 549	8 073	53	2 047	10 522

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

9. Investicijos (tęsinys)

Susijusių šalių įmonių pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos:

	2017			2016		
	Pajamos	(Sąnaudos)	Pelnas (nuostolis)	Pajamos	(Sąnaudos)	Pelnas (nuostolis)
UAB Geležinkelio tiesimo centras	19 394	(20 919)	(1 525)	20 065	(23 008)	(2 943)
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	29 654	(29 125)	529	20 316	(20 178)	138
UAB „Gelsauga“	13 706	(12 867)	839	17 756	(17 114)	642
UAB „Geležinkelių projektavimas“	-	-	-	10 537	(10 415)	122
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	4 274	(4 816)	(542)	5 083	(4 823)	260
UAB „Rail Baltica statyba“	28	(143)	(115)	-	(161)	(161)
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	10 211	(9 527)	684	8 910	(8 407)	503

10. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Atsarginės dalys	13 299	15 599	6 116	13 367
Viršutinių kelio konstrukcijų medžiagos	11 946	11 398	10 187	9 672
Medžiagos	7 650	7 716	6 523	7 039
Kuras ir degalai	3 721	4 225	3 629	4 175
Kitos atsargos	1 358	1 333	853	1 081
Nurašymas (-)	(3 985)	(3 970)	(3 372)	(3 387)
Žaliavų, medžiagų ir komplektavimo detalių iš viso	33 989	36 301	23 936	31 947
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	1 766	63	1 743	12
Nurašymas (-)	(19)	(18)	-	-
Pirktų prekių, skirtų perparduoti, iš viso	1 747	45	1 743	12
Iš viso	35 736	36 346	25 679	31 959

Grupės ir Bendrovės atsargų apskaitinė vertė prieš grynosios realizacinės vertės koregavimą 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė atitinkamai 39 740 tūkst. eurų ir 29 051 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 40 334 tūkst. eurų ir 35 346 tūkst. eurų).

Grupės ir Bendrovės atsargų nurašymo iki grynosios realizacinės vertės pokytis yra atvaizduotas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų nurašymo iki grynosios realizacinės vertės sąnaudų straipsnyje.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

11. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Grupės ir Bendrovės ilgalaikį turtą, skirtą parduoti, sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	755	5 110	755	4 998
Nurašymas (-)	-	(351)	-	(351)
Iš viso	755	4 759	755	4 647

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio turto, skirto parduoti, grynoji apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 755 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 5 110 tūkst. eurų ir 4 998 tūkst. eurų).

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio turto, skirto parduoti, nurašymas iki tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, yra atvaizduotas pelno

(nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudų straipsnyje.

Didžiąją dalį ilgalaikio turto, skirto parduoti, sudaro lokomotyvai ir vagonai.

12. Išankstiniai apmokėjimai

Grupės ir Bendrovės išankstinius apmokėjimus sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Išankstiniai apmokėjimai	334	377	76	70
Sumokėti garantai tiekėjams	97	15	42	15
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	1 385	1 838	1 265	673
Iš viso	1 816	2 230	1 383	758

Grupės ateinančių laikotarpių sąnaudos apima išankstinius apmokėjimus subrangovams, kurie teiks paslaugas ateinančiais metais.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

13. Prekybos ir kitos gautinos sumos

Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitas gautinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Išorinių pirkėjų skolos, bendrąja verte	25 793	53 802	22 059	49 063
Vertės sumažėjimas (-)	(1 550)	(13 540)	(1 541)	(13 531)
Iš viso	24 243	40 262	20 518	35 532
Gautinos sumos iš susijusių šalių	34	-	4 853	243
Gautinas PVM	897	1 679	301	464
Kitos iš biudžeto gautinos sumos	1 038	3 186	582	2 922
Gautina iš akcininko suma	8 765	8 765	8 765	8 765
Sukauptos pajamos	822	858	434	574
Kitos gautinos sumos	4 622	4 723	4 605	4 703
Vertės sumažėjimas (-)	(4 517)	(4 694)	(4 517)	(4 694)
Iš viso	11 661	14 517	15 023	12 977
Prekybos ir kitos gautinos sumos	35 904	54 779	35 541	48 509

Grupėje ir Bendrovėje 2017 m. gruodžio 31 d. iš pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų sąnaudų buvo atstatyta 11 990 tūkst. eurų pirkėjų skolų vertės sumažėjimo (2016 m. gruodžio 31 d. atstatyta 235 tūkst. eurų). Prekybos skolų vertės sumažėjimas didžiaja dalimi susijęs su vėluojančiais kliento mokėjimais dėl teisinių ginčų, aprašytų 27 pastaboje. Sutartis su šiuo klientu pasirašyta 2017 m.

Iš akcininko gautinos sumos, sudarančios 8 765 tūkst. eurų (2016 m. – 8 765 tūkst. eurų), yra gautinos dotacijos, kuriomis buvo padidintas įstatinis kapitalas vadovaujantis Vyriausybės nutarimais iki 2013 m. Pagal vadovybės vertinimą tikimasi, kad akcininkas kompensuos šią sumą Bendrovei.

Grupės iš pagrindinės veiklos gautinų sumų pasiskirstymas

Iš pagrindinės veiklos gautinos sumos (be susijusių šalių skolų ir atidėjinių):	2017	2016
	25 793	53 802
Klientų įsiskolinimas už krovinių vežimą Lietuvos teritorija ir kitas paslaugas	13 661	46 207
Klientų įsiskolinimas už tarptautinius krovinių vežimus	10 024	5 270
Kitų valstybių geležinkelių įsiskolinimai	2 108	2 325

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

13. Prekybos ir kitos gautinos sumos (tęsinys)

Bendrovės iš pagrindinės veiklos gautinų sumų pasiskirstymas

Iš pagrindinės veiklos gautinos sumos (be susijusių šalių skolų ir atidėjinių):	2017	2016
	22 059	49 063
Klientų įsiskolinimas už krovinių vežimą Lietuvos teritorija ir kitas paslaugas	9 927	41 468
Klientų įsiskolinimas už tarptautinius krovinių vežimus	10 024	5 270
Kitų valstybių geležinkelių įsiskolinimai	2 108	2 325

Grupės ir Bendrovės prekybos gautinas (be susijusių šalių skolų) sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Nepradelstos	23 355	13 669	20 108	9 403
Pradelstos 0–60 dienų	577	2 506	356	2 492
Pradelstos 60–120 dienų	27	2 304	25	2 295
Pradelstos 120–180 dienų	80	2 284	11	2 220
Pradelstos 180–360 dienų	78	7 041	52	6 746
Daugiau nei 360 dienų	1 676	25 998	1 507	25 907
Vertės sumažėjimas (-)	(1 550)	(13 540)	(1 541)	(13 531)
Iš viso	24 243	40 262	20 518	35 532

Bendrovėje 2017 m. gruodžio 31 d. pradelstos pirkėjų skolos sumažėjo 37 709 tūkst. eurų palyginus su 2016 m. (2016 m. gruodžio 31 d. padidėjo 13 628 tūkst. eurų palyginus su 2015 m.), nes 2017 m. birželio 28 d. buvo pasirašytas susitarimas tarp Bendrovės ir AB „Orlen Lietuva“ (OL) dėl sutarties pakeitimo ir ginčų išsprendimo, kuriame susiderėta dėl mokėtinų sumų už Bendrovės suteiktas OL

krovinių vežimo paslaugas 2014–2016 m. laikotarpiu. Grupėje 2017 m. gruodžio 31 d. pradelstos pirkėjų skolos sumažėjo 37 695 tūkst. eurų palyginus su 2016 m. (2016 m. gruodžio 31 d. pradelstos pirkėjų skolos padidėjo 13 545 tūkst. eurų palyginus su 2015 m.).

14. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grupės ir Bendrovės pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pinigai banke	83 476	20 622	77 197	11 893
Pinigai kasoje	4	1	-	-
Pinigai bilietų kasoje	56	43	56	43
Iš viso	83 536	20 666	77 253	11 936

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė terminuotųjų indėlių neturėjo. Pinigai nėra įkeisti.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

15. Įstatinis kapitalas

Bendrovės vienos akcijos nominalioji vertė – 289,62 euro. Įstatinio kapitalo pokytis pateiktas lentelėje:

	Įstatinis kapitalas	Akcijų skaičius, vnt.
Pasirašytas akcinis kapitalas		
Akcijų kiekis 2015.12.31	1 057 386	3 650 944
Padidėjo	650	2 245
Sumažėjo	(78)	(271)
Akcijų kiekis 2016.12.31	1 057 958	3 652 918
Padidėjo	650	2 245
Sumažėjo	(626)	(2 161)
Akcijų kiekis 2017.12.31	1 057 982	3 653 002
Kapitalo struktūra ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		
Pagal akcijų rūšis		
Paprastosios akcijos	1 057 982	3 653 002
Privilegijuotosios akcijos	-	-
Iš viso	1 057 982	3 653 002

Įstatinio kapitalo didinimas

LR susisiekimo ministras, įgyvendindamas 2016 m. rugsėjo 15 d. LRV nutarimą Nr. 912, 2016 m. rugsėjo 20 d. išleido įsakymą Nr. 3-310, kuriuo padidino Bendrovės įstatinį kapitalą papildomais 650 tūkst. eurų įnašais, išleidžiant 2 245 paprastasias vardines akcijas. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2016 m. rugsėjo 26 d.

2017 m. rugsėjo 19 d. LR susisiekimo ministras išleido įsakymą Nr. 3-431, kuriuo padidino Bendrovės įstatinį kapitalą papildomais 650 tūkst. eurų įnašais, išleidžiant 2 245 paprastasias vardines akcijas. Įstatinis kapitalas buvo padidintas vykdant LRV 2017 m. rugsėjo 13 d. nutarimą Nr. 734. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. rugsėjo 29 d.

Įstatinio kapitalo mažinimas

2016 m. sausio 29 d. LR susisiekimo ministras išleido įsakymą Nr. 3-26, kuriuo sumažino Bendrovės įstatinį kapitalą 78 tūkst. eurų, anuliuojant valstybei nuosavybės teise priklausančią Bendrovės 271 paprastąją vardinę akciją. Įstatinis kapitalas buvo sumažintas vykdant šiuos LRV nutarimus: 2015 m. birželio 17 d. Nr. 611, 2015 m. birželio 26 d. Nr. 665 ir 2015 m. spalio 7 d. Nr. 1059. Įstatinio kapitalo sumažėjimas užregistruotas 2016 m. balandžio 29 d.

2016 m. spalio 19 d. LR susisiekimo ministras išleido įsakymą Nr. 3-345, kuriuo sumažino Bendrovės įstatinį kapitalą 626 tūkst. eurų, anuliuojant valstybei nuosavybės teise priklausančią 2 161 paprastąją vardinę akciją. Įstatinis kapitalas buvo sumažintas vykdant šiuos LRV nutarimus: 2016 m. kovo 9 d. Nr. 225 ir 2016 m. kovo 30 d. Nr. 336. Įstatinio kapitalo sumažėjimas užregistruotas 2017 m. kovo 1 d.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

16. Dividendai

Valstybės valdomų įmonių dividendų mokėjimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 786, kuriame nurodyta, kokia pelno dalis turi būti skiriama dividendams mokėti, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos. Išmokėtinų dividendų suma yra tarp 85 % ir 60 % visos nepaskirstytojo pelno sumos, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos rodiklio lygio (nuo 1 % iki daugiau kaip 15 %). Be to, nutarimu reglamentuojami atvejai, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė gali nustatyti mažesnę paskirstytinojo pelno dalį, jei įmonė įgyvendina ar dalyvavo

įgyvendinant valstybei svarbų ekonominį projektą. Bendrovės atveju svarbūs projektai yra „Rail Baltica“ ir Rytų-Vakarų transporto koridorius Lietuvos teritorijoje (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūros kompleksas, keliai ir geležinkeliai).

Remiantis 2016 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 628, taip pat kitais Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos dokumentais, buvo nuspręsta dividendams paskirti 845,7 tūkst. eurų iš Bendrovės 2015 m. nepaskirstytojo pelno.

17. Rezervai

Privalomasis rezervas. Privalomasis rezervas yra privalomas pagal LR teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo.

Kiti rezervai. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė kitų rezervų straipsnyje apskaitė rezervas socialinėms reikmėms ir paramai, sudarančius 1 250 tūkst. eurų, investicijoms 11 964 tūkst. eurų, premijoms 93 tūkst. eurų.

18. Dotacijos

Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimas pateiktas toliau:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Laikotarpio pradžios likutis	515 251	496 184	515 127	495 983
Gauta per metus	25 256	36 562	25 256	36 562
Panaudota ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų mažinimui	(15 244)	(10 336)	(15 214)	(10 259)
Panaudota kitų sąnaudų mažinimui	(1 707)	(2 174)	(1 707)	(2 174)
Padidintas įstatinis kapitalas	(650)	(650)	(650)	(650)
Grąžinta	(1 944)	(4 335)	(1 944)	(4 335)
Laikotarpio pabaigos likutis	520 962	515 251	520 868	515 127
Įskaitant turtą, valdomą patikėjimo teise	231 864	229 653	231 864	229 653

Dotacijos yra susijusios su investicinių programų finansavimu, pagal Patikėjimo sutartį gautu turtu ir subsidijomis, skirtomis sąnaudoms kompensuoti.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

19. Paskolos ir kitos finansinės skolos

Grupės ir Bendrovės finansines skolas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	-	315	-	-
Ilgalaikės paskolos	236 128	268 261	223 400	256 140
Trumpalaikės paskolos	32 405	32 893	32 405	32 893
Finansinės skolos	268 533	301 469	255 805	289 033

Bendrovės paskolas sudarė:

	Paskolos valiuta	2017	2016
Bankas EIB - 1, iš viso ⁵	EUR	1 800	3 000
Bankas EIB - 2, iš viso ⁷	EUR	16 046	21 864
Bankas EIB - 3, iš viso ⁷	EUR	8 636	10 455
Bankas EIB - 4, iš viso ⁶	EUR	40 667	47 333
LR finansų ministerijos (Nr. 607) ²	EUR	3 663	3 878
LR finansų ministerijos (Nr. 615) ²	EUR	4 882	5 524
LR finansų ministerijos (Nr. 617) ²	EUR	314	333
LR finansų ministerijos (Nr. 618) ²	EUR	3 923	4 153
Nordea bank AB Lietuvos skyrius ¹	EUR	-	468
Šiaurės investicijų bankas-1 ⁵	EUR	2 368	3 947
Šiaurės investicijų bankas-2, iš viso ⁵	EUR	17 000	20 778
Šiaurės investicijų bankas-3, iš viso ³	EUR	106 645	114 000
Šiaurės investicijų bankas-4, iš viso ⁴	EUR	49 861	53 300
Iš viso		255 805	289 033

¹ 2017 m. birželio 30 d. buvo grąžinta visa paskola „Nordea“ bankui. 2016 m. Bendrovė grąžino 937 tūkst. eurų paskolos ir 2 tūkst. eurų palūkanų.

² Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskolos, skirtos geležinkelio infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 12 782 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 13 888 tūkst. eurų). Bendrovė per 2017 m. grąžino 1 879 tūkst. eurų šių paskolų ir sumokėjo 3 135 tūkst. eurų palūkanų. 2016 m. Bendrovė grąžino 772 tūkst. eurų šių paskolų ir 568 tūkst. eurų palūkanų.

³ 2013 m. birželio 25 d. Bendrovė su Šiaurės investicijų banku pasirašė dvi paskolas sutartis (ŠIB-3) geležinkelio infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, kurių bendra vertė 114 000 tūkst. eurų. Kiekvienai paskolos paimtai daliai nustatyta atskira palūkanų norma. Per 2017 m. Bendrovė sumokėjo 7 355 tūkst. eurų paskolos ir 1 642 tūkst. eurų palūkanų. 2016 m. Bendrovė grąžino 1 673 tūkst. eurų palūkanų.

⁴ 2014 m. liepos 15 d. Bendrovė su Šiaurės investicijų banku pasirašė paskolos sutartį (ŠIB-4), kurios vertė 53 300 tūkst. eurų.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

19. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

Paskola suteikta viešosios geležinkelio infrastruktūros projekto „Rail Baltica“, finansuojamo 2007–2013 m. ES paramos lėšomis, nacionalinės dalies bendrajam finansavimui užtikrinti. Per 2017 m. Bendrovė sumokėjo 3 439 tūkst. eurų paskolos bei 650 tūkst. eurų palūkanų. 2016 m. Bendrovė grąžino 593 tūkst. eurų palūkanų ir 22 tūkst. eurų įsipareigojimo mokesčio.

⁵ Kitų, pirmiau neišvardytų paskolų, skirtų geležinkelio infrastruktūros renovacijai bei plėtrai (EIB-1, ŠIB-1, ŠIB-2), per 2017 m. grąžinta 6 557 tūkst. eurų paskolų, sumokėta 382 tūkst. eurų palūkanų. 2016 m. Bendrovė grąžino 7 972 tūkst. eurų šių paskolų ir 604 tūkst. eurų palūkanų.

⁶ 2013 m. birželio 3 d. Bendrovė su Europos investicijų banku pasirašė 50 000 tūkst. eurų paskolos sutartį (EIB-4), kuri skirta naujiems geležinkelių riedmenims įsigyti. Palūkanos nustatomos kiekvienai paskolos paėmimo daliai atskirai. Bendrovė per 2017 m. grąžino 6 667 tūkst. eurų paskolos ir sumokėjo 1 143 tūkst. eurų palūkanų. 2016 m. Bendrovė grąžino 2 667 tūkst. eurų paskolos ir 1 251 tūkst. eurų palūkanų.

⁷ Kitų, pirmiau neišvardytų paskolų, skirtų naujiems riedmenims (EIB-2, EIB-3) įsigyti, per 2017 m. grąžinta 7 636 tūkst. eurų, sumokėta 929 tūkst. eurų palūkanų. 2016 m. Bendrovė grąžino 7 636 tūkst. eurų šių paskolų ir 1 180 tūkst. eurų palūkanų.

2015 m. gruodžio 14 d. Bendrovė su Šiaurės investicijų banku pasirašė naują paskolos sutartį (ŠIB-5), kurios vertė 50 000 tūkst. eurų. Paskola skirta 2014–2020 m. investicinių projektų ir projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimui. Per 2017 m. paskola nebuvo panaudota. Per 2017 m. buvo sumokėta 139 tūkst. eurų įsipareigojimo mokesčio (2016 m. – 115 tūkst. eurų).

2015 m. gruodžio 18 d. Bendrovė su Europos investicijų banku pasirašė naują paskolos sutartį (EIB-5), kurios vertė 68 000 tūkst. eurų. Paskola suteikta 2014–2020 m. investicinių projektų – viešosios geležinkelio infrastruktūros rekonstrukcijai ir modernizavimui bei keleivinių riedmenų pirkimui – finansavimui. Per 2017 m. ir 2016 m. paskola nebuvo panaudota.

Bendrovės patronuojamoji įmonė UAB Geležinkelio tiesimo centras 2016 m. gruodžio 23 d. su SEB banku pasirašė kreditavimo sutartį, pagal kurią SEB bankas refinansavo ankstesniais metais su „Danske“ banku sudarytas kredito linijos sutartis. Kredito limitas, kurio suma ne daugiau kaip 15 000 tūkst. eurų, suteiktas apyvartinėms lėšoms papildyti. 2017 m. gruodžio 22 d. buvo pasirašytas kreditavimo sutarties pakeitimas – paskutinė kredito limito suteikimo (grąžinimo) diena yra 2019 m. sausio 1 d. Bendrovė laidavo SEB bankui už UAB Geležinkelio tiesimo centras prisiimtus įsipareigojimus, sudarydama 2017 m. gruodžio 22 d. laidavimo sutartį. Kredito limitas negali būti naudojamas kreditų grąžinimui, ilgalaikio turto ar finansinių priemonių įsigijimui ir (arba) perskolinimui kitiems subjektams. 2017 m. gruodžio 31 d. negrąžinto kredito likutis sudarė 12 728 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 12 120 tūkst. eurų).

Paskolų palūkanų normos ir grąžinimo terminai yra atskleisti likvidumo pastaboje (5 pastaba). Finansiniai rodikliai, kurių Grupė ir Bendrovė turėtų laikytis, taip pat atskleisti likvidumo pastaboje. 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė laikėsi visų finansinių skolų rodiklių.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

20. Išmokos darbuotojams

Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimo dydžio išmoka. Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjinius taip pat sudaro išmokos darbuotojų jubiliejų proga.

Pagal Bendrovėje galiojančią kolektyvinę sutartį, darbuotojui sukakus 50 ir 60 m. yra išmokama iki vieno vidutinio darbuotojo darbo užmokesčio dydžio išmoka.

Pensijų ir panašių įsipareigojimų ilgalaikių atidėjinių pasikeitimas pateikiamas lentelėje toliau:

	Grupė	Bendrovė
Likutis 2015.12.31	16 166	15 357
Papildomai suformuota	925	790
Panaudota/Išformuota	(426)	(414)
Likutis 2016.12.31	16 665	15 733
Papildomai suformuota	724	-
Panaudota/Išformuota	(5 664)	(5 559)
Likutis 2017.12.31	11 725	10 174

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos toliau:

	2017	2016
Diskonto norma	0,31	0,31
Darbuotojų kaitos koeficientas	2,92	2,66
Metinis atlyginimų padidėjimas	1,50	1,50

Ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimas sumažėjo daugiausia dėl darbuotojų skaičiaus sumažėjimo.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams pagal jų tipą:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Sukaupti atostoginiai	17 992	13 304	14 364	11 754
Mokėtinas darbo užmokestis	8 135	7 204	7 116	6 320
Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	5 628	6 412	4 713	5 601
Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	1 574	1 382	1 419	1 259
Mokėtinos garantinio fondo įmokos	-	30	-	27
Iš viso	33 329	28 332	27 612	24 961

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

21. Atidėjiniai

Grupės ir Bendrovės kitus atidėjinius sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ilgalaikiai atidėjiniai	14 400	14 400	14 400	14 400
Trumpalaikiai atidėjiniai	214	28 152	-	27 873
Iš viso	14 614	42 552	14 400	42 273

Atidėjinių judėjimas:

	Grupė	Bendrovė
Likutis 2015.12.31	5 845	5 292
Papildomai suformuota	36 981	36 981
Panaudota/Išformuota	(274)	-
Likutis 2016.12.31	42 552	42 273
Papildomai suformuota	2	-
Panaudota/Išformuota	(27 940)	(27 873)
Likutis 2017.12.31	14 614	14 400

2017 m. spalio 2 d. Europos Komisija skyrė 27 873 tūkst. eurų baudą, kuri buvo perkelta į trumpalaikius įsipareigojimus. 2018 m. sausio mėn. bauda buvo sumokėta. Bendrovė apskaitė 14 400 tūkst. eurų

kitiems teisiniams procesams. Kiti atidėjiniai buvo suformuoti riedmenų garantiniam remontui.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

22. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitas mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Prekybos mokėtinos sumos	26 307	45 551	24 396	38 330
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	1 694	584	13 809	10 684
Gautos piniginės garantijos	3 240	3 447	3 988	4 035
Kiti į biudžetą mokėtini mokesčiai	1 343	976	604	530
Būsimųjų laikotarpių pajamos	719	2 238	-	-
Sukauptos užsienio geležinkelių paslaugų sąnaudos	447	637	447	637
Sukauptos palūkanos už paskolas	1 479	1 674	1 479	1 674
Kitos sukauptos sąnaudos	1 561	460	1 549	405
Profsąjungos nario mokestis	95	74	86	68
Mokėtina bauda Europos Komisijai	27 873	-	27 873	-
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	191	110	127	91
Iš viso	64 949	55 751	74 358	56 454
Ilgalaikė dalis	3 937	6 441	3 935	6 437
Trumpalaikė dalis	61 012	49 310	70 423	50 017
Iš viso	64 949	55 751	74 358	56 454

23. Pardavimo pajamos

Grupės ir Bendrovės pajamas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pajamos už krovinių pervežimus ir naudojamąsi geležinkelių infrastruktūrą	381 545	344 068	382 246	344 745
Pajamos už keleivių, bagažo, pašto pervežimus	25 189	25 027	25 194	25 033
Kitos papildomos paslaugos	41 366	35 025	37 812	30 724
Iš viso	448 100	404 120	445 252	400 502

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

24. Finansinės veiklos rezultatas

Grupės ir Bendrovės finansinės veiklos rezultatą sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Finansinės veiklos pajamų iš viso	45	354	725	297
Baudos ir delspinigiai už pradelstą pirkėjų įsiskolinimą	-	132	35	88
Teigiama valiutos kursų pasikeitimo įtaka	-	94	-	94
Palūkanos	29	4	-	4
Dividendai	-	-	680	-
Kitos	16	124	10	111
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(5 986)	(6 002)	(5 858)	(5 905)
Palūkanos	(5 185)	(5 885)	(5 110)	(5 789)
Neigiama valiutos kursų pasikeitimo įtaka	(413)	-	(242)	-
Kitos	(388)	(117)	(506)	(116)
Finansinės veiklos rezultatas	(5 941)	(5 648)	(5 133)	(5 608)

25. Pelno mokestis ir atidėtas mokestis

Pelno mokestis buvo apskaičiuotas taikant 15 proc. tarifą.

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ataskaitinių metų pelno mokestis	1 876	3 057	1 587	2 936
Atidėtojo mokesčio sąnaudos	2 451	(1 358)	2 645	(947)
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), pripažintos pelne ar nuostoliuose, iš viso	4 327	1 699	4 232	1 989

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

25. Pelnų mokestis ir atidėtas mokestis (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės pelno mokesčio sąnaudas (nauda) sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	31 314	(50 754)	29 786	(47 525)
Pelnų mokestis, taikant norminiuose aktuose numatytą mokesčio tarifą (15 %)	4 697	(7 613)	4 468	(7 129)
Pelnų mokestį mažinančios sąnaudos (parama)	-	(287)	-	(256)
Investicinių projektų lengvatos mokesčių efektas	(4)	(158)	(4)	(158)
Pelnų mokestį didinančios (mažinančios) sąnaudos	2 496	7 653	2 143	7 349
Apmokestinamos (neapmokestinamos) pajamos	(1 780)	370	(1 671)	449
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimas	(1 082)	1 734	(704)	1 734
Pelnų mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos pelne ar nuostoliuose, iš viso	4 327	1 699	4 232	1 989
Efektyvi norma, %	13,82 %	-	14,21 %	-

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Grupės ir Bendrovės atidėtojo pelno mokesčio apskaičiavimas pateiktas toliau:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas	1 392	2 010	1 234	1 795
Gautinų sumų vertės sumažėjimas ir beviltiškų skolų nurašymas	1 353	3 178	1 351	3 177
Atsargų nurašymas	110	597	13	505
Atostoginių sukaupimas	2 287	1 818	2 155	1 763
Pensijų sukaupimai	1 572	2 434	1 380	2 297
Sukauptos sąnaudos	67	96	67	96
Kiti atidėjiniai	143	354	-	-
Finansinio turto nuvertėjimas	275	275	275	275
Keliamas mokestinis nuostolis	894	489	-	-
Atidėtojo mokesčio turtas	8 093	11 251	6 475	9 908
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:				
Dotacijų skirtumai	(9 005)	(9 772)	(9 005)	(9 772)
Sukauptos pajamos	(65)	(86)	(65)	(86)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(9 070)	(9 858)	(9 070)	(9 858)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai), grynąja verte	(977)	1 393	(2 595)	50

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai yra užskaitomi tarpusavyje ta dalimi, kuria atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas bus realizuotas tuo pačiu metu kaip ir atidėtojo pelno mokesčio turtas. Be to, jie yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

26. Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Kaip apibrėžta 24-ajame TAS „Susijusių šalių atskleidimas“, ūkio subjektas yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jeigu taikoma bent viena iš toliau išvardytų sąlygų:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybė veikia kaip visų AB „Lietuvos geležinkeliai“ akcijų savininkė;
- Įmonės ar įstaigos yra valdomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės;
- Patronuojančiosios įmonės AB „Lietuvos geležinkeliai“ patronuojamosios įmonės;
- AB „Lietuvos geležinkeliai“ susijusios, nekonsoliduojamos ir asocijuotosios bei bendrosios įmonės;

- Valdybos nariai ir jų artimi giminaičiai.

Ūkio subjektų, veikiančių aplinkoje, kur valstybės kontrolė yra plati, dauguma sandorio šalių taip pat yra susijusios su valstybe ir todėl yra laikomos susijusiomis šalimis. Pagal 24-ąją TAS ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui leidžiama sumažinti atskleidimų kiekį apie sandorius ir likučius, įskaitant įsipareigojimus, su:

- vyriausybe, kuri kontroliuoja, bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiančią ūkio subjektą arba daro jam reikšmingą įtaką; ir
- kitu ūkio subjektu, kuris yra susijusi šalis, nes ta pati vyriausybė kontroliuoja, bendrai kontroliuoja arba daro reikšmingą įtaką tiek ataskaitas teikiančiam, tiek kitam ūkio subjektui.

Todėl Bendrovė ir Grupė neatskleidžia sandorių su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ir kitais Lietuvos Respublikos Vyriausybės kontroliuojamais ūkio subjektais.

Grupės susijusios šalys ir sandoriai prieš eliminavimą:

2017 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB „Gelsauga“	12 846	157	17	2 257
UAB Geležinkelio tiesimo centras	15 698	1 538	138	2 642
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	24 541	6 211	4 703	8 133
UAB „Geležinkelių projektavimas“	-	-	-	-
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	3 655	871	-	351
UAB „Rail Baltica statyba“	28	6	-	-
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	5 263	9	-	1 712
Iš viso	62 031	8 792	4 858	15 095

2016 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB „Gelsauga“	15 784	89	21	2 382
UAB Geležinkelio tiesimo centras	18 729	1 277	103	2 868
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	16 462	327	33	3 966
UAB „Geležinkelių projektavimas“	10 041	85	85	1 185
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	4 441	899	95	476
UAB „Rail Baltica statyba“	-	5	-	-
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	4 436	6	-	611
Iš viso	69 893	2 688	337	11 488

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

26. Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės gautinos sumos iš susijusių šalių sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Gautinos sumos iš susijusių šalių	34	-	4 853	243
Suteiktos paskolos susijusioms šalims	2 923	2 923	2 923	2 923
Vertės sumažėjimas (-)	(2 923)	(2 923)	(2 923)	(2 923)
Iš viso	34	-	4 853	243

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės gautinos sumos iš susijusių šalių atitinkamai padidėjo 34 tūkst. eurų ir 4 610 tūkst. eurų. Prekybos skoloms vertės sumažėjimas nebuvo apskaičiuotas.

2017 m. asocijuotųjų įmonių pajamos pagal nuosavybės metodą sudarė 216 tūkst. eurų (2016 m. – 79 tūkst. eurų), sąnaudos – 251 tūkst. eurų (2016 m. – 181 tūkst. eurų). Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje įtrauktas asocijuotųjų įmonių

rezultatas sudarė 35 tūkst. eurų nuostolių (2016 m. – 102 tūkst. eurų nuostolių).

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos. 2017 m. gruodžio 31 d. vadovų skaičius buvo 9 žmonės, t. y. 1 generalinis direktorius, 1 vyriausiasis finansininkas, 3 generalinio direktoriaus pavaduotojai – direktijų direktoriai, 1 teisės departamento direktorius, 1 personalo departamento direktorius, 1 komunikacijos departamento direktorius, 1 strategijos ir plėtros direktorius.

Bendrovė	2017	2016
Vadovybės darbo užmokestis	827	438
Premijos	13	13
Vadovų skaičius	9	6
Išmokos valdybos nariams	39	19
Valdybos narių skaičius	3	2

2017 m. ir 2016 m. Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perdavimo, išskyrus, kaip nurodyta pirmiau.

27. Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai

Teisminės bylos

2017 m. Bendrovė (įskaitant jos filialus) dalyvavo 74 teisiniuose ginčiuose (civiliniuose, administraciniuose, darbo). Bendrovei pareikšta 18 ieškinių 113 500 tūkst. eurų sumai; kitose bylose Bendrovė veikia arba kaip ieškovė, arba kaip tretysis suinteresuotas asmuo. Dauguma teisinių ginčų yra susiję su Bendrovės prievolėmis pagal krovinių vežimo sutartis, viešųjų pirkimų komisijos sprendimais, papildomų darbų apmokėjimu, nuostolių atlyginimu ir kt.

Beveik visa Bendrovei pareikštų ieškinių suma (100 000 tūkst. eurų) 2017 m. ir 2016 m. yra susijusi su AB „ORLEN Lietuva“ (toliau – OL) nuo 2014 m. pateiktais ieškiniais teismams ir arbitražui. OL ieškiniai Bendrovei daugiausia susiję su tarifų perskaičiavimu, skolų išieškojimu ir galimu Bendrovės piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi.

Bendrovė nuo 2014 m. savo ruožtu taip pat iškėlė keletą bylų OL dėl skolų priteisimo už suteiktas krovinių vežimo paslaugas, kurių suma – 37 000 tūkst. eurų.

Aiškinamasis raštas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

27. Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Tačiau 2017 m. birželio 28 d. buvo pasirašytas susitarimas tarp Bendrovės ir OL, kuriame susiderėta dėl mokėtinų sumų už Bendrovės suteiktas OL krovinių vežimo paslaugas 2014–2016 m. laikotarpiu, kainodaros 2017–2023 m. laikotarpiui ir pirmiau paminėtų teisminių / arbitražo ginčų užbaigimo.

2017 m. spalio 2 d. Europos Komisija priėmė galutinį Sprendimą C(2017) 6544, kuriuo Bendrovė pripažinta atsakinga už Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 102 straipsnio pažeidimą, ir nustatyta, kad Bendrovė, valdydama Lietuvos geležinkelių infrastruktūrą, piktnaudžiavo savo dominuojančia padėtimi rinkoje 2008 m. spalio 3 d. pašalindama 19 kilometrų vėžę, jungiančią Mažeikius Šiaurės Vakarų Lietuvoje su Latvijos siena (toliau – Vėžė). Bendrovei buvo skirta 27 873 tūkst. eurų bauda, kuri sumokėta 2018 m. sausio mėnesį ir ji buvo įpareigota nutraukti šį pažeidimą. Todėl Bendrovė, remdamasi 2017 m. gruodžio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, pasiūlė Europos Komisijai rekonstruoti Vėžę iki 2019 m.

Be to, 2017 m. gruodžio 14 d. Bendrovė pateikė ieškinį ES Bendrajam Teismui siekdama visiško arba dalinio Sprendimo C(2017) 6544 anuliavimo ir (arba) baudos sumažinimo. Šiuo metu bylos šalys keičiasi rašytiniais dokumentais. Numatoma, kad ES Bendrojo Teismo sprendimas bus priimtas 2019 m. antroje pusėje.

2017 m. buvo tęsiama viena iš reikšmingų bylų, kurią dar 2013 m. inicijavo ieškovai AB „Kauno tiltai“, „Trakcja“ S.A., AB „Panevėžio keliai“, UAB „Mitnija“, RAB „Belam – Riga“. Byloje prašoma pripažinti darbus papildomais ir už juos priteisti Bendrovei sumokėti 2 998 tūkst. eurų. Bendrovė pateikė priešieškinį dėl 14 990 tūkst. eurų delspinigių priteisimo. Bendrovė taip pat pateikė 5 899 tūkst. eurų ieškinį „DB International“ GmbH, kuri yra atsakinga už techninį projektą. Šiuo metu ši byla atidėta, kol bus išnagrinėta pagrindinė byla.

Investavimo įsipareigojimai

„Rail Baltica“ projekto etapo „Esamo geležinkelio ruožo „Kaunas-Palemonas“ rekonstravimas įrengiant 1 435 mm vėžės pločio kelią palei esamą liniją“ įgyvendinimui 2018-06-01 pasirašyta rangos darbų sutartis su jungtinės veiklos sutarties partneriais UAB „Hidrostatyba“, „LEONHARD WEISS RTE“ AS ir UAB „Autokausta“. Darbų vertė – 54 762 190 eurų (be PVM). Sutarties įgyvendinimo terminas – 730 d. nuo darbų pradžios (numatoma pradžia 2018 m. liepos 10 d., numatoma pabaiga – 2020 m. liepos 20 d.). Sutartį pasirašiusios bendrovės turės nutiesti europinės vėžės geležinkelį nuo Kauno geležinkelio stoties iki Palemonės esančio Kauno intermodalinio terminalo.

28. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

2018 m. gegužės 16 d. LRV pritarė naujam Bendrovės vizijai, kuri bus padalyta keliems veiklą vykdančioms ūkio subjektams pagal holdingo struktūrą. 4-asis ES geležinkelių paketas numato, jog ES narės turi užtikrinti geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos nepriklausomumą, nešališkumą ir finansinį skaidrumą.

Pagal 2014 m. vasario 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 168 ir 2016 m. lapkričio 23 d. LRV nutarimą Nr. 1177 gauta 403 150 tūkst. eurų dotacijų kapitalui didinti. Tačiau 2018 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 543 minėti nutarimai buvo panaikinti, todėl gautos lėšos buvo pripažintos kaip su turtu susijusios dotacijos ir yra amortizuojamos.